

10.12.2018

Kokousaika 10.12.2018 16:00 - 16:44

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan pormestari
Kivekäs, Otso kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Honkasalo, Veronika
Koulumies, Terhi
Ohisalo, Maria
Pakarinen, Pia
Raatikainen, Mika
Rantala, Marcus
Razmyar, Nasima
Rydman, Wille
Sazonov, Daniel
Sinnemäki, Anni

apulaispormestari

apulaispormestari
esteellinen: 802 §

apulaispormestari
esteellinen: 797 - 799 ja 807 §
varajäsen
esteellinen: 804 §

Muut

Kousa, Tuuli
Bogomoloff, Harry

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

Sarvilinna, Sami
Aho, Mikko

kansliapäällikkö
kaupunkiympäristön toimialajohtaja
poistui 16:33, poissa: 812 §

Jolkkonen, Juha

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja

Laitio, Tommi

poistui 16:33, poissa: 812 §
kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja

Pohjolainen, Liisa

esteellinen: 804 §, poistui 16:33,
poissa: 812 §
kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

10.12.2018

	Enroos, Asta	poistui 16:33, poissa: 812 § vs. henkilöstöjohtaja
	Kivelä, Liisa	poistui 16:33, poissa: 812 § viestintäjohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena	poistui 16:33, poissa: 812 § elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni	poistui 16:33, poissa: 812 § kaupunginlakimies
	Saxholm, Tuula	poistui 16:33, poissa: 812 § rahoitusjohtaja
	Summanen, Juha	esteellinen: 797 - 799 ja 807 § hallintojohtaja
	Katajamäki, Paula	poistui 16:33, poissa: 812 § tiedottaja
	Menna, Lauri	poistui 16:33, poissa: 812 § johtava asiantuntija
	Tammisto, Mari Malmström, Atte	poistui 16:33, poissa: 812 § hallintoasiantuntija konserniohjauksen päällikkö asiantuntija
		saapui 16:33, läsnä: 812 §
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 795 - 812 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 795, 801 ja 809 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 796 - 800, 802 - 808 ja 810 - 812 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Mari Tammisto	hallintoasiantuntija 795 - 812 §

10.12.2018

§	Asia	
795	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
796	Asia/2	V 16.1.2019, Kruununhaan Liisankatu 14 asemakaavan muutos (nro 12457)
797	Asia/3	V 16.1.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalontonteille (Koskela, tontit 26962/3-5)
798	Asia/4	V 16.1.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Pasila)
799	Asia/13	Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille
800	Asia/5	V 16.1.2019, Malmin lentoaseman rakennusten asemakaavan muuttaminen (nro 12450)
801	Asia/6	Vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeet
802	Asia/7	Lausunto eduskunnalle maakunta- ja sote-uudistuksesta
803	Asia/8	Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta
804	Asia/9	Sopimus Kaupunkiakatemia-yhteistyöstä vuosina 2019–2023
805	Asia/10	Päiväkoti Louhikon uudisrakennuksen hankesuunnitelma
806	Asia/11	Urhea-Halli Oy:n osakkeiden merkitseminen
807	Asia/12	Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle myönnettyjen lainojen laina-aikojen pidentäminen
808	Asia/14	Kaupunginhallituksen myöntämät asukasosallisuusavustukset vuonna 2019
809	Asia/16	Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma
810	Asia/17	Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointeja koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen
811	Asia/18	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
812	Asia/15	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

10.12.2018

Asia/1

§ 795

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Terhi Koulu- miehen ja Otso Kivekkään sekä varatarkastajiksi Thomas Wallgrenin ja Mika Raatikaisen.

Käsittely

Kaupunginhallitus valitsi puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti pöytäkirjantarkastajiksi Terhi Koulumiehen ja Otso Kivekkään sekä varatarkastajiksi Thomas Wallgrenin ja Mika Raatikaisen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Wille Rydmanin ja Anni Sinnemäen sekä varatarkastajiksi Tomi Sevanderin ja Mika Raatikaisen.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

10.12.2018

Asia/2

§ 796

V 16.1.2019, Kruununhaan Liisankatu 14 asemakaavan muutos (nro 12457)

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 17 tontin 7 asemakaavan muutoksen 9.5.2017 päivätyn ja 21.11.2017 muutetun piirustuksen numero 12457 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12457 kartta, päivätty 9.5.2017, muutettu 21.11.2017
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12457 selostus, päivätty 9.5.2017, muutettu 21.11.2017, päivitetty Kylk:n 21.11.2017 päätöksen mukaiseksi
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Vuorovaikutusraportti 9.5.2017, täydennetty 21.11.2017 ja tilaisuuksien (17.8.2016 ja 15.2.2017) muistiot
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

Asia/2

Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Kaupunginmuseo
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Kruununhaassa Liisankadun varrella sijaitsevaa tonttia. Kaavaratkaisu mahdollistaa asuinrakentamisen tontin sisäosaan purettavan liikuntahalli- ja työpajarakennuksen tilalle. Liisankadun varressa sijaitseva asuinrakennus säilyy ja sen arvokkaat ominaispiirteet suojellaan sr-2 suojelumerkinnällä. Myös pieni nelikerroksinen asuinrakennus tontin kaakkoiskulmassa säilytetään ja suojellaan asemakaavassa sr-3 suojelumerkinnällä.

Tavoitteena on mahdollistaa asuinrakentaminen tontin sisäpihan puolelle siten, että uudisrakentaminen jatkaa luontevasti korttelin sisäpihan polveilevaa ja monimuotoista tilarakennetta sekä materiaaleja. Alueelle on suunniteltu kaksi uutta asuinrakennusta, joiden autopaikat sijoittuvat pihakannen alle. Ajoyhteys pysäköintitiloihin on Liisankadun suunnasta. Kannen päälle rakennetaan oleskelupiha. Liisankadun varressa sijaitsevan asuinrakennuksen ja tontin kaakkoiskulmassa sijaitsevan pienen asuinkerrostalon suojelutavoite ja -määräykset on tarkistettu.

Uutta asuntokerrosalaa on noin 1 600 k-m² ja uusia asuntoja noin 45. Kaavaratkaisu mahdollistaa Kruununhakaan uusien vuokra-asuntojen tuottamisen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Liisankadun varressa sijaitsee 6-kerroksinen arkkitehti Kaarlo Borgin suunnittelema asuin- ja liiketalo (1928–1929). Sisäpihan puolella sijaitsevat Arkkitehtuuri- ja liiketalo Frosterus ja Gripenbergin suunnittelema liikuntahalli-työpajarakennus (1922–1923) sekä sen laajennuksena nelikerroksinen työtila- ja asuinrakennus. Tontin kokonaisrakenne vastaa varsin hyvin alun perin 1920-luvulla rakennettua tilannetta. Rakennus-

ten sisäosassa on säilynyt perusrakenne. Oleellisia osia on purettu, tiloja ja julkisivuja muutettu ja käyttötarkoitukset ovat muuttuneet useaan kertaan vuosien kuluessa.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1984. Kaavan mukaan tontti on asuinkerrostalojen korttelialuetta. Tontille sallittu kerrosala on 6 500 k-m². Urheiluhallin osuus sisäpihan puoleisista rakennuksista on osoitettu rakennusalaksi, jolle saa sijoittaa urheilu- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hake-
muksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kans-
sa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja vuorovai-
kutussuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 9.6. - 10.7.2017.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta tehtiin kaksi muistutusta. Nähtävilläoloajan ulko-
puolella saapui yksi kirje. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdis-
tuivat ajoyhteyden tontin 1/17/8 kautta, karttapalvelun hankekorttiin
jääneeseen vanhentuneeseen tietoon ajoyhteyden osalta, historiallisen
ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen turmelemiseen, yleis-
kaavan vastaisuuteen, laadittuihin selvityksiin, asukkaiden viihtyvyy-
teen, terveellisyyteen ja elinympäristöön, suunnitelman asukkaille ai-
heuttamaan kohtuuttomaan haittaan ja negatiivisiin vaikutuksiin lähipal-
veluihin ja työtilan määrään sekä uudisrakennuksen korkeuteen. Kir-
jeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat ajoyhteyden tontin 1/17/8
kautta, rakennusmassojen korkeuteen sekä rakentamisen aikaisiin hait-
toihin.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Oy:n, Helen Sähköverkko Oy:n, Hel-
singin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), Helsingin kau-
punginmuseon ja ympäristöpalveluiden lausunnot.

Helen Oy:n lausunto koski tontin kautta kulkevien kaukolämpöputkien
aiheuttamia toimenpiteitä. Helen Sähköverkko Oy:llä ei ollut huomau-
tettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta. HSY totesi lausunnos-
saan, että aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu
valmiiksi eikä muutosehdotus edellytä niiden siirtämistä. Kaupunginmu-
seolla ei ollut huomautettavaa muutosehdotuksesta. Ympäristöpalvelui-

den lausunto koski maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä ja Liisan-
kadun puoleisen julkisivuun kohdistuvaa liikennemelua.

Kaavaselostukseen on ympäristöpalveluiden lausunnon johdosta lisätty
kappale ympäristöhäiriöistä ja maaperän pilaantuneisuuden selvittämi-
nen ja kunnostaminen on tuotu esiin kaavaselostuksessa ja annettu tie-
doksi hankkeeseen ryhtyvälle.

Kustannukset

Asemakaavamuutoksen toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustan-
nuksia. Hanke vastaa hankkeen edellyttämien johtosiirtojen kustannuk-
sista.

Kaavamuutos nostaa tontin arvoa merkittävästi. Kaupungille kertyy tu-
loja maankäyttökorvauksina. Maankäyttökorvauksista on sovittu maa-
nomistajan kanssa. Maankäytösopimus on allekirjoitettu 22.10.2018.

Asemakaavaan tehdyt muutokset

Kaavaehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtai-
sesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt
muutokset -liitteeseen. Tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asiano-
saisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat on kuultu
erikseen.

Lopuksi

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen
mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12457 kartta, päivätty 9.5.2017,
muutettu 21.11.2017
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12457 selostus, päivätty
9.5.2017, muutettu 21.11.2017, päivitetty Kylk:n 21.11.2017 päätöksen
mukaiseksi
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Vuorovaikutusraportti 9.5.2017, täydennetty 21.11.2017 ja tilaisuuksien
(17.8.2016 ja 15.2.2017) muistiot
- 5 Osa päätöshistoriaa

10.12.2018

Asia/2

Oheismateriaali

1	Sijaintikartta
2	Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Kaupunginmuseo
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 26.09.2018 § 54

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Liisankatu 14

Päätös

Tonttipäällikkö päätti tehdä tontin 91-1-17-7 (Kruununhaka) omistajan Kiinteistö Oy Helsingin Liisankatu 14 (Y-tunnus 1445265-7) kanssa liitteen 1 mukaisen maankäytösopimuksen.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiinteistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitun sopimuksen sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

(MA11-1)

Päätöksen perustelut

Sopimuksen kohde

Sopimus koskee Kruununhaan kaupunginosassa osoitteessa Liisankatu 14 sijaitsevaa rakennettua asuinkerrostalojen korttelialueen (AK) tonttia 1017/7. Tontin pinta-ala on 3 494 m², ja kaavan mukainen rakennusoikeus 6 500 k-m². Tontilla sijaitsee Liisankadun varrella sijaitseva vuonna 1928 valmistunut asuin- ja liiketalo ja sisäpihalla sijaitseva liikuntahalli-työpajarakennus sekä vuonna 1929 valmistunut 4- kerroksinen työtila-asuinrakennus tontin kaakkoiskulmassa.

Vireillä oleva asemakaavan muutos

Tontilla on vireillä asemakaavan muutosehdotus nro 12457, joka mahdollistaa asuinrakentamisen tontin sisäosaan purettavan liikuntahalli- ja työpajarakennuksen tilalle. Liisankadun varressa ja tontin kaakkoiskulmassa sijaitsevat asuinrakennukset säilyvät. Kaavamuutoksessa on osoitettu uutta asuinrakennusoikeutta 1 600 k-m² (määrään sisältyy myös muutosehdotuksessa suojeltu asuinrakennus 350 k-m²).

Maankäytösopimus ja -korvaus

Kaavamuutos korottaa tontin arvoa merkittävästi, joten maanomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapoliittisen päätöksen mukaiset neuvottelut.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva sopimus.

Maanomistaja sitoutuu suorittamaan kaupungille 670 000 euron korvauksen osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin. Korvaus on maksettava neljän kuukauden kuluessa siitä, kun asemakaavan muutos on saanut lainvoiman. Korvausta korotetaan sen nykyarvon säilyttämiseksi sopimuksen allekirjoittamishetkestä maksupäivään saakka kahdella prosentilla vuodessa.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (115§) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäytösopimuksen hyväksymisestä ja siihen liittyvistä aluejärjestelyistä 1 500 000 euron kokonaisarvoon saakka.

10.12.2018

Asia/2

Lisätiedot

Kirsi Federley, vs. tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2017 § 236

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Hankenumero 5318_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.5.2017 päivätyn ja 21.11.2017 muutetun asemakaavan muuto-sehdotuksen nro 12457 hyväksymistä. Asemakaavan muutos kos-kee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 17 tonttia 7.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausun-toihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyyn mielipiteeseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä Internet-sivuilla Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi.

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

10.12.2018

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.10.2017 § 40

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Hankennumero 5318_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12457 pohjakartan kaupunginosassa 1 Kruunuhaka. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12457
Kaupunginosa: 1 Kruunuhaka
Kartoituksen työnumero: 6/2017
Pohjakartta valmistunut: 28.2.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kaupunginmuseo 15.6.2017

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Asunto-osakeyhtiö Helsingin Liisankatu 14 asemakaavan muutosehdo-

tuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee asemakaavan muutosta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja antaa seuraavan lausunnon.

Kaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa uusi asuinrakentaminen tontin sisäpihalle. Liisankadun varressa sijaitsevan rakennuksen suojelumääräykset tarkistetaan. Sisäpihalla sijaitseva vajaan käytölle jäänyt liikuntahalli- ja työpajarakennus puretaan. Tontin kaakkoiskulmassa sijaitseva pieni nelikerroksinen asuinkerrostalo säilytetään ja sen suoje-luarvot otetaan kaavoituksessa huomioon.

Liisankatu kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki-alueeseen. Yleiskaava 2002:ssa alue on merkitty kerrostalovaltaiseksi alueeksi, asuminen/toimitila. Voimassa olevassa asemakaavassa (1984) alue on merkitty asuinkerrostalojen korttelialueeksi.

Tontilla sijaitsevat kadun varren suojeltu asuinrakennus (K. Borg 1928–1929) ja liikuntahalli- ja työpajarakennus (Frosterus & Gripenberg 1922–1923). Pihan perällä on lisäksi pieni nelikerroksinen asuinrakennus. Sisäpihan rakennuksista on laadittu rakennushistoriaselvitys (Groop & Tiensuu Arkkitehdit 2013). Liikuntahalli- ja työpajarakennus liittyy suomalaiseen elokuvahistoriaan, sillä se muutettiin Suomen Filmitoimintayhtiön studioiksi vuonna 1945. Studiot olivat Pohjoismaiden suurimmat, ne sijoitettiin tennishallien paikalle ja parvikerrokseen tuli tarkkaamo ja pukuhuonetiloja. Studioissa kuvattiin yli sata suomalaista elokuvaa. Suomen Filmitoimintayhtiön toiminta päättyi yhtiön konkurssiin vuonna 1965. Yleisradion Liisankadun studiot toimivat tiloissa 1970-luvun lopulle asti, jonka jälkeen tilat muutettiin takaisin alkuperäiseen käyttöönsä eli liikuntatiloiksi.

Tontin historiaa:

Tontin nykyisten rakennusten rakentamisen aikainen asemakaava oli vuodelta 1826 ja se oli voimassa vuoteen 1984. 1800-luvulla korttelin rakennukset olivat matalia puutaloja, jotka sijoittuivat pääosin ympäröivien katujen varsille. Korttelin keskiosa oli puistomainen ja siellä oli lähinnä piharakennuksia. Voimakas rakentaminen alkoi 1900-luvun taitteessa ja ensimmäisillä vuosikymmenillä. Puutalot korvautuivat 5–6-kerroksisilla kivistä rakennuksilla ja korttelin sisäosien puistomainen luonne alkoi hävitä rakentamisen tieltä. Liikuntahalli- ja työpajarakennus rakennettiin Arkkitehturbyrå Frosterus & Gripenbergin 1922–1923 laatimien suunnitelmien mukaisesti tontin sisäosaan. Rakennus koostui kahdesta osasta; Liisankadun suuntaisesta ja tähän nähden poikittaisesti sijoitusta eteläisestä siivestä. Molempien osien mitoitus perustui tenniskentän mittoihin. Kuusikerroksinen kahden portaan asuin-liikerakennus ra-

kennettiin Liisankadun varrelle arkkitehti K. Borgin vuonna 1928 laatimien suunnitelmien mukaisesti. Liikuntahalli- ja työpajarakennuksessa on tehty monia muutoksia. Ensimmäinen muutosvaihe oli 1930-luvulla, jolloin autojen määrä lisääntyi, ja sen myötä tarvittiin korjaamo- ja säilytystiloja.

1945 liikunta- ja työpajarakennus koki suuren käyttötarkoituksen muutoksen, kun se muutettiin elokuvastudioksi. Myöhemmin samoissa tiloissa toimi Yleisradio aina 1970-luvun lopulle asti. Kun studiot purettiin, palautettiin liikuntahallit alkuperäiseen käyttötarkoitukseensa. Vuosikymmenten kuluessa myös autoistuminen tuotti monia muutoksia kiinteistössä, kuten porttikäytävien laajentamisen ja kellarin uuden sisäänajon rakentamisen läntiseltä yläpihalta.

Kaavamuutos:

Asemakaavan muutoksella muodostetaan Asuinrakennusten korttelialue (AK), jossa tontti osoitetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Liikuntahalli ja työtilarakennus puretaan ja sen tilalle rakennetaan kaksi uutta asuinkerrostaloa (yht. 3 000 k-m²). Toinen taloista on kolme- ja toinen neljä ja puolikerroksinen. Asuntoja uusiin rakennuksiin tulee noin 45 kappaletta. Liisankadunvarren asuinkerrostalo (4 750 k-m²) suojellaan sr-2 merkinnällä. Myös pihan kaakkoiskulman nelikerroksinen asuinrakennus (350 k-m²) säilytetään ja sen vaalittavat arvot suojellaan sr-3 merkinnällä. Kadunvarsirakennuksen kivijalkamyymälät ja toimistotilat kahdessa ensimmäisessä kerroksessa osoitetaan liike- ja myymälätiloiksi.

Rakennussuojelu:

Liisankadun varren asuin- ja liikerakennus suojellaan sr-2 merkinnällä. Suojelumääräyksen mukaan rakennus on kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas, eikä sitä saa purkaa. Rakennuksessa ei saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- ja lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien ja niiden yksityiskohtien ja materiaalien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti. Rakennuksen kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaita tiloja ja yksityiskohtia tulee vaalia. Näihin kuuluvat porrassaula ja siihen liittyvät ovet ja katon koristeaalaukset sekä porrashuoneen alkuperäiset materiaalit ja rakennusosat. Tuulikaapin ja tuuletusparvekkeiden alkuperäiset ovet tulee säilyttää, samoin porrastasanteiden alakattojen koristeaiheet.

10.12.2018

Asia/2

Tontin kaakkoiskulmassa sijaitseva asuinlaajennusosa vuodelta 1929 säilytetään ja sen kulttuurihistorialliset arvot suojellaan sr-3 merkinnällä. Suojelumääräyksen mukaan rakennus on kulttuurihistoriallisesti arvokas. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen ulkoasun korjaus-, muutos- ja lisärakentamistyöt ja rakennusosien uusiminen on toteutettava rakennuksen alkuperäisiin ominaispiirteisiin hyvin soveltuvalla tavalla. Porrashuoneen kaide, tuuletusparvekkeen ovet ja parvekkeen ovien molemmin puolin sijaitsevat paneloidut komerot tulee säilyttää kunnostamalla tai jos uusiminen on välttämätöntä, tulee se tehdä rakennuksen alkuperäisiin ominaispiirteisiin hyvin soveltuvalla tavalla.

Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 9.8.2016

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.05.2017 § 231

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Ksv 5318_1, karttaruutu 673497

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- asettaa 9.5.2017 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12457 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 1. kaupunginosan (Kruunuhaka) korttelin 17 tonttia 7.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilta: kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv.

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.

10.12.2018

- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa laskuttamaan hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12457 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aihetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Marja Piimies

Lisätiedot

Marjaana Yläjääski, arkkitehti, puhelin: 310 37045
marjaana.ylajaaski(a)hel.fi

Rakennusvirasto 16.8.2016

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1258-00/16 Asunto-osakeyhtiö Helsingin Liisankatu 14 (asemakaavan muutoshakemus Kruununhaan tontille 17/7), 26.8.2016 mennessä.

Kaavamuutos koskee tonttia. Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 1.7.2016

HEL 2015-014306 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

10.12.2018

Asia/2

Geoteknisellä osastolla ei ole huomauttamista osallistumis- ja arviointi-suunnitelmaan asemakaavan muutoksesta Kruunuhaan tontille 17/7.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 797

V 16.1.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalontonteille (Koskela, tontit 26962/3-5)

HEL 2018-008109 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää vahvistaa Helsingin kaupungin kaupunginosan 26. (Koskela) asemakaavan ja asemakaavan muutokseen nro 12389 sisältyvien korttelin 26962 tonttien 3-5 vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Ensimmäinen asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12389

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Koskelan sairaala-alueelle on laadittu alueen kehittämistä ja rakentamista varten tarvittava ensimmäinen asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12389. Asuntotontit 26962/3-5 on vuokrattu lyhytaikaisesti perustettavien yhtiöiden lukuun rakennusluvan hakemista varten. Tonttien rakentaminen on tarkoitus aloittaa alkuvuodesta 2019. Tontin vuokra-aika on noin 55 vuotta.

Asuinkerrostalotontit (AK) toteutetaan valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona. Maanvuokra vastaa rakennusoikeuden nykyarvoa (ind. 1950) noin 585 euroa/k-m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 468 euroa). Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,34 e/kk/m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 1,87 e/kk/m²). Asuntotonteilla (AK), jotka toteutetaan Hitas-asuntotuotantona, maanvuokra vastaa rakennusoikeuden nykyarvoa (ind. 1950) noin 702 euroa/k-m². Maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,81 e/kk/m².

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja voimassa olevat tonttitiedot

Koskelan sairaala-alueen ensimmäinen asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12389 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.12.2016 § 349 ja se on tullut voimaan 27.1.2017. Asemakaava-alueelle rakennetaan uusia asuntoja yhteensä noin 107 847 k-m², josta 14 377 k-m² tulee käyttötarkoitusten muutoksista. Alueella on ennestään asuinkerrosalaa 8 595 k-m². Lisäksi asemakaavassa on osoitettu rakennusoikeutta erityisasumiseen ja siihen liittyviin palveluihin 20 000 k-m², liike- ja päivittäistavarakaupan tiloihin 2 630 k-m², lähipalveluihin 4 700 k-m² ja yhteistiloihin 830 k-m². Yhteensä kerrosalaa asemakaava-alueella on 143 772 k-m².

Asuinkerrostalotontin (AK) 26962/3 rakennusoikeus on 7 500 k-m². Tontin pinta-ala on 3 261 m² ja ensisijainen osoite Kunnalliskodintie. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 1.3.2018.

Asuinkerrostalotontin (AK) 26962/4 rakennusoikeus on 9 650 k-m². Tontin pinta-ala on 3 464 m² ja ensisijainen osoite Koskelantie. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 1.3.2018.

Asuinkerrostalotontin (AK) 26962/5 rakennusoikeus on 9 250 k-m². Tontin pinta-ala on 3 567 m² ja ensisijainen osoite Koskelantie. Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 1.3.2018.

Asemakaavakartta on liitteenä 2.

Maaperä

Käytettävissä olevien tietojen perusteella ensimmäisen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12389 alueelle sijoittuvilla asuinkerrostalotonteilla (26962/3-5) ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Varauspäätös

10.12.2018

Kaupunginhallitus on 28.11.2016 § 1081 päättänyt varata Koskelan sairaala-alueen asuinkerrostalotontit (AK) 26962/3-5 (entiset kaavatontit 26962/1 ja 3) Asuntotuotantotoimistolle valtion tukemien vuokra-asuntojen ja välimuodon asuntotuotannon suunnittelua varten 31.12.2018 saakka muun muassa seuraavin ehdoin. Tonteille kaavoitettavasta asuinrakennusoikeudesta noin 1/3 tulee toteuttaa valtion tukemina vuokra-asuntoina ja noin 2/3 välimuodon asuntoina. Mahdollisessa Hitas-tuotannossa noudatetaan Hitas I -ehtoja.

Asuntotuotannon ilmoituksen mukaan tontille 26962/3 toteutetaan va-paarahoitteisia omistusasuntoja Hitas I -ehdoin, tontille 26962/4 valtion korkotukemia (pitkä korkotuki) asumisoikeusasuntoja ja tontille 26962/5 valtion korkotukemia (pitkä korkotuki) vuokra-asuntoja.

Tonttien yhteenlaskettu asuinrakennusoikeus on 26 400 k-m², josta välimuodon (Hitas, asumisoikeus) asuntotuotannon osuus on yhteensä 17 150 k-m² ja valtion korkotukeman vuokra-asuntotuotannon osuus yhteensä 9 250 k-m².

Tonttien lyhytaikainen vuokraus

Kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön asuntotonttitiimin tiimipäällikkö on 13.6.2018 § 183 päättänyt vuokrata tontin 26962/3 lyhytaikaisesti Asuntotuotannolle Asunto Oy Helsingin Koskelanpiha -nimisen perustettavan yhtiön lukuun rakennusluvan hakemista varten ajalle 1.6.2018 - 31.5.2019.

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 7.6.2018 § 179 § vuokrata tontin 26962/4 lyhytaikaisesti Asuntotuotannolle Helsingin Asumisoikeus Oy, Koskelantie -nimisen yhtiön lukuun rakennusluvan hakemista varten ajalle 1.6.2018 - 31.5.2019.

Edelleen asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 7.6.2018 § 176 § vuokrata tontin 26962/5 lyhytaikaisesti Asuntotuotannolle Helsingin kaupungin asunnot Oy, Heka Koskela Koskelantie 66 -nimisen yhtiön lukuun rakennusluvan hakemista varten ajalle 1.6.2018 - 31.5.2019.

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu samalle tai vastavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrauserusteet, tonttien sijainti ja alueen maanarvon kehittyminen pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Tonttien hallinta- ja rahoitusmuoto on tavanomaiseen tapaan otettu vuokrausperiaatteita määritettäessä huomioon.

Vertailutiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

Kaupunginvaltuusto päätti 14.6.1995 (asia 24) oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 6. kaupunginosan (Koskela) Koskelan kylän tilasta Koskela-Forsby RN:o 1 noin 3 910 m² ja noin 2 790 m² suuruiset määräalat asuntotarkoituksiin pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 =100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 20,18 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 2.3.2005 (asia 14) päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 26. kaupunginosan (Koskela) Koskelan kylän tilasta Koskela-Forsby RN:o 1 noin 8 332 m² suuruisen määräalan tai siitä muodostettavan tontin asuntotarkoituksiin pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 =100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana asuintilojen (palveluasuntojen) osalta 23 euroa ja ryhmäkoti- ja palvelutilojen osalta 15 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 § 234 § päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 28. kaupunginosan (Oulunkylä) asuinkerrostalotontin (AK) 28171/13 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 30 euroa Hitas-ehdoin ja 33 euroa ilman Hitas-ehdoja.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 § 233 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 25. kaupunginosan (Käpylä) asuinkerrostalotontit (AK) 25878/6 ja 8 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen ja/tai valtion korkotukemien asuntojen osalta 28 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 29.8.2012 (233 §) / 28.8.2013 (14 §) oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan 25. kaupunginosan (Käpylä) asuinkerrostalotontin (AK) 25878/7 tai siitä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen osalta 34 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 4.11.2015 § 282 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 28. kaupunginosan (Oulunkylä) asuinkerrostalotontit (AK) 28131/4 ja 5 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemien asumisoikeus- ja vuokra-asuntojen osalta 29 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 9.12.2015 § 340 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 23. kaupunginosan (Toukola)

asuinkerrostalotontit (AK) 23126/11-13 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömien omistusasuntojen osalta 40 euroa ja sääntelemättömien vuokra-asuntojen osalta 38 euroa. Purettavat rakennukset ovat vaikuttaneet vuokraushintaan alentavasti.

Kaupunginvaltuusto on 15.2.2017 § 96 päättänyt oikeuttaa kiinteistö-
lautakunnan vuokraamaan 28. kaupunginosan (Oulunkylä) asuinrakennustontin (A) 28327/1 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 33 euroa. Tontille on rakennettu vapaarahoitteisia omistusasuntoja Hitas II -ehdoin.

Vuokrauseriaatteet

Ottaen huomioon edellä mainitut vertailutiedot, tonttien sijainti, talotyyppi

ja alueen maanarvon kehittyminen esitetään, että asuinkerrostalotonttien (AK) 26962/3-5 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 30 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (6/2018, ind. 1950) noin 585 euron kerrosneliömetrihintaa (ns. ARA-alennuksen aikana noin 468 euroa), ja Hitas-asuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 36 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (6/2018, ind. 1950) noin 702 euron kerrosneliömetrihintaa.

Valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien (AK) osalta maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,34 e/kk/m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 1,87 e/kk/m²). Hitas-asuntotuotantona toteutettavien tonttien (AK) osalta maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,81 e/kk/m².

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta maanvuokraa ei peritä.

Valtion tukemaan asuntotuotantoon toteutettavien tonttien hinnasta on neuvoteltu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) kanssa. ARA pitää esitettyjä hintoja sen ohjeistusten mukaisina ja hyväksyttävänä. Tonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

10.12.2018

Tonttien rahoitus- ja/tai hallintamuodon muuttuessa esimerkiksi varauspäätöksen tai asemakaavan muuttamisen johdosta tonttien osalta käytetään vuokran määräytymisen perusteena uutta rahoitus- ja/tai hallintamuotoa vastaavaa, siihen soveltuvaa edellä tässä esityksessä mainituille tonteille esitettyä hintaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia nro 18) mukaan asuntontin vuosivuokra on 4 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vuokra-ajaksi ehdotetaan noin 55 vuotta siten, että maanvuokrasopimus on voimassa 31.12.2075 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Ensimmäinen asemakaava ja asemakaavan muutos nro 12389

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.10.2018 § 480

HEL 2018-008109 T 10 01 01 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunki vuokraa Helsingin kaupungin kaupunginosan 26. (Koskela) ensimmäiseen asemakaavaan ja asemakaavan muutokseen nro 12389 sisältyvät asuinkerrostalotontit (AK) 26962/3-5 kaupunkiympäristön toimialan toimivaltaisen viranhaltijan määräämästä ajankohdasta alkaen 31.12.2075 saakka liitteestä nro 1 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

10.12.2018

Asia/3

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anne Björn, tonttiasiamies, puhelin: 310 32870
anne.bjorn(a)hel.fi

10.12.2018

Asia/4

§ 798

V 16.1.2019, Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Pasila)

HEL 2018-008124 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Helsingin kaupungin kaupunginosan 17. (Pasila) liitteessä 2 mainittujen asuinkerrostalotonttien (AK) ja auto-paikkatontin (LPA) tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet myöhemmin päätettävästä ajankohdasta alkaen 31.12.2080 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Tonttiluettelo
- 3 Sijaintikartta
- 4 Asemakaavan muutos nro 12475

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Pohjois-Pasilaan Postipuiston alueelle on laadittu alueen kehittämistä ja rakentamista varten tarvittava asemakaavan muutos nro 12475. Alueelle tulee asuinalue noin 5 700 uudelle asukkaalle. Alueen rakentamisen on tarkoitus alkaa vuoden 2019 aikana ja sen arvioidaan kestävän

aina 2020-luvun loppupuolelle saakka. Tonttien vuokra-aika on noin 60 vuotta.

Postipuiston asuntotonteille (AK), jotka toteutetaan valtion korkotukemaana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona esitettävät vuokrausperiaatteet vastaavat rakennusoikeuden nykyarvoa (ind. 1951) noin 605 euroa/k-m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 484 euroa). Esitettävien vuokrausperiaatteiden mukaan maanvuokran teoreettinen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,42 e/kk/m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 1,94 e/kk/m²).

Asuntotonteille (AK), jotka toteutetaan Hitas-asuntotuotantona, esitettävät vuokrausperiaatteet vastaavat rakennusoikeuden nykyarvoa (ind. 1951) noin 722 euroa/k-m². Esitettävien vuokrausperiaatteiden mukaan maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,89 e/kk/m².

Myymäla- ja monikäyttötilojen, kuten liike-, toimisto-, kahvila-, ravintola ja työtilojen osalta esitetään perittäväksi samaa maanvuokraa kuin asuintiloilta. Autopaikkatontin (LPA) kerrosneliömetri- tai neliömetrihinnan rakennusoikeuden nykyarvon esitetään olevan noin 20 euroa edellä mainitussa hintatasossa.

Edellä esitetyissä hinnoissa ei ole huomioitu tonteille esitettävää ns. alkuvuosialennusta, joka olisi voimassa 31.12.2023 saakka. Alkuvuosialennus alentaa ensi vaiheessa edellä mainittuja hintoja valtion tukemien tonttien osalta 30 % ja vapaarahoitteisten tonttien osalta 20 % 31.12.2023 saakka.

Esittelijän perustelut

Asemakaava ja voimassa olevat tonttitiedot

Postipuiston asemakaavan muutos nro 12475 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.4.2018 § 90 ja se on tullut voimaan 6.7.2018. Asemakaava-alueelle tulee uusia asuntoja yhteensä noin 5 700 asukkaalle. Asemakaavan muutos sisältää kerrosalaa kaikkiaan 251 095 k-m², josta asumista on 237 400 k-m², liike- ja toimitilaa 4 310 k-m², julkisia palveluja 8 200 k-m² ja yhteiskäyttötilaa 1 185 k-m².

Asemakaava-alueella on 14 asuinkerrostalokorttelia (AK), joista osalle saa sijoittaa asuin-, vapaa-ajan ja yhteistilojen lisäksi myymälä-, monikäyttö- ja päiväkotitiloja. Lisäksi alueella on kaksi yleisten rakennusten korttelia (Y), joille saa rakentaa koulun ja/tai päiväkodin sekä yksi asumista palveleva yhteiskäyttöinen kortteli (AH), johon saa sijoittaa asukkaiden käyttöön vapaa-ajan tilaa ja pienimuotoista liiketoimintaa, kuten kahvilan. Lisäksi asemakaavaan on merkitty kolme autopaikkojen kort-

telia (LPA), joille saa rakentaa pysäköintitalon ja yhteistiloja maataso-kerrokseen.

Sijaintikartta on liitteenä 3 ja asemakaavakartta on liitteenä 4.

Tonttien pinta-alat, osoitteet, rakennusoikeudet ja asemakaavatiedot ilmenevät liitteestä 2. Tontteja ei ole vielä lohkottu ja merkitty kiinteistörekisteriin.

Maaperä

Käytävissä olevien tietojen perusteella asemakaavan muutoksen nro 12475 ja esityksen kohteena olevien tonttien alueella on toiminut maaliikennekeskus ja polttonesteiden jakeluasema. Lisäksi alueella on harjoitettu ajoneuvojen pesua. Alue on merkitty valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään, jonka mukaan siihen kohdistuu maa-ainesten käyttörajoite.

Tehdyissä tutkimuksissa maaperässä on todettu muun muassa öljyhiilivetyjä, PAH-yhdisteitä ja metalleja. Alueella on tehty pilaantuneen maaperän puhdistustoimenpiteitä, joista on laadittu loppuraportit. Ympäristöviranomaisten antamien lausuntojen mukaan alueen suunnitellun mukaiselle käytölle ei ole estettä. Kunnostustoimenpiteiden jälkeen alueelle on jäänyt kynnysarvon ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, jotka rakentajan on otettava huomioon kaikessa maarakentamisessa. Vuokralaisen tulee liittää vuokra-alueen koskevat kunnostuksen loppuraportit ja ympäristöviranomaisen tarkastuskirjeet alueelle rakennettavien rakennusten huoltokirjoihin.

Postipuiston kaava-alueella on todettu vedessä kloorattuja hiilivetyjä. Kaupunki teettää alueella pohjaveden tarkkailua, jonka tulosten perusteella arvioidaan haitta-aineista mahdollisesti aiheutuvat riskit ja toimenpidetarve.

Mikäli alueella ilmenee tarvetta lisäkunnostustoimenpiteisiin, toteutetaan ne rakentamisen yhteydessä. Kaupunki korvaa tästä mahdollisesti aiheutuvat ylimääräiset kustannukset vuokralaiselle. Korvaamisen ehdot tullaan määrittelemään tarkemmin vuokrasopimuksessa.

Varauspäätökset

Kaupunginhallitus päätti 25.8.2014 § 836 varata Postipuiston alueen suunnitellusta asuinrakennusoikeudesta (noin 150 000 k-m²) luovutettavaksi kumppanuuskaavoituksen ja asuntohankkeiden suunnittelua ja toteuttamista varten 31.12.2016 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Alueelle kaavoitettavasta asuinrakennusoikeudesta noin 20 % toteutetaan valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona, 40 % välimuodon asuntotuotantona ja 40 % vapaarahoitteisena sääntelemättömänä omistus- ja/tai vuokra-asuntotuotantona. Sääntelemättömästä asuntotuotannosta enintään noin 30 % voi olla vuokra-asuntotuotantoa.
- Valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettava asuinrakennusoikeus varataan Helsingin kaupungin Asuntotuotantotoimistolle.
- Sääntelemättömän asuntotuotannon toteuttajat valitaan idea-/konseptikilpailulla.
- Sääntelemätön asuntotuotanto varataan kilpailun voittajien toteutettavaksi. Voittajien toteutettavaksi voidaan aiemman kiinteistölautakunnan harkinnan mukaan varata myös enintään noin 50 % välimuodon asuntotuotantoon tarkoitettua asuinrakennusoikeudesta.
- Sääntelemättömään asuntotuotantoon tarkoitettut tontit luovutetaan myymällä käyvästä arvosta edellyttäen, että kaupunginvaltuusto vahvistaa tonttien myyntiperusteet.

Kaupunginhallitus päätti 23.11.2015 § 1141 varata muun muassa Pasi-
lan, Maaliikennekeskuksen alueen asuinkerrostalokorttelit 17126,
17127 ja 17128 Asuntotuotantotoimistolle kumppanuuskaavoitusta ja
asuntohankkeiden suunnittelua varten 31.12.2017 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Kortteleiden asuinrakennusoikeudesta noin 50 % tulee toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona ja vähintään 50 % välimuodon asuntotuotantona.
- Kaupunginhallitus on 25.8.2014 § 836 varannut Asuntotuotantotoimistolle valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavan asuinrakennusoikeuden (noin 30 000 k-m²). Nyt tehtävällä varauksella varataan Asuntotuotantotoimistolle lisää 36 500 k-m² toteutettavaksi välimuodon asuntotuotantona.

Kortteli 17128 varattiin valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon ja korttelit 17126 sekä 17127 välimuodon asuntotuotantoon.

Kaupunkiympäristön toimialan tonttipäällikkö päätti 6.4.2018 § 14 jatkaa tonttien 17126/1-2, 17127/1-2 ja 17128/1-2 varauksia 31.12.2019 saakka entisin ehdoin.

Asuntotonttitiimin tiimipäällikkö päätti 28.8.2018 § 243 muuttaa tonttien 17126/1 ja 17128/2 varausehtoja siten, että:

- Tontin 17126/1 rahoitus- ja hallintamuoto muutetaan välimuodon asuntotuotannosta valtion tukemaksi vuokra-asuntotuotannoksi. Muilta osin noudatetaan entisiä varausehtoja.

- Tontin 17128/2 rahoitus- ja hallintamuoto muutetaan valtion tukemasta vuokra-asuntotuotannosta asumisoikeusasuntotuotannoksi. Muilta osin noudatetaan entisiä varausehtoja.

Asuntotuotannon ilmoituksen mukaan tontti 17126/1 toteutetaan valtion tukemana (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona, tontit 17126/2, 17127/2 ja 17128/1-2 välimuodon (asumisoikeus) asuntotuotantona ja tontti 17127/1 välimuodon (Hitas) asuntotuotantona.

Aiempi kiinteistölautakunta on 18.5.2017 § 276 päättänyt Pasilan Postipuiston pohjoisosan asuinkortteleita ym. koskevan ilmoittautumis- ja neuvottelumenettelyn perusteella valita muun muassa suunniteltujen tonttien 17115/1 ja 8, 17120/2, 17121/1 sekä 17122/1 ja 4 tai niistä muodostettavien tonttien varauksensaajaksi ja toteuttajaksi seuraavat toimijat ehdolla, että kaupungin toimivaltainen elin hyväksyy tontin osalta toteutussopimuksen ja että varauksensaaja/toteuttaja sitoutuu noudattamaan mainitun tontin varausehtoina kyseisessä sopimuksessa sovitut ehtoja:

- Y-Säätiö sr:n tulee toteuttaa tontti 17115/1 valtion tukemana (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona. Tontti on tarkoitus luovuttaa vuokraamalla pitkäaikaisesti.
- TA-Rakennuttaja Oy:n tulee toteuttaa tontti 17115/8 välimuodon (asumisoikeus) asuntotuotantona. Tontti on tarkoitus luovuttaa vuokraamalla pitkäaikaisesti.
- Bonava Suomi Oy:n tulee toteuttaa tontti 17120/2 välimuodon (Hitas I) asuntotuotantona ja tontille 17121/1 pysäköintilaitos, johon sijoitetaan kortteleiden 17116, 17117, 17120 ja 17122 autopaikat. Tontit 17120/2 ja 17121/1 on tarkoitus luovuttaa vuokraamalla pitkäaikaisesti.
- Fira Oy:n tulee toteuttaa tontti 17122/1 valtion tukemana (pitkä korkotuki) vuokra-asuntotuotantona ja tontti 17122/4 välimuodon (Hitas II, ryhmärakennuttamishanke) asuntotuotantona. Tontit 17122/1 ja 4 on tarkoitus luovuttaa vuokraamalla pitkäaikaisesti.

Kaupunginvaltuusto on 30.8.2017 § 301 päättänyt oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan tekemään muun muassa suunniteltujen tonttien 17115/1 ja 8, 17120/2, 17121/1 ja 17122/1 ja 4 toteutussopimukset sekä tarvittaessa tekemään niihin muutoksia ja tarkistuksia.

Tonttien yhteenlaskettu asuinrakennusoikeus on 65 150 k-m², josta välimuodon (Hitas, asumisoikeus) asuntotuotannon osuus on yhteensä 41 270 k-m² ja valtion korkotukeman vuokra-asuntotuotannon osuus yhteensä 23 880 k-m². Lisäksi tonttien yhteenlaskettu myymälä- ja monikäyttötilojen rakennusoikeus on 850 k-m².

Ehdotetut vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on huomioitu samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrauserusteet, tonttien sijainti ja alueen maanarvon kehittyminen sekä ulkopuolisen asiantuntijan arvio tonttien rakennusoikeuksien markkina-arvosta pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Tonttien hallinta- ja rahoitusmuoto on tavanomaiseen tapaan otettu vuokrausperiaatteita määrittäessä huomioon, samoin tonttien autopaikoituksesta ja rakennusten perustamisesta syntyvät kustannukset.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 4.11.2015 § 282 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 28. kaupunginosan (Oulunkylä) asuinkerrostalotontit (AK) 28131/4 ja 5 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemien asumisoikeus- ja vuokra-asuntojen osalta 29 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 9.12.2015 § 340 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 23. kaupunginosan (Toukola) asuinkerrostalotontit (AK) 23126/11 - 13 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömien omistusasuntojen osalta 40 euroa ja sääntelemättömien vuokra-asuntojen osalta 38 euroa. Purettavat rakennukset ovat vaikuttaneet vuokraushintaan alentavasti.

Kaupunginvaltuusto on 11.5.2016 § 129 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 10. kaupunginosan (Sörnäinen) asuinkerrostalotontit (AK) 10631/1, 10633/1 ja 3 sekä 10635/1 ja 3 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen ja asumisoikeusasuntojen sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen tukemien asuntojen osalta 37 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 15.6.2016 § 181 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 10. kaupunginosan (Sörnäinen) asuinkerrostalotontit (AK) 10630/1 ja 3, 10632/1 ja 3, 10634/1 ja 4, 10636/3 ja 6 sekä 10637/1 ja 3 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951=100" pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen ja/tai Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen tukemien asuntojen osalta 42 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 15.2.2017 § 96 päättänyt oikeuttaa aiemman kiinteistölautakunnan vuokraamaan 28. kaupunginosan (Oulunkylä) asuinrakennustontin (A) 28327/1 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana 33 euroa. Tontille on rakennettu vapaarahoitteisia omistusasuntoja Hitas II -ehdoin.

Kaupunginvaltuusto on 30.8.2017 § 303 päättänyt oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan vuokraamaan 10. kaupunginosan (Sörnäinen) asuin kerrostalotontit (AK) 10627/3 ja 4, 10628/1 - 5 sekä 10629/4 - 7 tai niistä muodostettavat tontit pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana Hitas-asuntojen ja/tai Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskuksen tukemien asuntojen osalta 37 euroa.

Kaupunginvaltuusto on 17.1.2018 § 9 päättänyt oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan vuokraamaan 10. kaupunginosan (Sörnäinen) asemakaavan muutoksen nro 12358 mukaisen asuin kerrostalotontin (AK) 10250/2 lisärakennusoikeuden pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana sääntelemättömän vapaarahoitteisen vuokra-asuntotuotannon osalta 49 euroa.

Kaupunginvaltuusto 16.5.2018 § 103 päättänyt oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan vuokraamaan 22. kaupunginosan (Vallila) suunnitellun tontin (AKS) 22585/17 pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukeman opiskelija-asuntotuotannon osalta 34 euroa.

Vuokrausperiaatteet

Ottaen huomioon edellä mainitut vertailutiedot, tonttien sijainti, talotyyppi ja alueen maanarvon kehittyminen esitetään, että asuin kerrostalotonttien (AK) 17115/1 ja 8, 17120/2, 17122/1 ja 4, 17126/1-2, 17127/1-2 ja 17128/1-2 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetrihintana valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 31 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (8/2018, ind. 1951) noin 605 euron kerrosneliömetrihintaa (ns. ARA-alennuksen aikana noin 484 euroa), ja Hitas-asuntotuotantona toteuttavien tonttien osalta vähintään 37 euroa, joka vastaa nykyarvoltaan (8/2018, ind. 1951) noin 722 euron kerrosneliömetrihintaa.

Valtion korkotukemana vuokra-asuntotuotantona ja asumisoikeusasuntotuotantona toteuttavien tonttien (AK) osalta maanvuokran teoreetti-

nen vaikutus asumiskustannuksiin on noin 2,42 e/kk/m² (ns. ARA-alennuksen aikana noin 1,94 e/kk/m²) ja Hitas-asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta noin 2,89 e/kk/m².

Edellä mainituissa hinta-arvioissa ei ole huomioitu tonteille jäljempänä esitettyä ns. alkuvuosialennusta.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta maanvuokraa ei perittäisi.

Asuntoihin rakennettavien pääkäyttötarkoituksen mukaisen tilan vaatimukset täyttävien parvien osalta esitetään perittäväksi asuntokerrosalaa vastaavaa maanvuokraa. Parvien vaikutus tontin maanvuokraan tarkistettaisiin vuosittain joulukuun viimeiseen päivään (31.12.) mennessä haettujen rakennuslupien perusteella. Asuinkerrosneliömetrihintana tultaisiin 31.12.2029 saakka käyttämään jälkikäteen toteutettavien parvien osalta edellä mainittua asuinkerrosneliömetrihintaa. 1.1.2030 jälkeen toteutettavien parvien osalta vuokranantajalla olisi oikeus tarkistaa asuinkerrosneliömetrihintaa 1.1.2031 lähtien.

Asuntotonteille mahdollisesti toteutettavien myymälä- ja monikäyttötilojen, kuten liike-, toimisto-, kahvila-, ravintola-, työ- tai muiden vastavien tilojen osalta esitetään perittäväksi asuntokerrosalaa vastaavaa maanvuokraa.

Autopaikkatontin (LPA) 17121/1 autopaikoitusta palvelevien tilojen ja mahdollisesti toteutettavien yhteistilojen vuosivuokra esitetään määrättäväksi pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana kerrosneliömetri- tai neliömetrihintana yhtä (1) euroa.

Ensi vaiheessa valtion tukemaan tuotantoon toteutettaville asuntotonteille tai mainittua tuotantoa vastaavalle tontin asuntorakennusoikeuden osuudelle esitetään myönnettäväksi alkuperäisestä vuokrasta 30 % alkuvuosialennus ja vapaarahoitteisille tonteille 20 % alkuvuosialennus 31.12.2023 saakka. Alkuvuosialennus esitetään myönnettäväksi alueen rakentamisesta johtuvan keskeneräisyyden perusteella. Tämän johdosta maanvuokrasta perittäisiin valtion tukemilta tonteilta 70 % ja vapaarahoitteisilta tonteilta 80 % 31.12.2023 saakka.

Tämän jälkeen valtion tukeman asuntotuotannon osalta tonttien vuosivuokrasta peritään 80 % siltä ajalta, jona tonteille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tonteille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

10.12.2018

Asia/4

Valtion tukemaan asuntotuotantoon toteutettavien tonttien hinnasta on neuvoteltu Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) kanssa. ARA pitää esitettyjä hintoja sen ohjeistusten mukaisina ja hyväksyttävinä.

Tonttien rahoitus- ja/tai hallintamuodon muuttuessa esimerkiksi varauspäätöksen tai asemakaavan muuttamisen johdosta tonttien osalta käytetään vuokran määräytymisen perusteena uutta rahoitus- ja/tai hallintamuotoa vastaavaa, siihen soveltuvaa edellä tässä esityksessä mainituille tonteille esitettyä hintaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaan asuntontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Vuokra-ajaksi ehdotetaan noin 60 vuotta siten, että maanvuokrasopimus on voimassa 31.12.2080 saakka.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Tonttiluettelo
- 3 Sijaintikartta
- 4 Asemakaavan muutos nro 12475

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 23.10.2018 § 499

HEL 2018-008124 T 10 01 01 02

Postipuisto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

Asia/4

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- että Helsingin Pasilassa sijaitsevien liitteessä 1 mainittujen asuin-kerrostalotonttien (AK) ja autopaikkatontin (LPA) tai niistä muodostettavien tonttien vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2080 saakka liitteestä 2 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anne Björn, tonttiasiamies, puhelin: 310 32870
anne.bjorn(a)hel.fi

§ 799

Tertiääri- ja primäärilainojen myöntäminen eräille asuntotuotannon hankkeille

HEL 2018-012372 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää asuntotuotantorahaston varoista tertiääri- ja primäärilainoja kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotantopäällikön hakemuksen mukaisille hankkeille seuraavasti:

	Tertiäärilaina €	Primäärilaina €
Heka Jakomäki/Jakomäentie 6 ab	99 645	
Heka Laajasalo/Koirasaarentie 36	112 100	
Heka Suutarila/Tapulikaupungintie 32	18 650	
Haso Pihlajanmarja/Johtokiventie 1 a ja b		53 315
Heka Patola/ Risupadontie 3	42 200	
Heka Pukinmäki/ Isonpellontie 6	79 700	
Heka Jätkäsaari/ Kanariankuja 2	39 508	1 168 272
Yhteensä	391 803	1 221 587

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotannon laatimaan kaupungin puolesta tertiääri ja primäärilainojen velkakirjat kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen vahvistamien ehtojen mukaisesti.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti käsitellä 13. esityksen kokouksen viidentenä asiana.

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 ATP päätös eräiden rakennuskohteiden rahoittaminen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kymp, Asuntotuotanto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennushankkeet rahoitetaan pääosin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) myöntämällä korkotukilainalla ja hankkeen edellyttämä omarahoitusosuus katetaan Helsingin kaupungin myöntämällä tertiäärilainalla, jonka ARA rinnastaa yhtiön omiin varoihin. Tertiäärilainaa lyhennetään viidessä vuodessa sen jälkeen kun aravalaina tai siihen rinnastettava yhtiön laina on kokonaan maksettu. Tertiäärilainalla rahoitetaan vuokratilojen korkotukilainan ja käynnistysavustuksen jälkeinen, noin 5 %:n suuruinen omarahoitusosuus. Lainan korko on tällä hetkellä 4 % (khs 28.11.2016, § 1067).

Heka:n kohteet Jakomäessä, Laajasalossa, Suutarilassa, Patolassa, Pukinmäessä ja Jätkäsaarella hakevat yhteensä 391 803 euron tertiäärilainoja.

Primäärilaina on Helsingin kaupungin myöntämä laina, jonka korko on tällä hetkellä 2 % (kvsto 12.10.2005, § 219) ja jota lyhennetään 36 vuoden annuiteettitaulukon mukaisesti. Korkotukilainaa myönnetään vain asumiskäyttöön sekä asumista välittömästi palvelevien tilojen rakentamiseen (esim. varastot, saunatilat ja pyykkituvat). Primäärilainalla rahoitetaan kohteisiin sisältyviä liike- yms. tiloja, joita ei lueta asumista välittömästi palveleviksi tiloiksi.

Heka:n kohde Jätkäsaarella ja Haso Pihlajanmarja hakevat yhteensä 1 221 587 euron primäärilainoja.

10.12.2018

Asia/13

Esitys on asuntotuotantopäällikön päätöksen mukainen. Asuntotuotantorahastossa on tällä hetkellä varoja lainojen myöntämiseen noin 87,6 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Pipsa Kotamäki, rahoitussihteeri, puhelin: 31036125
pipsa.kotamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 ATP päätös eräiden rakennuskohteiden rahoittaminen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Kymp, Asuntotuotanto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 800

V 16.1.2019, Malmin lentoaseman rakennusten asemakaavan muuttaminen (nro 12450)

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Malmin lentokenttä) lentokenttäaluetta koskevan asemakaavan muutoksen 21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun piirustuksen numero 12450 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksen myötä muodostuvat uudet korttelit 38340 ja 38341.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Uusi kolmas kappale päätösehdotukseen:

"Asemakaavan muutos astuu voimaan siinä vaiheessa kun lentotoiminta alueella päättyy."

Kannattaja: Marcus Rantala

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mika Raatikaisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Thomas Wallgren, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2

Mika Raatikainen, Marcus Rantala

Poissa: 1

Sanna Vesikansa

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 2.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

10.12.2018

Asia/5

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12450 kartta, päivätty 21.11.2017, muutettu 5.6.2018
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12450 selostus, päivätty 21.11.2017, muutettu 5.6.2018 (päivitetty Kylk:n 5.6.2018 päätöksen mukaiseksi)
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.11.2017, täydennetty 29.5.2018 ja muistiot
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Malmin lentoaseman rakennuksia. Lentoasemarakennus, lentokonehalli ja autohalli suojellaan kaupunkikuvalisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 -merkinnöin.

Rakennukset osoitetaan toimitilakäyttöön. Tavoitteena on mahdollistaa rakennusten mahdollisimman monipuolinen käyttö. Rakennuksiin saa sijoittaa julkisia palvelutiloja, liike-, toimisto-, opetus-, varasto- ja näytte-

lytiloja, kokoontumistiloja, kahvila- ja ravintolatiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja.

Suojeltavien rakennusten yhteenlaskettu rakennusala on 7 500 k-m².

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaava on Helsingin uuden yleiskaavan tavoitteiden mukainen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Malmin lentokentän alueen kaavarungon 13.12.2016 ([439 §](#)) jatkossa laadittavien asemakaavojen, asemakaavamuutosten ja poikkeamispäätösten pohjaksi.

Alueella on Malmin lentoaseman keskeisimmät rakennukset. Rakennukset toimivat nykyisin enää osittain alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan. Lentokonehallin määräaikaiset vuokrasopimukset ovat päättyneet 31.8.2017 ja tilat ovat osittain tyhjiillään. Halli ja sitä ympäröivä alue on suunnattu monipuoliseen kaupunkilaisten virkistys- ja tapahtumakäyttöön.

Kaava-alue on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua ympäristöä (RKY 2009, Malmin lentoasema).

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotus pidettiin julkisesti nähtävillä 15.12.2017–22.1.2018, ja siitä saatiin 20 muistutusta.

Muistutukset

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat rakennusten säilymiseen lentokäytössä, vaikutusten selvittämiseen, RKY-alueen sekä kansainvälisen merkityksen huomioimiseen, vuorovaikutukseen, tarkoituksenmukaisuuteen, yleiskaavan 1992 vastaisuuteen, elinkeinoelämän toimintaedellytysten huomioimiseen sekä asuntopulan ratkaisemiseen.

Muistutusten referaatit ja niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Lausunnot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), museoviraston, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ja kaupunginmuuseon lausunnot.

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat suojelun ulottamiseen koko lentokenttäalueelle sekä rakennusten sisätiloihin, lentoterminalin huomioimiseen rakennuksissa sekä sähkönjakelumuuntamovarauksen lisäämiseen asemakaava-alueelle.

Helen Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Kustannukset

Asemakaavan toteuttamisen yhteydessä tulee varautua maaperän pilaantuneisuuden kunnostuskustannuksiin, joiden arvo on noin kaksi miljoonaa euroa.

Lentoasemarakennusten kunnostus- ja muutostöiden kustannukset ovat riippuvaisia niiden laajuudesta ja laatutasosta sekä rakennusten lopullisista käyttötarkoituksista. Mahdollisista haitta-ainekunnostuksista aiheutuvat kustannukset tulee myös arvioida erikseen.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutuksissa ja lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen on tehty muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

10.12.2018

Asia/5

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12450 kartta, päivätty 21.11.2017, muutettu 5.6.2018
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12450 selostus, päivätty 21.11.2017, muutettu 5.6.2018 (päivitetty Kylk:n 5.6.2018 päätöksen mukaiseksi)
- 3 Vuorovaikutusraportti 21.11.2017, täydennetty 29.5.2018 ja muistiot
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva
- 2 Kuvaliite suojelukohteista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 780

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

03.12.2018 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Marcus Rantala: Pöydälle viikoksi

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Vastaehdotus

Edellinen kaupunginvaltuusto päätti Helsingin ilmastotavoitteista uudessa kaupunkistrategiassa syyskuussa 2017. Helsingin ilmastotavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 60 prosenttia vuosina 1990-2030. Kaupunkistrategian mukaan Helsinki ottaa vastuunsa ilmastomuutoksen torjunnassa vakavasti ja torjuu ilmastomuutosta kunnianhimoisesti.

On selvää, että Malmin lentoasemarakennusten kohdalla kaupungin toiminta ei ole ollut kaupungin ilmastotavoitteiden ja kaupunkistrategian mukaista. Samaan aikaan, kun suojeltavaksi esitettyä lentokonehallia pidetään tyhjillään ja lämmitetään kaukolämmöllä, hallin vuokrasopimukset on irtisanottu ja kentän nykyiset käyttäjät on ajettu ulos hallista. Tästä johtuen muun muassa Nord Stream-kaasuyhtiön helikopteria joudutaan säilyttämään dieselpuhaltimella lämmitetyssä pressuteltassa.

Hallin aiemmat vuokratulot olivat vuositasolla noin 160 000 euron luokkaa, mutta tällä hetkellä vuokratulot ovat noin 5000 euroa vuodessa. Kaupunkistrategiaan osana kuuluvan kiinteistöstrategian yhtenä keskeisenä tavoitteena on tyhjiksi jääneiden arvorakennusten parempi hyödyntäminen. Lentokonehallin vuokraamatta jättämisestä varsinaiseen käyttötarkoitukseensa silloin, kun vuokraajia olisi lentotoiminnan yhä jatkuessa, ei voida pitää tämän tavoitteen mukaisena toimintana, vaan lähinnä kiusantekona.

Koska kaupungin talouden ja kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden kannalta ei ole järkevää pitää suurehkoa hallia tyhjillään ja maksaa siitä lämmityskustannuksia samaan aikaan, kun lentokalustoa joudutaan säilyttämään ulkosalla, teen seuraavan vastaehdotuksen:

Lisätään kohtaan 8 lause "Lentokonehallia voidaan käyttää ja vuokrata alkuperäiseen ja varsinaiseen käyttötarkoitukseensa niin kauan, kun lentotoiminta Malmin lentokentällä jatkuu, jotta lentokoneita ei tarvitsisi säilyttää ulkona tai helikopteria dieselkäyttöisellä puhaltimella varustetussa teltassa."

Vastaehdotusta ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

10.12.2018

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.06.2018 § 296

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Hankenumero 4844_5

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12450 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Malmin lentokenttä) lentokenttäaluetta (muodostuvat uudet korttelit 38340 ja 38341).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Muutetaan kohdan 2 ensimmäiseksi virkkeeksi:

"21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun asemakaavan muutoseh-

10.12.2018

dotuksen nro 12450 hyväksymistä siten, että asemakaavan muutos astuu voimaan siinä vaiheessa kun lentotoiminta alueella päättyy."

Kannattaja: Nuutti Hyttinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Muutetaan kohdan 2 ensimmäiseksi virkkeeksi:

"21.11.2017 päivätyn ja 5.6.2018 muutetun asemakaavan muutosehdotuksen nro 12450 hyväksymistä siten, että asemakaavan muutos astuu voimaan siinä vaiheessa kun lentotoiminta alueella päättyy."

Jaa-äännet: 10

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Jape Lovén, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva

Esittelijän ehdotus jäi voimaan äänin 10-3.

29.05.2018 Pöydälle

21.11.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pia Kilpinen, arkkitehti, puhelin: 310 37443

pia.kilpinen(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37252

mikko.juvonen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 18.12.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa asemakaavoitukselle seuraavan lausunnon.

10.12.2018

Malmin lentoaseman lentoterminaalia, lentokonehallia ja autotallin muodostamaa kokonaisuutta koskevassa asemakaavan muutoksessa rakennukset suojellaan kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 –merkinnöin ja ne osoitetaan toimitilakäyttöön. Tavoitteena on mahdollistaa rakennusten mahdollisimman monipuolinen julkinen käyttö. Rakennuksiin saa sijoittaa julkisia palvelutiloja, liike-, toimisto- ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuustiloja, opetus-, studio ja näyttelytiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja. Rakennusten kerrosala ei muutu.

Tontilla sijaitsee nykyisin kolmikerroksinen lentoterminaalirakennus, jossa on lennonjohto-, toimisto- ja ravintolatiloja, lentokoneiden säilytystilana toimiva yksikerroksinen, kylmä hangaarihalli sekä autotalli. Alue on Helsingin kaupungin omistuksessa.

Kaavatilanne:

Voimassa olevassa asemakaavassa (1964) alue on merkitty lentokenttäalueeksi. Voimassa olevassa Uudenmaan maakuntakaavassa (YM 8.11.2006) alue on liikennealuetta, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen alue. Lentokenttärakennus on merkitty kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi kohteeksi. Voimassa olevassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa (YM 30.10.2014) kentän alue on kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue (RKY 2009). Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen, sen kokonaisuus ja identiteetti ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Malmin kentän alue on ensisijaiselta maankäyttömuodoltaan taajamatoimintojen alue ja lisäksi kaavakartalla on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) rajaus. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 29.11.2016 hyväksymässä Malmin kaavarungossa alue on merkitty suojelumerkinnällä P/SR. Laadittu kaavaluonnos on kaavarungon mukainen.

Alueesta on laadittu Malmin lentoasema, ympäristöhistoriaselvitys (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016) ja Malmin lentoasema, uusiokäytön ideasuunnitelma (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016)

Kaupunginmuseon lausunto:

Kaupunginmuseo toistaa luonnosvaiheessa antamiaan arvoperusteluja lentokenttärakennusten suojeluarvojen varmistamiseksi. Malmin lentokenttä on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu ympäristö (RKY

2009). Lentokenttä on myös listattu kansainvälisen World Monument Fundin uhanalaisten kulttuuriympäristöjen joukkoon. Lisäksi se on Europa Nostra Finlandin 2015 listaama Suomen uhanalaisin kulttuuriperintökohde.

On valitettavana, että suunnittelualue käsittää suppeasti ainoastaan lentokenttärakennusten tontin. Rakennuksen jäävät irrallisiksi yhteydestään lentokenttään. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kenttää ja vähintään osaa kiitoteistä tulisi tarkastella yhtäaikaisesta lentokenttärakennusten kanssa. Malmin lentoaseman uusiokäytön idea-suunnitelmassa lentokenttä on muutettu asuinalueen puistoksi ja vanhimmat kiitotiet ja asematasot säilytetty pintoineen ja yksityiskohtineen. Avotilan keskellä puiston maamerkinä olisi restauroitu terminaalirakennus. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan edellä mainitun kaltaisen uusiokäyttö mahdollistaisi alueen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilymisen ja säilyttäisi muuttuneenakin paikan erityisyyden.

Lentoasemarakennuksen ovat suunnitelleet arkkitehdit Martti Välikangas, Dag Englund, Onni Ermala ja Vera Rosendahl (valmistui vuonna 1938). Sen keskiosa on kolmikerroksinen ja sivuille avautuvat siipirakennukset yksikerroksisia. Alun perin julkisivut olivat vaaleaksi terastirapattua betonia. Myöhemmin kolmikerroksinen sylinterinmuotoinen osa on pinnoitettu maalatulla pellillä ja matalat siipirakennukset puhtaaksimuuratulla kahitiilellä. Sisätilat ovat hyvin säilyttäneet arkkitehtuurin alkuperäiset ominaisuudet ja yksityiskohdat.

Lentokonehallin eli hangaarin ovat suunnitelleet arkkitehdit Dag Englund, Onni Ermala ja Yrjö Sadeniemi (valmistui vuonna 1937). Rakennus sisältää korkean yhtenäisen lentokonehallin, sekä lisäksi toimistoja ja koulutustiloja. Julkisivut ovat vaaleaksi slammattua betonia, kentän puoleista julkisivua hallitsevat kookkaat kerroksen korkuiset liukuovet. Hangaarirakennus on niin ikään säilyttänyt hyvin alkuperäiset ominaispiirteensä niin ulko- kuin sisätiloissaan.

Puinen autotallirakennus on toiminut aikaisemmin myös paloasemana. Nykyään se sisältää ajoneuvojen suoja- ja huoltotiloja. Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Antero Pernaja 1940-luvulla. Rakennus on säilyttänyt ominaispiirteensä hyvin.

Lentoasemarakennus ja lentokonehalli suojellaan merkinnällä sr-1: ”Kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti huomattavan arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaami-

sen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistöiden mukaisesti. Rakennuksen alkuperäiset puuikkunat ja ovet tulee säilyttää eikä huonejakoa saa oleellisesti muuttaa. Lennonjohtotornin, sääaseman ja lennonvalmisteluhuoneen tilat tulee säilyttää nykyisessä asussaan nähtävyysskäytössä.”

Autotallirakennus suojellaan sr-2 määräyksellä: "Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen historiallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä." Lentoasemarakennuksen pääsisäänkäynnin edustalla sijaitsee kokonaisuuteen liittyvä pyöreä suihkulähde, joka on niin ikään merkitty suojeltavaksi.

Kaupunginmuseo pitää rakennuskohtaisia suojelumääräyksiä pääosin riittävinä. Täsmennyksenä suojelumääräyksiin kaupunginmuseo tuo esiin vielä seuraavaa: Terminaalirakennuksessa erityistä huomiota vaatii rakennuksen keskushallin säilyttäminen lattia, seinä- ja kattoratkaisuineen, alkuperäisine pintoineen ja yksityiskohtineen. Toisen kerroksen ravintolatila on säilytettävä. Porrashuoneet A ja B sekä ravintolan porras on säilytettävä.

Hangaarirakennuksen ulkoarkkitehtuuri yksityiskohtineen, sen osana erityisesti hallin liukuovet ja ikkunat teknisine ratkaisuilleen ja yksityiskohtineen ovat säilytettäviä. Rakennusrunko eli kantavat seinät sekä katon teräsristikot niitä kannattavine rakenteineen ovat julkisivujen ohella keskeinen osa rakennuksen ominaisuuksia, mukaan lukien sisäkaton levytyksen alkuperäinen ilme. Hallin betonilattia on säilytettävä alkuperäisen mukaisena. Hangaarin sisätiloissa olevat alkuperäiset teräs- ja puurakenteiset ovet yksityiskohtineen, huonetilojen säilyneet alkuperäiset lattia- ja seinälaatoitukset ovat nekin suojelutarpeen piirissä. Hallin vuonna 1943 suunniteltu tarkkailuhuone, samoin alkuperäisinä säilyneet varoituskyltit, monikieliset tekstimaalaukset ja muut yksityiskohdat ovat olennainen osa tilakokemusta. Hangaarin toimistosiiivessä on suojeltava porrashuone ala-auloineen ja sisäänkäynteineen sekä sivukäytävä säilyneine ovineen.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

10.12.2018

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 04.10.2017 § 36

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Hankennumero 4844_5

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12450 pohjakartan kaupunginosassa 38 Malmi Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12450
Kaupunginosa: 38 Malmi
Kartoituksen työnumero: 8/2017
Pohjakartta valmistunut: 21.3.2017
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.04.2017 § 27

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Nimistötoimikunta käsitteli Malmin lentokentän osa-alueella valmisteilla olevan ensimmäisen asemakaavan nimistöä arkkitehti Pia Kilpisen esit-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

telyn pohjalta. Kaavoitettava alue on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä eli RKY-aluetta.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle nimeä

Malmin lentoaseman aukio–Malms flygplats torg
(aukio)

Perustelu: Vuonna 1936 toimintansa aloittaneen ja vuoteen 1952 asti (vuosia 1944–1946 lukuun ottamatta) Helsingin päälentoasemana toimineen Malmin lentoaseman ja sen vuonna 1938 valmistuneen terminaalirakennuksen mukaan. Nimen ruotsinkieliseen vastineeseen on valittu äänteellisistä syistä perusosa torg suomenkielistä aukiota yleensä vastaavan perusosan plats sijaan.

Nimistötoimikunta suosittaa käyttämään Malmin lentoasemasta (asemarakennuksesta ja sen ympäristöstä sekä suunnittelualueesta kokonaisuutena) johdonmukaisesti ruotsinkielistä vastinetta Malms flygplats (ei: *Malms flygstation).

Malmin lentokentän hallinnollisen ja tilastollisen osa-alueen (385) ruotsinkielisen nimen vastineena on käytössä vuonna 1959 vahvistettu nimi Malms flygfält.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Tonttiosasto 8.2.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kiinteistöviraston tonttiosasto antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle Malmin lentoaseman koskevan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1270-16 seuraavat kommentit:

Tonttiosaston näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista osoittaa VP/s-alue katuaukioiksi ja osittain pysäköimisalueeksi, jollaisena se toiminut koko lentokentän toiminnan aikana. Ottaen huomioon lentotermarakennuksen laajuus autopaikoille on tarvetta asemakaavamuutosalueella jotta toiminnan tarvitsemien autopaikkojen määrä täyttyisi. Lisäksi kulku entiselle lentokenttäalueelle tapahtuu osittain tässä kohtaa olevan portin kautta. Tonttiosasto pyytää kaupunkisuunnitteluvirastoa harkitsemaan onko tähän kohtaa myös tarvetta osoittaa kulkuyhteys. Lentokonehallin edustalla entisellä asematasolla on tarkoitus järjestää

10.12.2018

erilaisia tapahtumia ja tämä vaatii pääsyn alueelle. Tässä kohtaa oleva lipputankorivistö voidaan merkitä kaavan säilytettäväksi vaikka alue olisi osaa laajempaa katuaukiota.

Asemakaavamerkinnot ja –määräykset tulisi selventää tulkinnanvaraisista KTY/s merkintää joko siten että liiketiloiksi ei lueta kahvila- ja ravintolatiloja tai siten, että merkittävästi nostetaan liiketilan osuutta kerrosalasta. Muuten rakennuksen nykyinen kahvila/ravintolatoiminta joudutaan lopettamaan.

Tonttiosasto pyytää kaupunkisuunnitteluvirastoa korjaamaan selostuksessa kohdassa ”Maanomistus” oleva virheellinen tieto rakennusten omistusoikeudesta. Asemakaavamuutosalueen rakennukset ovat olleet kaupungin omistuksessa 16.12.2014 lähtien.

Lisätiedot

Tom Qvisén, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 34201
tom.qvisen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 17.1.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 8.12.2016

Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on laatimassa Malmin lentoaseman lentoterminaalille, lentokonehallille sekä autotallille asemakaavan muutosta, jossa rakennukset suojellaan kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaina rakennuksina sr-1 ja sr-2 –merkinnöin ja ne osoitetaan toimitilakäyttöön. Tavoitteena on mahdollistaa rakennusten mahdollisimman monipuolinen julkinen käyttö. Rakennuksiin saa sijoittaa julkisia palvelutiloja, liike-, toimisto- ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomia teollisuustiloja, opetus-, studio ja näyttelytiloja sekä liikunta- ja vapaa-ajan toimintaa palvelevia tiloja. Rakennusten kerrosala ei muutu.

Tontilla sijaitsee nykyisin kolmikerroksinen lentoterminaalirakennus, jossa on lennonjohto-, toimisto- ja ravintolatiloja, lentokoneiden säilytystilana toimiva yksikerroksinen, kylmä hangaarihalli sekä autotalli. Alue on Helsingin kaupungin omistuksessa. Rakennukset siirtyivät Finnavialta Helsingin kaupungin omistukseen 1.1.2017.

Kaavatilanne:

Voimassa olevassa asemakaavassa (1964) alue on merkitty lentokenttäalueeksi. Lentokenttäalueella on voimassa oikeusvaikutukseton Helsingin yleiskaava 1992. Helsingin uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) alue on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi (A2), jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön ja jolla korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0 - 2,0. Voimassa olevassa Uudenmaan maakuntakaavassa (YM 8.11.2006) alue on liikennealuetta, jonka toissijainen käyttötarkoitus on taajamatoimintojen alue. Lentokenttärakennus on merkitty kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeäksi kohteeksi. Voimassa olevassa Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa (YM 30.10.2014) kentän alue on kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue (RKY 2009). Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen, sen kokonaisuus ja identiteetti ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Uudenmaan 4.vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Malmin kentän alue on ensisijaiselta maankäyttömuodoltaan taajamatoimintojen alue ja lisäksi kaavakartalla on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) rajausta. Kaupunkisuunnittelulautakunnan 29.11.2016 hyväksymässä Malmin kaavarungossa alue on merkitty suojelumerkinnällä P/SR. Laadittu kaavaluonnos on kaavarungon mukainen.

Alueesta on laadittu Malmin lentoasema, ympäristöhistoriaselvitys (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016) ja Malmin lentoasema, uusiokäytön ideasuunnitelma (Arkkitehtitoimisto Freese Oy, Arkkitehtitoimisto Schulman Oy, 2016)

Kaupunginmuseon kannanotto:

Malmin lentokenttä on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu ympäristö (RKY 2009). Lentokenttä on myös listattu kansainvälisen World Monument Fundin uhanalaisten kulttuuriympäristöjen joukkoon. Lisäksi se on Europa Nostra Finlandin 2015 listaama Suomen uhanalaisin kulttuuriperintökohde.

Kaupunginmuseo pitää valitettavana, että suunnittelualue käsittää suppeasti ainoastaan lentokenttärakennusten tontin. Rakennuksen jäävät irrallisiksi yhteydestään lentokenttään. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kenttää ja kiitoteitä tulee tarkastella yhtäaikaisesti lentokenttärakennusten kanssa.

Kaupunginmuseo korosti kaavarunkolauseunsa, että uuden rakentamisen ja kentän ja sen rakennusten säilyttäminen tulee sovittaa yh-

teen siten, että rakennettu kulttuuriympäristö säilyy historiallisesti ymmärrettävänä. Kulttuuriympäristön; rakennetun ympäristön ja maiseman vaalimisen näkökulmasta pyrkimyksenä tulisi olla lentokenttäalueen rakennuksien ja kiitoratojen säilyttäminen kokonaisuutena esimerkiksi virkistys- ja viheralueena. Alueen laajemmassa suunnittelussa on erittäin valitettavaa ja ympäristöä köyhdyttävää, jos sen olennaiset kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot unohdetaan. Säilyttämisen rajoituksissa ainoastaan rakennuksiin käsitys kokonaisuudesta hämärtyy.

Kaupunginmuseo pitää rakennuskohtaisia suojelumääräyksiä pääosin riittävinä. Kuitenkin ilmailuun liittyvien alkuperäisessä käytössään näihin päiviin asti olleiden tilojen osalta tulee vielä tutkia, olisiko niitä mahdollista säilyttää autenttisina muistumina lentoaseman toiminnasta ja pitkästä historiasta. Näitä tiloja ovat lennonjohtotorni, sääasema ja lennonvalmisteluhuone.

Malmin lentoaseman uusiokäytön ideasuunnitelmassa lentokenttä on muutettu asuinalueen puistoksi ja vanhimmat kiitotiet ja asematasot säilytetty pintoineen ja yksityiskohtineen. Avotilan keskellä puiston maamerkinä olisi restauroitu terminaalirakennus. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan edellä mainitun kaltainen uusiokäyttö mahdollistaisi alueen kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilymisen ja tekisi paikasta erityisen.

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Rakennusvirasto 11.1.2017

HEL 2016-010897 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1270-00/16. Määräaika on 23.1.2017.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on suojella kaupunkikuvallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti arvokkaat lentokenttärakennukset. Lentokenttäalue kuuluu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY-alue). Lentoasemarakennus on valittu suomalaisen modernismin merkkiteosten valikoimaan (DoCoMoMo).

Nykyinen kaavaluonnoksessa ehdotettu korttelien ja yleisten alueiden rajausta ei tue alueen kokonaisvaltaista käyttöä ja sen kehittämistä. Ase-

10.12.2018

makaavan muutoksessa katuaukioksi osoitettu, nykyisin pääosin pysäköintialueena toimiva rakennusten välinen aukio tulee liittää osaksi korttelialueita. Myös kaava-alueen pohjoisreunassa sijaitseva, suojeltavaksi ehdotettu puistoalue on nykyisin pääosin pysäköintikäytössä eikä alueella ole nykytilanteessa puistohistoriallisia arvoja, jotka edellyttävät suojelua. Puistoalue tulee osoittaa osaksi lentokenttärakennusten välistä aukiota. Aukioalueen rajausta voidaan tarkentaa, kun lentokenttärakennusten pohjoispuolelle sijoittuvan alueen asemakaavoitus etenee.

Korttelialueiden ja yleisten katu- ja viheralueiden rajaukset tulisi määrittellä osana laajempaa ympäristöä. Rajauksissa tulee ottaa huomioon rakennusten mahdollinen tuleva käyttö ja kehittäminen, pysäköinti sekä alueen kunnossapito. Asemakaavamuutosalueen eteläreunassa sijaitseva puistoalue liittyy laajempaan puistoaluekokonaisuuteen ja on luontevasti osa yleistä viheraluetta. Puurivien paikat on hyvä määrittellä ohjeellisiksi, vaikka tavoitteena onkin edistää miljöönsäilymistä ja hyödyntää nykyisiä sijainteja.

Lisätiedot

Anni Tirri, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38977
heikki.takainen(a)hel.fi

10.12.2018

Asia/6

§ 801

Vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeet

HEL 2018-012337 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaiset vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeet kaupungin kaikille lauta- ja johtokunnille sekä toimialoille, virastoille ja liikelaitoksille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 28.11.2018 hyväksynyt kaupungin talousarvion vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelman vuosille 2019–2021. Hallintosäännön mukaan tarkemmat ohjeet talousarvion täytäntöönpanoksi annetaan vuosittain talousarvion noudattamisohjeissa, joista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 27.9.2017 kaupunkistrategian vuosille 2017–2021. Kaupunkistrategia oli lähtökohtana valmisteltaessa vuoden 2019 talousarvioehdotusta ja on lähtökohta valmisteltaessa muita valtuustokauden talousarvioita ja -suunnitelmia sekä toimenpiteitä.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginvaltuuston kaupunkistrategian hyväksymistä koskevassa täytäntöönpanopäätöksessään (Khs 13.10.2017 § 910) lautakuntia ja johtokuntia, toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia sekä tytäryhteisöjä mm.

- o toteuttamaan kaupunkistrategiaa 2017–2021
- o ottamaan kaupunkistrategian lähtökohdaksi valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita ja -suunnitelmia.

Kaupunkistrategian toimenpiteiden toteuttaminen on osa vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Talousarvion toteutumisen laaditaan vuonna 2019 kolme kertaa. Kolmen ennusteen lisäksi laaditaan tammikuussa 2020 alustava tilinpäätös.

Kaupunginhallitus hyväksyi 12.3.2018 § 153 kaupunkistrategian mittarit sekä merkitsi tiedoksi seurattavat kansainväliset vertailut. Lisäksi kaupunginhallitus kehotti keskushallintoa ja toimialoja ottamaan mittarit huomioon vuoden 2019 talousarvion tavoitteita, toimenpiteitä ja toiminnan mittausta valmisteltaessa. Kaupunkistrategian mittareiden seurattatiedot ovat osa talouden ja toiminnan seurantaa ja julkaistaan talouden ja toiminnan seurantaraporteissa.

Kaupunginhallituksen mittaripäätökseen sisältyviä kehitettäviä mittareita on valmisteltu kanslian ja toimialojen yhteistyönä. Kehitettävillä mittareilla täydennetty mittarikokonaisuus on tarkoitus tuoda kaupunginhallituksen käsiteltäväksi alkuvuodesta 2019.

Toimialojen tulee varautua tulosbudjeteissaan kulloinkin voimassa oleviin virka- ja työehtosopimukseen toimialojen talousarvion määrärahojen puitteissa.

Uudistetun käytännön mukaisesti vuodelle 2019 kertaluoteiseen palkitsemiseen (kertapalkkiot ja ideapalkkiot) varataan tulosbudjeteissa määräraha, joka on suuruudeltaan 1 % henkilöstön palkkasummasta.

Noudattamisohjeiden liitteenä 1 on kaupunginhallituksen pöytäkirjan 29.10.2018 liite neuvottelutuloksen mukaiset muutokset vuoden 2019 talousarvioehdotukseen ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelmaehdotukseen. Toimialojen ja liikelaitosten tulee ottaa huomioon neuvottelutuloksen painotukset toimintasuunnitelmissaan ja tulosbudjeteissaan.

Henkilöstötoimikunta on antanut noudattamisohjeista lausunnon.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2019 talousarvion noudattamisohjeet
- 2 Henkilöstötoimikunnan lausunto kaupunginhallitukselle talousarvion noudattamisohjeista

Muutoksenhaku

10.12.2018

Asia/6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

laitokset
liikelaitokset
virastot
toimialat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 802

Lausunto eduskunnalle maakunta- ja sote-uudistuksesta

HEL 2018-012382 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus totesi Helsingin kaupungin lausuntona, että eduskunnan käsiteltävänä olevaa maakunta- ja sote-uudistusta koskevaa ehdotuskokonaisuutta ei edelleenkään tule hyväksyä.

Uudistukselle alun perin asetetut tärkeät tavoitteet terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisesta, palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta ja kustannusten kasvun hillitsemisestä eivät tule toteutumaan. Uudistus ei huomioi kaupunkien tai alueiden erityispiirteitä. Uudistuksen toteutuminen vaarantaisi jatkossa erityisesti kasvavien kuntien investointikyvyn sekä heikentäisi suurten kaupunkien kykyä hoitaa segregaatoin ja muihin kaupungeille ominaisiin vakaviin haasteisiin liittyviä tehtäviä. Niinpä uudistusta ei ole perusteltua toteuttaa.

Yleistä

Eduskuntakäsittelyn toistaiseksi viimeisin vaihe, eli sosiaali- ja terveysvaliokunnan 7.11.2018 hyväksymät mietintöluonnokset, ei ole antanut aihetta muuttaa Helsingin kaupunginvaltuuston 4.4.2018 § 68 eduskunnalle antaman lausunnon johtopäätöstä. Uudistuksen kokonaisvaikutusten arviointi on tehty puutteellisesti. Lakiehdotuksiin valiokuntakäsittelyssä tehdyistä muutoksista huolimatta kokonaiskuvan muodostaminen uudistuksesta on edelleen haastavaa.

Uudistukselle asetetut alkuperäiset tavoitteet terveys- ja hyvinvointierojen kasvun hillitsemisestä, palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta ja kustannusten kasvun hillinnästä ovat matkan varrella hämärtyneet ja niiden toteutumiseen liittyy merkittäviä epävarmuus- ja riskitekijöitä. Monet asiantuntijat ovat todenneet, että edellä mainittuja uudistuksen tavoitteita on mahdotonta saavuttaa tällä ehdotuskokonaisuudella. Samanaikaisesti uudistuksella on monia kielteisiä seurauksia ja vaikutuksia.

Uudistus muuttaa Suomen hallintojärjestelmää ja valtion, maakuntien ja kuntien suhdetta olennaisesti. Se luo uuden itsehallinnon tason, mutta heikentää samalla kuntien itsehallintoa, toimivaltaa ja rahoitusasemaa.

Maakunnille suunniteltu itsehallinto jää kuitenkin lähinnä näennäiseksi, koska valtion ohjaus ja rahoitus rajoittavat sitä merkittävästi. Uudistuksen kielteiset vaikutukset jäävät todennäköisesti pysyviksi. Vaikka todettaisiin, että merkittävä osa uudistuksen tunnistetuista riskeistä toteu-

10.12.2018

tuisi, on pidettävä epätodennäköisenä, että tämä johtaisi hallinnon uudistuksen peruuttamiseen sen jälkeen, kun uusi hallinnon taso on keran perustettu ja maakunnat aloittaneet toimintansa.

Uudesta hallinnon tasosta on tulossa jäykkä ja hierarkkinen. Jäykkyyden, sirpaleisuuden ja hierarkian lisääminen nykyiseen hallintojärjestelmään ei turvaa mahdollisimman joustavaa reagointikykyä tämän päivän ja tulevaisuuden monimutkaisiin haasteisiin.

Kaupunkien kyky ratkaista monimutkaisia haasteita on perustunut kaupunkien laajaan yleiseen toimivaltaan. Kaupunkien kasvu ja siihen liittyvät erityispiirteet edellyttävät jatkossa entistä vahvempaa mandaattia kaupungeille hoitaa mm. segregatioon, maahanmuuttoa ja elinvoimaan liittyviä kysymyksiä, ei päinvastoin. Yksi uudistuksen suurimmista ongelmista on, ettei se huomioi lainkaan kaupunkien kasvavaa merkitystä koko maan kannalta keskeisinä kasvun ja kilpailukyvyn vatureina.

Helsingin kaupunki on antanut lakiehdotuksista useita lausuntoja, nostanut valiokuntakuulemisissa esiin tarkistustarpeita sekä esittänyt myös korvaavia ratkaisuja. Nämä kannanotot eivät ole johtaneet tarpeellisiin korjauksiin lakiehdotuksissa. Valmistelun eri vaiheissa ja eduskuntakäsittelyn aikana tehdyt ratkaisut ovat pikemminkin vieneet uudistusta yhä kauemmas sen alkuperäisistä tavoitteista. Uudistuksesta luopuminen vähentäisi riskejä ja kustannuksia merkittävästi sen toteuttamiseen verrattuna, erityisesti Uudellamaalla.

Maakuntavalmistelu

Viime aikaisessa julkisessa keskustelussa on painotettu, että uudistuksen toteuttaminen olisi tärkeää riskeistä ja haitallisista vaikutuksista huolimatta. Perusteluna on käytetty muun muassa sitä, että uudistuksen valmistelu on jo pitkällä ja siihen on sidottu merkittävä määrä resursseja, minkä vuoksi esitetty uudistus pitäisi saada aikaan. Perustelua on pidettävä virheellisenä. Uudistuksen toimeenpanoon jo käytettyjen voimavarojen määrällä ei tulisi olla mitään vaikutusta uudistuksen hyödyllisyyttä tai tarpeellisuutta tällä hetkellä arvioitaessa. Myös eduskunnan perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan PeVL 15/2018 pitävänsä ongelmallisena, että uudistuksessa on edetty näin pitkälle yksinomaan hallituksen yleistoimivaltaan turvautuen ennen kuin maakuntauudistusta koskevaa lainsäädäntökokonaisuutta on hyväksytty eduskunnassa.

Jo tehdyn valmistelutyön osalta on kuitenkin syytä painottaa, että Suomessa sinänsä tarpeellisessa sosiaali- ja terveystalouden uudistuksessa on mahdollista edetä asteittain ilman historiallisen suurta hallintouudistusta. Uudistamistyötä on tehty uudistuksen pohjana olevien tavoitteiden mukaisesti aktiivisesti niin Uudellamaalla kuin muuallakin

10.12.2018

Suomessa. Maakuntavalmistelussa tehtyä kehittämistyötä on mahdollista hyödyntää ajallisesti ja alueellisesti vaihteittain tapahtuvassa nykyisten sosiaali- ja terveystalvelujen uudistuksessa, joka huomioi myös alueelliset erityispiirteet.

Uudenmaan maakunnan valmistelutyön perusteella on ilmeistä, että palvelujen jatkuvuuden turvaaminen tulee olemaan Uudellamaalla maakunnan suuren koon vuoksi erityinen haaste. Uudistuksen onnistuminen olisi pitkälti toimeenpanon varassa, mutta lakiesitykset eivät ratkaise toimeenpanoon liittyviä haasteita. Uudistus sisältää keskenään ristiriitaisia tavoitteita, jotka eivät voi toteutua yhtäaikaaisesti. Suuret rakenteelliset muutokset henkilöstösiirtoineen ja tietojärjestelmien yhteensovittamisineen aiheuttavat suuria riskejä palveluiden jatkuvuudelle ja palveluketjujen toimivuudelle. Erityisesti Uudenmaan näkökulmasta uudistuksen toteuttaminen aiheuttaa merkittäviä riskejä ja epävarmuustekijöitä.

Esitykseen sisältyviä, palvelurajapintoihin liittyviä haasteita ei ole kyetty ratkaisemaan sen enempää lainvalmistelun kuin eduskuntakäsittelynkään aikana, vaan ne on jätetty ratkaistaviksi toimeenpanon yhteydessä. Esimerkiksi päällekkäinen työ ja palveluketjujen yhtenäisyys on tarkoitus ratkaista yhteistyön avulla uudistuksen toimeenpanovaiheessa. Puutteellista lainsäädäntöä ei kuitenkaan ole mahdollisuus korjata viittaamalla toimeenpanossa tehtäviin ratkaisuihin. Puutteellinen lainsäädäntö ja ratkaisut muodostavat merkittävän uhan palvelujen jatkuvuudelle ja esimerkiksi paljon palveluja tarvitsevien palveluketjuille.

Terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen

Asiakas- ja asukasnäkökulma on jäänyt uudistuksen hallinnollisten ratkaisujen jalkoihin. Asiakasnäkökulmasta uudistuksen keskiössä tulisi rakenteellisten ja hallinnollisten kysymysten sijaan olla perustalvelujen vahvistaminen ja saatavuus sekä sosiaali- ja terveystalvelujen kehittäminen tarpeisiin vastaaviksi ja riittäviksi. Huomio tulisi kiinnittää palveluiden saatavuuteen riittävän yhdenvertaisesti ja laadukkaasti oikeaan aikaan asuinpaikasta riippumatta sekä palveluiden kustannustehokkaiseen tuottamiseen.

Nyt esitetyt hallinnolliset ratkaisut eli uuden hallinnontason perustaminen hajottaa järjestämisvastuuta asiakkaan näkökulmasta keskeisissä palveluissa usealle toimijalle. Uudistus rajoittaa kaupunkien mahdollisuuksia hoitaa kaupungeille ominaisia ongelmia, millä voi olla vakavia seurauksia asukkaille ja palvelujen käyttäjille. Esimerkkejä monen sektorin yhteistyötä edellyttävistä haasteista ovat segregatio ja asunnottomuus, joihin vastaamista uudistus voimaan tullessaan vaikeuttaisi merkittävästi. Toimivakaan yhteistyö maakunnan ja kaupungin välillä ei rat-

kaisisi edellä kuvattuja ongelmia eikä olisi riittävä keino vastata yhä monimutkaisempiin haasteisiin.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen mietintöluonnokseen sisältyvä arvio siitä, että uudistus antaa mahdollisuuden esimerkiksi pohtia asukkaita palvelevia toimintakäytäntöjä eri asumispalveluissa sekä kuntien ja maakuntien roolia asunnottomuuden ennaltaehkäisyssä osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta, ei ole toteuttamiskelpoinen. Mainittujen haasteiden ratkaiseminen edellyttää laajaa ja selkeää toimivaltaa eikä voi perustua määrittelemättömiin työnjakoihin tai epäselviin yhteistyöjärjestelyihin. Mikäli kunnilla on vastuu esim. asunnottomuuden ehkäisyssä, tulee niillä olla myös vastuun kantamisen mahdollistava toimivalta ja rahoitus.

On tervetullutta, että kansalaisjärjestöjen työ ja vapaaehtoistoiminnan keskeinen rooli on tunnustettu ehdotuskokonaisuudessa ja että niiden roolin ei haluta heikenevän tulevaisuudessa. Lakiehdotus ei kuitenkaan velvoita maakuntaa myöntämään avustuksia järjestöille. Kun tilastoitujen kustannusten osana kuitenkin myös sosiaali- ja terveystoimen avustusten rahoitus on uudistuksen toteutuessa siirtymässä maakunnille, maakunnilla tulisi olla velvoite avustaa järjestöjä, jotta niiden arvokas työ voidaan turvata.

Palvelujen yhdenvertainen saatavuus

Maakuntien asukasluvun ja koon takia niiden kyky selviytyä tehtävistään poikkeaa toisistaan. Asiantuntija-arvioissa maakuntien määrää on pidetty liian suurena palvelujen yhdenvertaisen järjestämisen kannalta. Aluejakoa on ehdotuskokonaisuudessa perusteltu vakiintuneella aluejaolla ja maakunnallisella identiteetillä. Maakuntien moninaisuus korostaa esitysten mukaan sääntelyyn sisältyvien yhteistyömekanismien ja valtion vahvan ohjauksen tarvetta. Maakuntien erilaisuuden seurauksena palveluja on tarpeen koota laajasti yhteen maakuntien rajat ylittävällä tavalla ja valtion tulee tukea merkittävän ylimaakunnallisen yhteistyön syntymistä. Maakuntajako tulisi tehdä pohjautuen realistiseen arvioon maakuntien kantokyvystä. Sosiaali- ja terveystieteiden mahdollista uutta aluejakoa ei tule perustaa maakuntajakoon, jota eivät tue mitkään asiantuntija-arviot. Palvelujen yhdenvertainen saatavuus ei voi toteutua toisistaan merkittävästi poikkeavien maakuntien välillä.

Järjestäjän ja tuottajan erottaminen on uusi toimintatapa, josta ei ole kokemuksia kuin tilaaja-tuottajamallin kautta. Ehdotuskokonaisuudessa korostetaan maakunnan roolina vahvana järjestäjänä, ei tilaajana. Järjestäjän ja tuottajan toiminnot pitäisi erottaa johtamisen keinoin luomatta päällekkäistä hallintoa. Maakuntien erilaisuus huomioon ottaen on epätodennäköistä, että erottaminen onnistuu kaikkialla samalla tavalla,

mikä vaikuttaisi palvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen. Lisäksi palveluintegraatio voi toteutua järjestäjätasolla, mutta esitetyssä monituottajamallissa tuottajatason integraatio ei toteudu. Ratkaisuksi esitetty asiakassuunnitelma ei poista integraation puutteita ja asiakassuunnitelman velvoittavuuden poistaminen heikentää edelleen eri palvelujen yhteensovittamista.

Rahoitus ja uudistuksen vaikutukset kaupungin talouteen

Uudistuksen kokonaistaloudellisia vaikutuksia ei ole edelleenkään mahdollista arvioida.

Uudistus siirtää verotuksen painopistettä valtion verotuksen suuntaan. Maakunnat ovat lähes kokonaan valtionrahoituksen varassa, mikä merkitsee maakuntien tiukkaa ja yksityiskohtaista valtionohjausta. Lakiesitysten eduskuntakäsittelyjen aikana on esitetty, että alkuvaiheen jälkeen maakuntien rahoitusmallin eri vaihtoehtoja ja vaikutuksia tullaan selvittämään. On selvää, että esitetty rahoitusmalli ei ole lopullinen. On odotettavissa, että jatkossa maakuntien rahoitus perustuu ainakin osittain omaan verotusoikeuteen, jonka seurauksena kokonaisveroaste tulee tulevaisuudessa todennäköisesti nousemaan.

Kunnilta leikkautuva osuus verotuloista muuttaa kuntien rahoitusrakenteen veropainotteisesta valtionosuuspainotteiseksi. Helsingiltä leikkautuu kunnallisverotuloista kaksi kolmasosaa, mikä muuttaa myös Helsingin rahoitusrakennetta nykyistä enemmän valtionosuusriippuvaiseksi. Helsinki on aiemmin ilmaissut selkeästi huolensa erityisesti kasvavien kaupunkien investointikyvyn heikkenemisestä, joka on erittäin haitallista Suomen pääkaupungille, maan kasvun veturille. Uudistus ei juurikaan vähennä kaupungin investointitarpeita, mutta uudistuksen vuoksi kaupungin verorahoitus alenee merkittävästi. Verotulojen kasvu on ollut yksi tärkeimmistä kaupungin talouden tasapainoa ylläpitävistä tekijöistä.

Maakunnille määriteltyjen tehtävien rahoitus perustuu kunnista siirtyvien tehtävien tilastoituneisiin kustannuksiin. Edelleenkään ei ole selvää käsitystä, mitkä tehtävistä ja rahoitusvastuista tulevat siirtymään pois kunnan palvelutuotannosta. Sellaisten tehtävien rahoituksen siirtymistä maakuntaan, joiden tehtävien hoito jää kunnille, ei missään tapauksessa voida hyväksyä. Rahoituksen siirron tulee vastata siirtyviä tehtäviä ja niiden kustannuksia. Edellä mainitut asunnottomuus ja järjestöavustukset ovat esimerkkejä epäselvistä tehtäväalueista.

Maakuntaindeksi ei ole perusteltu indikaattori sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitukselle. Indeksillä ei huomioida sosiaali- ja terveystalouden todellista menokehitystä, minkä seurauksena maakuntien rahoitus kattaakin menojen todellisen kasvun vain osittain. Siirtymäkauden rahoituksessa huomioidaan kustannustason muutos, mutta ei palvelutarpeen

10.12.2018

muutosta. Rahoitukseen liittyviin haasteisiin on yritetty vastata muokkaamalla maakuntien lisärahoitusta koskevia pykälä. Ongelmallista on, että maakunnilla ei ole lainsäädäntöön perustuvia todellisia kannusteita tuottaa palveluja kustannustehokkaasti.

Muutuskustannuksista, pysyvistä tai väliaikaisista, ei vielä ole olemassa kokonaisarviota. Esityksen mukaan muutuskustannuksiin varautuminen varmistetaan kehysprosessissa niin, ettei maakuntien lakisääteisten velvoitteiden hoitaminen vaarannu. Muutuskustannukset tulevat olemaan erityisesti Uudellamaalla merkittävät ja maakunnan rahoituksen riittävydestä on esitetty peruteltuja epäilyjä. Muutuskustannusten tarkastelu vasta valmistelun edetessä sekä niiden rahoittamisen epäselvyys vaikeuttavat merkittävästi Uudenmaan maakunnan tilanteen kokonaisarviointia.

Perustuslakivaliokunnalle osoitettavat huomiot

Koska sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöluonnokset ovat siirtyneet perustuslakivaliokunnan käsittelyyn, Helsingin kaupungin lausunnossa on paikallaan erikseen todeta ehdotuskokonaisuudesta seuraavaa.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan enemmistö on katsonut saaneensa riittävän varmuuden siitä, että Suomen EU-oikeudellisia velvoitteita koskeva ns. notifikaatiomenettely on tarpeeton. Päätelmä on perustettu hallituksen kantaan siitä, ettei Suomella ei ole notifikaatiovelvollisuutta eikä oikeusvarmuusilmoituksen tekeminen ole muutoinkaan perusteltua, koska täyttää oikeudellista varmuutta EU:n valtioneuvoston soveltuvuudesta valinnanvapausjärjestelmään ei voitaisi etukäteen saavuttaa ja koska järjestelmä on kuitenkin laadittu siten, että vaikka valtioneuvoston soveltuksien järjestelmään, olisi se valtioneuvostonkinäkökulmasta hyväksyttävissä.

Perustuslakivaliokunta on aiemmassa lausunnossaan PeVL 15/2018 kiinnittänyt erityistä huomiota siihen, että ilman notifiointia oikeudellinen epävarmuus eräiden valinnanvapausmalliin ehdotettujen järjestelyiden suhteesta EU-oikeuden valtioneuvoston sääntelyyn jatkuu, kunnes asia on ratkaistu esimerkiksi kotimaisen tuomioistuimen EU-tuomioistuimeen tekemän ennakkoratkaisupyynnön johdosta. Ennakkoratkaisumenettelyä suurempana uhkana on kuitenkin pidettävä sitä, että valinnanvapausmalli kyseenalaistetaan suoraan Euroopan komissiolle osoitettavan kantelun kautta, jolloin mallin soveltuvuus EU-oikeuden vaatimukseen jää kokonaan suomalaisen oikeudellisen tarkastelun ulkopuolelle. Riski on ilmeinen sen suhteen, että valinnanvapausjärjestelmä on jälkikäteisesti saatettavissa EU-sääntelyn mukaiseksi vain säätämällä maakuntiin kohdistuvasta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhtiöittä-

10.12.2018

misvelvollisuudesta. Tällainen velvollisuus puolestaan muuttaisi perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 26/2017 vp sanotun johdosta valinnanvapausmallin perustuslain vastaiseksi.

Notifiointi olisi lojaali, perusteltu ja selkeä tapa saavuttaa oikeusvarmuus tällaisessa merkittävässä kysymyksessä.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintöluonnokset eivät koske maankuntauudistuksen täytäntöönpanoa koskevaa HE 14/2018 vp:tä. Tämän esityksen käsittely on perustuslakivaliokunnassa edelleen vireillä. Siksi on paikallaan huomauttaa erikseen, että uudistukseen kytketty maankäyttö- ja rakennuslain muutos (199. lakiehdotus) loukkaa perustuslain 121 §:n 1 momentissa tarkoitettuun kunnalliseen itsehallintoon kuuluvaa kunnan oikeutta päättää alueidensa kaavoituksesta. Päätösvalan siirtäminen kuntayhtymältä kunnan edes välilliseen vaikutuspiiriin kuulumattomalle toimijalle eli maakunnalle merkitsisi kunnanvaltuuston vaikutusvallan kaventumista. Kahdella itsehallinnollisella toimijalla olisi toimivaltaa samassa tehtäväkokonaisuudessa siten, että maakunnan päätöksillä on oikeusvaikutuksia kuntatason päätöksiin. Kunnallisen itsehallinnon kaventumiseen liittyvien ongelmien lisäksi tämä samalla altistaa maankäytön suunnittelun kahden toisistaan riippumattoman mandaatin välisille ristiriidoille, mikä ei millään tavalla edistä maankäytön suunnittelun sujuvuutta.

Lopuksi

Uudistuskokonaisuus on valtava. Uudistuksen kokonaisvaikutuksia ei ole voitu arvioida ja uudistuksen keskeisiin elementteihin (esim. rahoitus, tietojärjestelmät, toimeenpano) liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Suunnitteilla olevan uudistuksen keskeiset elementit ja peruseräatteen voivat muuttua merkittävästi niiden osoittaututtua toimimattomaksi tai olevan vastoin EU-sääntelyä. Muutostarpeita lainsäädäntöön ja uudistuksen vaiheistukseen tulee todennäköisesti jo valmistelu- ja toimeenpanovaiheessa. Lainsäätäjän velvollisuus on selkeyttää lainsäädäntöä ratkaisujen löytämiseksi eikä siirtää vastuuta ongelmista lain toimeenpanijoiden ratkaistavaksi.

Kun lainsäädännön keskeiset esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluihin ja rahoitukseen liittyvät elementit todennäköisesti muuttuvat tulevaisuudessa, tämän uudistuksen keskeinen sisältö on pohjimmiltaan uuden hallinnon tason, itsehallinnollisen maakunnan, muodostaminen. Uudellemaalle luotaisiin monin tavoin vaikeasti hallittava kokonaisuus, jonka puitteissa alueen ja erityisesti pääkaupunkiseudun haasteiden ratkaiseminen on hyvin haastavaa. Metropolialueen kaupungit eivät voisi ratkaista erityisiä haasteitaan itsenäisesti, sillä uudistus muuttaa perusta-

vanlaatusesti paitsi kuntien investointikykyä, myös toimivaltaa. Helsinki ei kannata uudistuksen toteuttamista.

Käsittely

Esteelliset: Wille Rydman

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Eduskunta

Perustuslakivaliokunta

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Maakunta- ja sote-uudistusta koskevat lakiehdotukset, keskeisimpinä maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta, valinnanvapautta sekä sosiaali- ja terveystalouden tuottamista koskevat lait ovat eduskunnassa perustuslakivaliokunnan käsitellyssä. Sosiaali- ja terveysvaliokunta sai valmiiksi mietintöluonnokset keskeisimmistä lakiehdotuksista 7.11.2018 ja lakiesitykset siirtyivät perustuslakivaliokunnan käsittelyyn. Suunnitellun aikataulun mukaan eduskunta päättää asiasta alkuvuoden 2019 aikana.

Nyt esitettävän lausunnon tarkoituksena on koota yhteen Helsingin kaupungin kannat maakunta- ja sote-uudistuksen kokonaisuuteen sellaisena, kuin se ilmenee mietintöluonnoksista, ja saattaa ne eduskunnan ja asiaa käsittelevien valiokuntien tietoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

10.12.2018

Lisätiedot

Riikka Henriksson, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25543
riikka.henriksson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Eduskunta

Perustuslakivaliokunta

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 803

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

HEL 2018-011860 T 11 01 05

DUUDELY/11485/2018

Päätös

Kaupunginhallitus antoi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevas-
ta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon:

Östersundomin kaavatilanne

Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi Östersundomin 2. vaihemaa-
kuntamaakuntakaavan 12.6.2018. Arviointiohjelman tiedot tulee tältä
osin päivittää ja siinä tulee esittää kuva Östersundomin 2. vaihemaa-
kuntakaavasta ja sen sisällöstä.

Hankealue sisältyy Östersundomin yhteiseen yleiskaavaan. Arviointioh-
jelmassa tulee esittää ajantasaiset tiedot Östersundomin yhteisestä
yleiskaavasta, sen sisällöstä ja käsittelyvaiheesta. Hankealue on yleis-
kaavassa merkitty yhdyskuntateknisen huollon alueeksi, jonka itäpuo-
lella on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä ekologinen yhteys
ja ekologisen yhteyden mahdollistava vihersilta. Hankealue sijoittuu lä-
helle yleiskaavassa esitettyä ekologisen yhteyden kehitettävää osaa ja
tämän vuoksi hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee arvioi-
da myös nämä vaikutukset. Tarkistetun kaavaehdotuksen rakentamisa-
lueet sijoittuvat huomattavasti arviointiohjelmassa esitettyä lähemmäs
hankealuetta.

Östersundomissa lähellä hankealuetta on vireillä Norrbergetin asema-
kaava, mikä tulee mainita luvussa 6.1.3.. Tuleva noin 60 hehtaarin elin-
keinoimintojen alue sijoittuu hankealueen itäpuolelle.

Hankkeen liittyminen muihin suunnitelmiin ja ohjelmiin

Jätesuunnitelmia esittelevässä kohdassa tulee mainita myös Pääkau-
punkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset, joiden
päivittäminen on parhaillaan vireillä. Voimassa olevien jätehuoltomää-
rysten erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettaviksi ja lisäksi
määräykseen ehdotetaan lisättäväksi uusi erilliskeräysvelvoite muovi-
pakkauksille.

Hallitus esittää, että kivihiilen käyttö sähkön tai lämmön tuotannon polttoaineena kielletään 1.5.2029 lukien. Kieltoon tähtäävä esitys on lähetetty 18.10.2018 eduskuntaan. Mikäli laki tulee voimaan, sillä on vaikutusta myös hakijan energiantuotantotapoihin. Tämä tulisi todeta arviointiohjelmassa.

Valtioneuvoston periaatepäätös meluntorjunnasta on kumottu 31.12.2015, joten siihen ei tule viitata arviointiohjelmassa.

Nykytilan kuvaus

Ympäristön nykytilan kuvaus on pääpiirteissään riittävä, mutta se vaatii joiltakin osin täydentämistä ja tietojen tarkastamista. Ympäristövaikutusten nykytilan kuvaaminen mahdollisimman kattavasti ja tarkasti on erityisen oleellisesta hankkeesta, jossa nollavaihtoehto vastaa ympäristössä nykyisin vallitsevaa tilaa, eli tilannetta, jossa jätevoimalan kapasiteetti ja siten ympäristövaikutukset säilyvät nykyisellään.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua ja sen kehittymistä on kuvattu kattavasti. Nykyisen jätteenpolttolaitoksen aiheuttamista päästöistä ja pitoisuuksista olisi kuitenkin hyvä lisätä tietoa. Ohjelman liikenne ja melu -kohdassa tulisi esittää alueen nykyinen melutilanne käytettävissä oleviin ja mainittuihin lähteisiin perustuen, näin vallitsevasta melutilanteesta saisi selkeämmän kuvan.

Vaikutusten arviointi

Arviointiohjelmassa on tunnistettu merkittävimmät ja keskeisimmät oletettavissa olevat vaikutuskokonaisuudet, joita arviointityössä painotetaan. Esitetyt tiedot oletetun vaikutusalueen laajuudesta ja arvioinnin sisällöstä on esitetty pääosin asianmukaisesti. Arvioinnin aikana tietoja tulee kuitenkin varautua tarkentamaan ja täydentämään. Erityistä huomioita tulee arvioinnissa kiinnittää herkkiin kohteisiin, joita ovat esimerkiksi asuminen, virkistysalueet, herkäät luontokohteet ja veden hankinnan kannalta tärkeät pohjavesialueet sekä toisaalta ilmastovaikutuksiin.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi selkeämmin arvioida hankkeen vaikutuksia myös jättopolitiikan tavoitteiden näkökulmasta. Jätteen määrän vähentäminen sekä uudelleenkäytön ja kierrätyksen tehostaminen, ovat jätelain ensisijaisia tavoitteita, joten hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotaloutta edistävien toimien vaikutuksia mm. polttoon ohjautuvien jätteiden määriin, kuljetusmatkoihin ja hankkeen vaikutuksiin luonnonvarojen käyttöön. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotalouden tuomia muutoksia jätehuoltoon. Jätevoimalan kapasiteettitarvetta määritettäessä tulee arvioida jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteiden tiukennusten ja jätelainsäädännössä asetettujen tavoitteiden

10.12.2018

toteuttamisen sekä mahdollisten muiden kiertotaloutta edistävien toimien vaikutukset polttoon ohjautuvien jätteiden määriin. Arviointiohjelmassa on pohdittava todennäköisyys tilanteelle, jossa kierrätykseen kelpaamatonta jätettä ei saada polttolaitokselle tarpeeksi, jolloin polttoon päätyykin kierrätettäväksi soveltuvaa jätettä.

Jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tunnistettu yhtenä hankkeen keskeisimmiksi ympäristövaikutuksiksi polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely. Hankekuvauksessa tämä osuus on esitetty pelkistetysti. Kuljetuksien osalta on todettu kappaleessa 6.4, että vuonna 2017 voimalalle ajettiin noin 170 autokuormaa jätettä vuorokaudessa ja laajennuksen jälkeen määrän arvioidaan olevan noin 230 autokuormaa jätettä vuorokaudessa. Kuljetusmäärien lisäyksessä ei ole yksilöity onko lisäys sama sekä vaihtoehdossa 1 että 2 huolimatta siitä, että tuotantomäärä on selkeästi suurempi vaihtoehdossa 2. Ohjelmaa tulisi laajentaa näiltä osin. Lisäksi varsinaisilla kuljetuksilla on myös ympäristövaikutuksia kestävyysnäkökulmasta, jos polttoaineiksi tarkoitettuja jätteitä kuljetetaan pitkiä matkoja. Arvioinnissa tulee tunnistaa ongelmat polttoaineen saatavuudessa, jolloin kyseen voi tulla myös jäteraaka-aineen kuljetukset Suomen rajojen ulkopuolelta.

YVA-ohjelmassa jätevoimalan laajennustarvetta perustellaan muun muassa sillä, että pääkaupunkiseudulla tarjolla olevan kierrätykseen kelpaamattoman, syntypaikkalajitellun jätteen määrä ylittää Vantaan jätevoimalan nykyisen ympäristöluparajan. Ohjelmassa ei ole kuitenkaan tarkemmin esitetty, mistä nämä jätevirrat ovat peräisin. Poltettavan jätteen joukossa on paljon kierrätykseen kelpaavaa jätettä, jota ei nykyisin vielä erotella. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan tulee sisällyttää selvitys mistä ja minkälaisia jätteitä voimalaitokselle on tarkoitus vastaanottaa.

Meluvaikutusten arvioinnista todetaan, että eri hankevaihtoehdoissa ei ole melun kannalta merkittävää eroa, joten kaikkien hankevaihtoehtojen meluvaikutuksia voidaan arvioida saman melumallinnuksen avulla. Toisaalta sanotaan, että ympäristömelutasot lasketaan nykyisessä tilanteessa sekä tilanteessa, jossa jätevoimalaa on laajennettu suunnitelmien mukaisesti. Kohtaa tulee selvittää, eikä etukäteen voida määrittellä sitä, ettei hankevaihtoehdoilla ole eroa.

Ilmanlaadun arvioinnissa on oleellista, että voimassa oleviin ilmanlaadun raja- ja ohjearvoihin vertaamisen lisäksi arvioidaan sitä, minkä suuruisen lisäyksen hankevaihtoehdot aiheuttaisivat nykyisiin pitoisuustasoihin eli minkälaiset hankkeen päästöjen aiheuttamat pitoisuudet ja vaikutukset ovat yhdessä nykyisten päästölähteiden kanssa.

10.12.2018

Häiriö- ja onnettomuustilanteiden seurausvaikutusten arviointi -kohdassa jää epäselväksi, mitä riski- ja häiriötekijöitä aiotaan tarkastella. Mahdollisten onnettomuuksien ja häiriöiden vaikutusalueiden laajuus tulee arvioida ottaen huomioon tulevat maankäytön muutoksiin liittyvät suunnitelmat. Arvioinnissa tulee tarkastella myös seisokkien, huoltotaukojen ja prosessin käynnistämisen aikaisia vaikutuksia. Hankekuvausta tulee täydentää tältä osin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.11.2018 Vantaan Energia Oy laajennusta koskevas-
tayımpäristövaikutusten arviointiohjelmasta.pdf
- 2 Vantaan Energia, jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten
arviointi, arviointiohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Vantaan Energia Oy:n hakemuksesta jätevoimalan laajennusta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntoa. Lausuntoa on pyydetty 14.12.2018 mennessä. Lausunnon antamiselle varattua määräaikaa on pidennetty 5.1.2019 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Vantaan Energia Oy suunnittelee vuonna 2014 valmistuneen jätevoimalan laajentamista. Laajennus sijoittuu nykyisen laitoksen kanssa sa-

10.12.2018

malle tontille. Laajennus on osa yrityksen tavoitetta leikata hiilidioksidipäästöjään vuoden 2010 tasosta kymmenesosaan vuoteen 2030 mennessä ja lopettaa kivihiilen käyttö energiantuotannossa kokonaan 2020-luvulla. Sähköä ja lämpöä tuottava Vantaan jätevoimalassa poltetaan kierrätykseen kelpaamatonta, syntypaikkalajiteltua jätettä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Hankevaihtoehdossa 0 (VE0) tarkastellaan tilannetta, jossa laajennushanketta ei toteuteta ja voimalaitoksen kapasiteetti pysyy nykyisessä, noin 374 000 tonnissa poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 1 (VE1) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien kattiloiden kapasiteettia lisätään siten, että jätevoimalan kokonaiskapasiteetti on noin 450 000 tonnia poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 2 (VE2) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien kattiloiden kapasiteetin lisäyksen lisäksi jätevoimalaa laajennetaan uudella arinakattilalla, jolloin jätevoimalan kokonaiskapasiteetti olisi yhteensä noin 600 000 tonnia vuodessa.

Arviointityössä painotetaan keskeisimpiä vaikutuskokonaisuuksia, jotka hankkeessa ovat: polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely, maaperä ja pohjavedet, sivutuotteiden määrä, laatu, käsittely ja loppusijoitus, savukaasupäästöt ja sosiaaliset vaikutukset.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa eli YVA-ohjelmassa esitetään tiedot hankkeesta, sen vaihtoehtoista, ympäristön nykytilasta sekä suunnitelma siitä, miten hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan. Arvioinnin tulokset esitetään ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa eli YVA-selostuksessa.

Saadut lausunnot

Asiasta on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja ympäristöpalveluiden lausunnot. Esitys on edellä mainittujen lausuntojen mukainen.

Helen Oy ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa asiassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 13.11.2018 Vantaan Energia Oy laajennusta koskevas-
taympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.pdf
- 2 Vantaan Energia, jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten

10.12.2018

Asia/8

arviointi, arviointiohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 27.11.2018

HEL 2018-011860 T 11 01 05

Lausunto

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavana oleva jätevoimalan kapasiteetin laajennus vastaa myös Helsingin kaupungin tavoitteita ilmastonmuutosta kiihdyttävien hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi.

Östersundomin kaavatilanne

Maakuntavaltuusto hyväksyi Östersundomin 2. vaihemaakuntamaakuntakaavan 12.6.2018. Arviointiohjelman tiedot tulee tältä osin päivittää ja siinä tulee esittää kuva Östersundomin 2. vaihemaakuntakaavasta ja sen sisällöstä.

Hankealue sisältyy Östersundomin yhteiseen yleiskaavaan, joka on hyväksymiskäsittelyssä syksyllä 2018 (tarkistettu kaavaehdotus 19.6.2018). Arviointiohjelmassa tulee esittää ajantasaiset tiedot Östersundomin yhteisestä yleiskaavasta, sen sisällöstä ja käsittelyvaiheesta. Hankealue on yleiskaavassa merkitty yhdyskuntateknisen huollon alueeksi, jonka itäpuolella on luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä ekologinen yhteys ja ekologisen yhteyden mahdollistava vihersilta. Hankealue sijoittuu lähelle yleiskaavassa esitettyä ekologisen yhteyden kehitettävää osaa, joten hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee arvioida myös tähän kohdistuvat vaikutukset.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että tarkistetussa kaavaehdotuksessa rakentamisalueita sijoittuu huomattavasti arviointiohjelmassa esitettyä lähemmäksi hankealuetta.

Hankealueen lähellä Helsingin Östersundomissa on vireillä Norrbergetin asemakaava, mikä tulee mainita luvussa 6.1.3.. Tuleva noin 60 hehtaarin elinkeinotoimintojen alue sijoittuu hankealueen itäpuolelle.

Hankkeen liittyminen muihin suunnitelmiin ja ohjelmiin

Jättesuunnitelmia esittelevässä kohdassa olisi syytä mainita myös Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleiset jätehuoltomääräykset, joiden päivittäminen on parhaillaan vireillä. Voimassa olevien jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteita ehdotetaan laajennettaviksi ja lisäksi määräykseen ehdotetaan lisättäväksi uusi erilliskeräysvelvoite muovipakkauksille.

Hallitus on esittänyt, että kivihiilen käyttö sähkön tai lämmön tuotannon polttoaineena kielletään toukokuun alussa vuonna 2029. Kieltoon tähtäävä lakiesitys on käsiteltävänä eduskunnassa. Mikäli laki tulee voimaan, sillä on vaikutusta myös Vantaan Energia Oy energiantuotantotapoihin, joten asia voitaisiin tuoda esiin arviointiohjelmassa.

Valtioneuvoston periaatepäätös meluntorjunnasta on kumottu 31.12.2015, joten siihen ei tule viitata arviointiohjelmassa.

Nykytilan kuvaus

Ympäristön nykytilan kuvaus on pääpiirteissään riittävä, mutta se vaatii paikoin täydentämistä ja tietojen tarkastamista. Ympäristövaikutusten nykytilan kuvaaminen mahdollisimman kattavasti ja tarkasti on erityisen oleellisesta hankkeesta, jossa nollavaihtoehto vastaa ympäristössä nykyisin vallitsevaa tilaa, eli tilannetta, jossa jätevoimalan kapasiteetti ja siten ympäristövaikutukset säilyvät nykyisellään.

Pääkaupunkiseudun ilmanlaatua ja sen kehittymistä on kuvattu kattavasti. Nykyisen jätteenpolttolaitoksen aiheuttamista päästöistä ja pitoisuuksista olisi kuitenkin hyvä lisätä tietoa. Liikenne ja melu -kohdassa tulisi esittää alueen nykyinen melutilanne käytettävissä oleviin ja mainittuihin lähteisiin perustuen, näin vallitsevasta melutilanteesta saisi selkeämmän kuvan.

Vaikutusten arviointi

Arviointiohjelmassa on tunnistettu merkittävimmät ja keskeisimmät oletettavissa olevat vaikutuskokonaisuudet, joita arviointityössä painotetaan. Esitetyt tiedot oletetun vaikutusalueen laajuudesta ja arvioinnin sisällöstä on esitetty pääosin asianmukaisesti. Arvioinnin aikana tietoja tulee kuitenkin varautua tarkentamaan ja täydentämään. Erityistä huomioita tulee arvioinnissa kiinnittää herkkiin kohteisiin, joita ovat esimer-

10.12.2018

kiksi asuminen, virkistysalueet, herkäät luontokohteet ja veden hankinnan kannalta tärkeät pohjavesialueet sekä toisaalta ilmastovaikutuksiin.

Kaupunkiympäristön toimialan mielestä ympäristövaikutusten arvioinnissa tulisi selkeämmin arvioida hankkeen vaikutuksia myös jätepolitiikan tavoitteiden näkökulmasta. Jätteen määrän vähentäminen sekä uudelleenkäytön ja kierrätyksen tehostaminen, ovat jätelain mukaan ensisijaisia tavoitteita, joten hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotaloutta edistävien toimien vaikutuksia mm. polttoon ohjautuvien jätteiden määrään, kuljetusmatkoihin ja hankkeen vaikutuksiin luonnonvarojen käyttöön.

Meluvaikutusten arvioinnista todetaan, että eri hankevaihtoehdoissa ei ole melun kannalta merkittävää eroa, joten kaikkien hankevaihtoehtojen meluvaikutuksia voidaan arvioida saman melumallinnuksen avulla. Toisaalta sanotaan, että ympäristömelutasot lasketaan nykyisessä tilanteessa sekä tilanteessa, jossa jätevoimalaa on laajennettu suunnitelmien mukaisesti. Kohtaa tulee selventää, eikä etukäteen voida määrittellä sitä, ettei hankevaihtoehdoilla ole eroa.

Ilmanlaadun arvioinnissa on oleellista, että voimassa oleviin ilmanlaadun raja- ja ohjearvoihin vertaamisen lisäksi arvioidaan sitä, minkä suuruisen lisäyksen hankevaihtoehdot aiheuttaisivat nykyisiin pitoisuustasoihin eli minkälaiset hankkeen päästöjen aiheuttamat pitoisuudet ja vaikutukset ovat yhdessä nykyisten päästölähteiden kanssa.

Häiriö- ja onnettomuustilanteiden seurausvaikutusten arviointi -kohdassa jää epäselväksi, mitä riski- ja häiriötekijöitä aiotaan tarkastella. Mahdollisten onnettomuuksien ja häiriöiden vaikutusalueiden laajuus tulee arvioida ottaen huomioon tulevat maankäytön muutoksiin liittyvät suunnitelmat.

Hanke ja YVA-prosessi

Vantaan Energia Oy suunnittelee jätevoimalan laajentamista. Laajennus sijoittuu nykyisen laitoksen kanssa samalle tontille. Laajennus on osa yrityksen tavoitetta leikata hiilidioksidipäästöjään vuoden 2010 tasosta kymmenesosaan vuoteen 2030 mennessä ja lopettaa kivihiilen käyttö energiantuotannossa kokonaan 2020-luvulla. Sähköä ja lämpöä tuottava Vantaan jätevoimalassa poltetaan kierrätykseen kelpaamatonta, syntypaikkalajiteltua jätettä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa. Hankevaihtoehdossa 0 (VE0) tarkastellaan tilannetta, jossa laajennushanketta ei toteuteta ja voimalaitoksen kapasiteetti pysyy nykyisessä, noin 374 000 tonnissa poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 1 (VE1) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien katti-

laiden kapasiteettia lisätään siten, että jätevoimalan kokonaiskapasiteetti on noin 450 000 tonnia poltettua jätettä vuodessa. Hankevaihtoehdossa 2 (VE2) arvioidaan tilannetta, jossa olemassa olevien kattiloiden kapasiteetin lisäyksen lisäksi jätevoimalaa laajennetaan uudella arinakattilalla, jolloin jätevoimalan kokonaiskapasiteetti olisi yhteensä noin 600 000 tonnia vuodessa.

Arviointityössä painotetaan keskeisimpiä vaikutuskokonaisuuksia, jotka hankkeessa ovat: polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely, maaperä ja pohjavedet, sivutuotteiden määrä, laatu, käsittely ja loppusijoitus, savukaasupäästöt ja sosiaaliset vaikutukset.

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa eli YVA-ohjelmassa esitetään tiedot hankkeesta, sen vaihtoehtoista, ympäristön nykytilasta sekä suunnitelma siitä, miten hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan. Arvioinnin tulokset esitetään ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa eli YVA-selostuksessa.

Lausuntopyyntö

Kaupunkiympäristön toimialalta on pyydetty lausuntoa kaupunginhallitukselle Vantaan Energia Oy:n Vantaa jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 28.11.2018 mennessä.

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Ympäristöpalvelu Ympäristönsuojelu 27.11.2018

HEL 2018-011860 T 11 01 05

Kaupunginhallitus on pyytänyt Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialalta lausuntoa Helen Oy:n Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan laajennusta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (DUUDELY/11485/2018).

Kaupunkiympäristötoimialan palvelut ja luvat palvelun ympäristönsuojeluyksikön päällikkö, jolle kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuuluvien yhteyslausekantojen antaminen on delegoitu (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 18.5.2018, § 103.), päättää antaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta seuraavan lausunnon.

10.12.2018

Jätevoimalan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on tunnistettu yhtenä hankkeen keskeisimmiksi ympäristövaikutuksiksi polttoaineiden hankinta, kuljetus ja käsittely. Hankekuvauksessa tämä osuus on esitetty varsin pelkistetyksi. Kuljetuksien osalta on todettu kappaleessa 6.4, että vuonna 2017 voimalalle ajettiin noin 170 autokuormaa jätettä vuorokaudessa ja laajennuksen jälkeen määrän arvioidaan olevan noin 230 autokuormaa jätettä vuorokaudessa. Kuljetusmäärien lisäyksessä ei ole yksilöity onko lisäys sama sekä vaihtoehdossa 1 että 2 huolimatta siitä, että tuotantomäärä on selkeästi suurempi vaihtoehdossa 2. Ohjelmaa tulisikin laajentaa näiltä osin. Lisäksi varsinaisilla kuljetuksilla on myös ympäristövaikutuksia kestävyysnäkökulmasta, jos polttoaineeksi tarkoitettuja jätteitä kuljetetaan pitkiä matkoja. Arvioinnissa olisi hyvä myös tunnistaa ongelmat polttoaineen saatavuudessa, jolloin kyseeseen voi tulla myös jäteraaka-aineen kuljetukset Suomen rajojen ulkopuolelta.

YVA-ohjelmassa jätevoimalan laajennustarvetta perustellaan mm. sillä, että pääkaupunkiseudulla tarjolla olevan kierrätykseen kelpaamattoman, syntypaikkalajitellun jätteen määrä ylittää Vantaan jätevoimalan nykyisen ympäristöluparajan. Ohjelmassa ei ole kuitenkaan tarkemmin esitetty, mistä nämä jätevirrat ovat peräisin. Poltettavan jätteen joukossa on paljon kierrätykseen kelpaavaa jätettä, jota ei nykyisin vielä erotella. Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tulee sisällyttää selvitys mistä ja minkälaisia jätteitä voimalaitokselle on tarkoitus vastaanottaa.

YVA-ohjelmassa ei ole lainkaan mainittu Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen yleisiä jätehuoltomääräyksiä, joiden päivitys on parhaillaan käynnissä. Määräyksissä olevaan yhdyskuntajätteen erilliskeräysvelvoitteeseen on biojätteen, kartongin, lasin, metallin ja pahvin osalta suunnitteilla merkittäviä tiukennuksia. Lisäksi erilliskeräysvelvoite on tarkoitus laajentaa koskemaan myös muovia. Näiden velvoitteiden toteutuessa polttoon ohjautuvan yhdyskuntajätteen määrä vähenee.

Kiertotalousajattelu on saanut viime aikoina vahvasti jalansijaa rakennuslalla. Tätä tukee myös jätelainsäädäntö; Valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (179/2012) 16 §:ssä on asetettu tavoitteeksi, että vuonna 2020 vähintään 70 painoprosenttia rakennus- ja purkujätteestä hyödynnetään muutoin kuin energiana tai polttoaineeksi valmistamisessa.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee pyrkiä ennakoimaan kiertotalouden tuomia muutoksia jätehuoltoon. Jätevoimalan kapasiteettitarvetta määritettäessä tulee arvioida yllä esitettyjen jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteiden tiukennusten ja jätelainsäädännössä asetettujen tavoitteiden toteutumisen sekä mahdollisten muiden kiertotaloutta edistävien toimenpiteiden vaikutukset polttoon ohjautu-

10.12.2018

Asia/8

vien jätteiden määriin. Arviointiselostuksessa on pohdittava todennäköisyys tilanteelle, jossa kierrätykseen kelpaamatonta jätettä ei saada polttolaitokselle tarpeeksi, jolloin polttoon päätyykin kierrätettäväksi soveltuvaa jätettä. Arviointiselostuksessa on esitettävä, millä keinoin varmistetaan, ettei tämän tyyppisiä tilanteita pääse syntymään.

Arvioinnissa tulisi lisäksi tarkastella seisokkien, huoltotaukojen ja prosessin käynnistämisen aikaisia vaikutuksia. Esimerkiksi nykytilanteessa seisakkien aikana jätteet viedään Ämmäsuon ekoteollisuuskeskukseen paalattavaksi, josta ne tuodaan jätevoimalaan sen käynnistymisen jälkeen. Hankekuvausta tulisi täydentää myös näiltä osin.

Muihin arvioitaviin ympäristön- ja ympäristöterveydensuojellisiin vaikutuksiin ja estettyihin arviointimenetelmiin ei Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisella ole huomauttamista.

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080

juha.korhonen(a)hel.fi

Tanja Rajamäki, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32096

tanja.rajamaki(a)hel.fi

10.12.2018

Asia/9

§ 804

Sopimus Kaupunkiakatemia-yhteistyöstä vuosina 2019–2023

HEL 2018-011278 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi liitteenä olevan Helsingin kaupungin, Espoon kaupungin, Vantaan kaupungin, Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston välisen sopimuksen Kaupunkiakatemia-yhteistyön toteuttamisesta. Helsingin kaupungille aiheutuvat kustannukset sopimuskaudella 2019–2023 ovat yhteensä 150 000 euroa ja vuosittainen maksuosuus on 30 000 euroa. Kaupungin maksuosuus vuonna 2019 maksetaan talousarvion kohdalta 1 40 01, kaupunginkanslian elinkeino-osastolle osoitetusta määrärahasta projektilta 1801004010 (Kaupunkiakatemia).

Lisäksi kaupunginhallitus kehotti pormestaria allekirjoittamaan sopimuksen.

Käsittely

Esteelliset: Tommi Laitio, Thomas Wallgren

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Annina Ala-Outinen, koordinaattori, puhelin: 36588
annina.alaoutinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiakatemia-yhteistyösopimus 2019-23

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Yhteistyökumppanit

Otteen liitteet
Liite 1
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsingin kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä pääkaupunkiseudun yliopistojen, korkeakoulujen ja opiskelijaverkoston kanssa edistääkseen kansainvälisen tason opetuksen ja tutkimuksen edellytyksiä sekä kaupungin strategisia päämääriä.

Kaupunkiakatemia on kaupunkien ja yliopistojen välinen strateginen kumppanuus ja yhteistyömuoto, jossa edistetään kaupunkikehittämisen, kaupunkitutkimuksen ja opetuksen vuorovaikutusta ja tuetaan poikkitieteellisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden käynnistymistä. Kaupunkiakatemia etsii innovatiivisia näkökulmia ja ratkaisumalleja yhteiskunnallisiin haasteisiin ja pyrkii siten kasvattamaan akateemisen toiminnan vaikuttavuutta yhteiskunnassa.

Kaupunkiakatemia-yhteistyön ensimmäinen sopimuskausi 2016–2018 toteutettiin Helsingin kaupungin, Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kumppanuutena. Toisella sopimuskaudella 2019–2023 toiminta laajenee Espoon ja Vantaan kaupunkien liittyessä mukaan yhteistyöhön. Kaupunkiakatemian rahoitus vuosina 2019–2023 on yhteensä 150 000 euroa vuodessa, josta kunkin sopijapuolen osuus on 30 000 euroa vuodessa.

Kaupunkiakatemian roolina on toimia pääkaupunkiseudun kaupunkien, Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston yhteistyöalustana ja tutkimuspohjaisen kaupunkikehittämisen areenana. Kaupunkiakatemian toiminta koostuu koulutusohjelmayhteistyöstä (Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston yhteisesti järjestämä Master's Programme in Urban Studies & Planning), tutkimus- ja kehittämishankkeista, tapahtumista ja tilaisuuksista, jotka tukevat meneillään olevaa ja käynnistettävää tutkimushanketoimintaa sekä kansainvälisen yhteistyön ja yhteistyön näkyvyyden edistämisestä.

Kaupunkiakatemia-kumppanuus keskittyy Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa tehtävään kaupunkitutkimusyhteistyöhön, mutta myös muiden korkeakoulujen kanssa kehitetään yhteistyötä hanketasolla.

Kaupunkiakatemia-yhteistyön ohjaus ja toteuttaminen

Tulevalla sopimuskaudella Kaupunkiakatemialla on vähintään kerran vuodessa kokoontuva strateginen johtoryhmä, johon kuuluvat kaupunkien johtajat ja yliopistojen rehtorit. Johtoryhmä vastaa Kaupunkiakatemia-yhteistyön strategisten painopisteiden ja tavoitteiden määrittelystä, hyväksyy vuosittain Kaupunkiakatemian toimintasuunnitelman ja budjetin sekä mahdollisten uusien kumppanien liittymisen yhteistyöhön.

10.12.2018

Asia/9

Strategisen johtoryhmän kokouksia valmistelee ja Kaupunkiakatemian operatiivista toimintaa ohjaa kumppaniorganisaatioiden edustajista koostuva ohjausryhmä, joka kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa. Ohjausryhmä vastaa toimintasuunnitelman toteuttamisen ohjaamisesta ja yhteisen budjetin käytöstä sekä koordinoi kaupunkitutkimuksen tutkijatohtoripaikkoja ja niiden rahoitusta koskevaa yhteistyötä. Helsingin, Espoon ja Vantaan rahoituksesta tutkijatohtorin tehtäville on vuosille 2018–2023 solmittu erillinen sopimus, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 29.1.2018, 48 §. Kaupunkiakatemia-yhteistyölle palkataan sopimuskaudella 2019-2023 kaksi yhteistyön henkilöresurssia, joista toinen on työsuhteessa Helsingin kaupunkiin ja toinen joko Espoon tai Vantaan kaupunkiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Annina Ala-Outinen, koordinaattori, puhelin: 36588
annina.alaoutinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kaupunkiakatemia-yhteistyösopimus 2019-23

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Yhteistyökumppanit

Otteen liitteet
Liite 1
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 19.11.2018 § 52

HEL 2018-011278 T 00 01 06

Päätös

10.12.2018

Asia/9

Elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi Kaupunkiakatemia-yhteistyön tilannekatsauksen ja jatkokauden 2019–2023 valmistelun.

Käsittely

19.11.2018 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli koordinaattori Annina Ala-Outinen.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Annina Ala-Outinen, koordinaattori, puhelin: 36588
annina.alaoutinen(a)hel.fi

10.12.2018

Asia/10

§ 805

Päiväkoti Louhikon uudisrakennuksen hankesuunnitelma

HEL 2017-013275 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päiväkoti Louhikon 18.5.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 1 300 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 5 460 000 euroa tammikuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Päiväkoti Louhikon uudisrakennuksen hankesuunnitelma
(2821U20078) 18.5.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Pihlajamäessä sijaitsevan päiväkoti Louhikon nykyinen rakennus on huonokuntoinen eikä sitä ole tarkoituksenmukaista peruskorjata. Purettavan kiinteistön tilalle rakennetaan kaksikerroksinen uudisrakennus, johon tulee päiväkoti 132 lapselle sekä ilta- ja yhteiskäyttöön suunniteltuja tiloja. Uudisrakennushanke lisää alueen päiväkotipaikkoja 48:lla ja mahdollistaa varhaiskasvatuksen lähipalvelujen turvaamisen Pihlajamäen alueella.

Rakentamisen kustannukset ovat arvonlisäverottomana 5 460 000 euroa ja hankkeen tavoitteellinen rakentamisaika on 06/2019–10/2020.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on omalta osaltaan puoltanut hankesuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Nykyinen päiväkotirakennus ja alueen palveluverkko

Päiväkoti Louhikko sijaitsee Latokartanon peruspiirissä, Pihlajamäen osa-alueella, osoitteessa Kiilletie 6. Päiväkodissa on 84 tilapaikkaa, ja se palvelee erityisesti Pihlajamäen ja sen lähialueiden perheitä. Sen nykyinen yksikerroksinen rakennus on rakennettu vuonna 1973 eikä se enää ole päiväkotitoiminnan edellyttämässä kunnossa. Rakennus on mittavan perusparannuksen tarpeessa ja se on tarkoitus purkaa uudisrakennuksen tieltä.

Varhaiskasvatuspalvelujen tarvetta ja tilapaikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Muutosten yhteydessä koko varhaiskasvatusalueen palveluverkkoa tarkastellaan kokonaisuutena. Palveluverkkoa kehittämällä turvataan varhaiskasvatukselle turvalliset ja terveelliset tilat sekä ajanmukaiset ja viihtyisät oppimisympäristöt. Palveluverkkoa suunnitellaan niin, että perheiden tarpeisiin voidaan vastata mahdollisimman hyvin lähipäiväkotiperiaatteella.

Uudessa kaksikerroksisessa päiväkotirakennuksessa on 132 tilapaikkaa nykyisen 84:n sijaan. Uudisrakennushanke tuottaa siten 48 lisäpaikkaa, jotka huomioidaan alueen palveluverkkotarkastelussa. Nykyistä päiväkotia suurempi uudisrakennus mahdollistaa varautumisen varhaiskasvatuksen osallistumisasteen lisääntymiseen sekä lähipäiväkotikäytäntöön siirtymiseen. Vuosien 2018–2027 väestöennusteen mukaan 1–6-vuotiaiden lasten määrä alueella pysyy ennallaan.

Uudisrakennushankkeen laajuus

Hankkeen kokonaislaajuus on 1 300 brm² ja huoneistoala 1 063 htm². Uudisrakennus suunnitellaan noin 132:lle 1–6-vuotiaalle lapselle. Päiväkodissa tulee työskentelemään arviolta 23 hoito- ja kasvatushenkilöä riippuen hoidossa olevien lasten määrästä ja iästä. Lisäksi päiväkodissa työskentelee 4–5 henkilöä ruokapalvelu- ja siivoustehtävissä.

Rakentamiskustannukset sekä vuokratilastus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Rakentamisen kustannukset kustannustasossa 1/2018 RI 101,9; THI 180,8 ovat arvonlisäverottomana 5 460 000 euroa (4 200 euroa/brm²).

Hankkeen arvioitu tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan määriteltä sisäinen vuokra kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on noin 31,25 euroa/htm², josta pääomavuokra on 25,39 euroa/htm² ja ylläpitovuokra 5,86 euroa/htm². Yhteensä vuokra on 33 219 euroa/kk ja 398 626 euroa/vuosi. Neliövuokran perusteena on 1 063 htm². Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpi-

tovuokraa vastaavaksi. Väistötilojen kustannus on sisällytetty pääoma-
vuokraan tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan.

Vuoden 2019 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2019–2020
liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa
vuosiksi 2019–2028 hankkeelle on varattu yhteensä 5 460 000 euroa.

Rakentamisen aikaiset väistötilat

Hankkeessa tarvitaan väistötilat nykyisen päiväkodin 84 tilapaikalle
noin 20 kuukauden ajaksi, koska uudisrakennus sijoittuu nykyisen kiin-
teistön paikalle. Väistötilat on tarkoitus toteuttaa vuokrapaviljonkeina
leikkipuisto Salpausselän yhteyteen osoitteeseen Salpausseläntie 1.
Alueelta on etsitty päiväkodille korvaavia tiloja, mutta aikatauluun ja toi-
minnalle sopivia tiloja ei ole löytynyt, joten hankkeessa on päädytty
väistötilapaviljonkiin.

Väistötilojen arvioidut hankintakustannukset ovat 1 080 000 euroa.
Väistötilojen kustannukset eivät sisälly hankesuunnitelman kustannuk-
siin, mutta ne on otettu huomioon vuokraa määritettäessä. Hankkeelle
kaavailuille väistötiloille pyritään löytämään jatkokäyttöä, jolloin niiden
hankintakustannukset jakautuvat muillekin hankkeille.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Rakennuksen omistaa Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimia-
la. Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla. Toteu-
tusmuotona on jaettu urakka. Hankkeen tavoitteellinen rakentamisaika
on 06/2019–10/2020.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 30.10.2018 § 238 antanut hanke-
suunnitelmasta omalta osaltaan puoltavan lausunnon ja päättänyt päi-
väkodin perustamisesta. Lautakunnan käsittelyssä on erehdyksessä ol-
lut maaliskuulle päivätty luonnosversio hankesuunnitelmasta, mutta
sen ja lopullisen hankesuunnitelman välillä on vain stilistisiä eroja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan todennut, että uu-
den päiväkodin suunnittelussa tavoitteena ovat joustavat ja avoimet op-
pimisympäristöt sekä tilatoiminnoiltaan tehokas päiväkotitoiminta. Hanke mah-
dollistaa strategiaohjelman mukaiset lähipalvelut Pihlajamäen alueella.

Tilat suunnitellaan vastaamaan varhaiskasvatuksen nykyisiä toimintata-
poja, joissa korostuu lasten osallisuus ja pienryhmätoiminta. Tilojen
käyttäjät osallistuvat tilasuunnitteluun ja käyttöönottovaiheessa oppimi-
sympäristöjä rakennettaessa kuullaan lasten mielipiteitä. Tilat on suun-
niteltu esteettömiksi, ja akustiikkaan, paloturvallisuuteen, valaistukseen

10.12.2018

ja sisäilman laatuun kiinnitetään erityistä huomiota. Tilapaikat on mitoitettu 8 htm² / lapsi.

Uudishankkeessa saadaan turvalliset ja joustavat tilat, joista osa on myös asukaskäytössä. Uusissa tiloissa voidaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan ottaa paremmin huomioon varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset toiminnalliset tekijät.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Päiväkoti Louhikon uudisrakennuksen hankesuunnitelma
(2821U20078) 18.5.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 30.10.2018 § 238

HEL 2017-013275 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa päiväkoti Louhikon uudisrakennusta koskevasta, kaupunkiympäristön toimialan 19.3.2018 päivätystä, hankesuunnitelmasta omalta osaltaan puoltavan lausunnon. Uudisrakennus sijaitsee osoitteessa Kiilletie 6, 00710 Helsinki.

Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti perustaa päiväkodin osoitteeseen Kiilletie 6, 00710 Helsinki.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

Lisätiedot

Pirjo-Riitta Sihvonen, suunnittelija, puhelin: 310 43229
pirjoriitta.sihvonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 31.05.2018
§ 80

HEL 2017-013275 T 10 06 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle lastenpäiväkoti Louhikon 18.5.2018 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 1300 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 5 460 000 euroa tammikuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, hankesuunnittelija, puhelin: 310 87723
hanna.lehtiniemi(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

10.12.2018

Asia/11

§ 806

Urhea-Halli Oy:n osakkeiden merkitseminen

HEL 2018-012355 T 02 07 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

- hyväksyä, että Helsingin kaupunki merkitsee 2 000 kappaletta Urhea-halli Oy:n osakkeita viiden euron osakekohtaisella merkintähinnalla,
- myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2018 talousarviomäärärahoja 10 000 euroa osakkeiden merkintähintojen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, Khn käytettäväksi sekä kehottaa talous- ja suunnitteluosastoa huolehtimaan osakkeiden merkitsemiseen liittyvistä käytännön toimenpiteistä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Urhea-halli Oy_yhtiökokouspöytäkirja_allekirjoittamaton
- 2 Urhea-halli Oy_merkintälista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Urhea-säätiö sr

Urhea-säätiö sr:n tarkoituksena on tukea ja kehittää metropolialueella opiskelevan urheilijan opiskelun ja urheilun yhteensovittamista. Säätiö luo edellytyksiä, kehittää ja tukee erityisesti huipulle tähtäävien ja huipulla olevien urheilijoiden päivittäistä valmentautumista ja kokonaisval-

taista kehittymistä lajissaan sekä edistää urheilun ja liikunnan tutkimusta.

Säätiö perustettiin vuonna 2013 ja sen perustajajäseniä ovat mm. Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit sekä Suomen Olympiakomitea. Lisäksi säätiössä on mukana alueen korkeakouluja ja muita oppilaitoksia. Kaupungilla on perustajajäsenenä oikeus nimetä yksi jäsen säätiön valtuuskuntaan.

Säätiö ylläpitää pääkaupunkiseudun urheiluakatemia Urheaa, joka on vuonna 2003 käynnistynyt Suomen Olympiakomitean hyväksymä virallinen huippu-urheiluakatemia. Urhea toimii kiinteässä yhteistyössä Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön kanssa.

Urhea on yhteistyöverkosto, joka tukee urheilijoiden päivittäisharjoittelua, auttaa urheilun ja koulutuksen yhdistämisessä sekä tuo valmennuksen asiantuntijapalvelut urheilijan ja valmentajan arkeen. Urhean toiminta on tarkoitettu nuorille huipulle tähtääville ja jo kansainvälisellä huipulla oleville urheilijoille.

Urheaan kuului vuoden 2018 alussa noin 4 600 urheilijaa, joista vajaa 100 on ns. olympiatason eli 1.tason urheilijoita. Maajoukkue-tason urheilijoita on mukana noin 900 (2. taso) ja haastajatason urheilijoita yli 1 500 (3. taso). Lisäksi yläkouluverkoston piirissä olevia urheilijoita oli mukana noin 2 000 urheilijaoppilasta. Suomen Olympiakomitean ja Paralympiakomitean lisäksi urheilun lajiliittoja on mukana 24, toisen ja korkeasteen oppilaitoksia 20 sekä yläkouluja 39. Asiantuntijapalveluista huolehtii laaja joukko eri alojen asiantuntijoita.

Urhea-halli Oy

Urhea-säätiö perusti Urhea-halli Oy:n huhtikuussa 2018. Halliyhtiön toimialana on hallita vuokrasopimuksen perusteella Helsingin kaupungin 22 kaupunginosassa (Vallila) korttelissa 22586 sijaitsevaa tonttia nro 3 sekä omistaa, hallita ja vuokrata tontilla sijaitsevia ja rakennettavia rakennuksia ja/tai niiden osia.

Urhea-halli Oy:n tavoitteena on rakentaa Mäkelänrinteen lukion viereen noin 12 000 m² suuruinen kansainvälisen tason urheilun arkiharjoittelukeskus, joka on päivisin urheiluakatemaurheilijoiden, koululaisten ja lukion opiskelijoiden käytössä ja iltaisin sekä viikonloppuisin urheiluseurojen ja lajiliittojen käytössä. Halliin on suunniteltu harjoitustilat mm. yleisurheilulle, koripallolle, rytmiselle voimistelulle, telinevoimistelulle, judolle ja painille. Lisäksi yleisharjoittelualueet ja terveydenhuollon keskus palvelevat kaikkien lajien tarpeita.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Mäkelänrinteen opiskelun, urheilun ja asumisen yhdistävää Urhea-kampuksen rakentamista edistetään. Kaupunginhallitus päätti 13.11.2017, § 1005 varata Helsingin kaupungin 22. kaupunginosasta (Vallila) yhteensä noin 17 000 m²:n suuruisen määräalan korttelin nro 22586 tontista nro 3 ja Kumpulan kylän tilasta Kumpula - Gumtäkt RN:o 2:13 Urhea-säätiö sr:lle ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr:lle urheiluhallin, koulun laajennuksen ja opiskelija-asuntolan suunnittelua varten 31.12.2018 saakka.

Rakennettavan Urhea-hallin, Mäkelänrinteen lukion, Mäkelänrinteen Uintikeskuksen ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö sr:n uuden asuintalon ympärille rakentuu ensimmäinen huippu-urheilun kampusalue Suomessa, jossa yhdistyvät keskellä Helsinkiä urheilu, koulutus, liikuntalääketieteellinen tutkimus, opiskelijoiden terveydenhuolto, ruokailu ja asuminen.

Urhea-kampuksen toteuttaminen vastaa omalta osaltaan niihin tarpeisiin, joita nostettiin merkittäviksi suomalaisen urheilun kehittämiskohdiksi syksyllä 2018 julkaistussa valtioneuvoston eduskunnalle luovuttamassa liikuntapoliittisessa selonteossa. Huippu-urheilun lisäksi Urheahalli tuo lisää liikunnan harrastusmahdollisuuksia helsinkiläisille liikkujille ja liikuntaseuroille.

Halliyhtiön tavoitteena on pitää nuorten urheiluharrastuksen hinta kohtuullisena ja tehdä hallin valmistuttua voittoa vuosittain vain sen verran, että tulos kattaa tarvittavat kulut ja korvausinvestoinnit. Hallihankkeen kaava on lainvoimainen. Hallin rakentamisen arvioidaan käynnistyvän kesällä 2019 ja hallin valmistuvan keväällä 2021.

Toukokuussa halliyhtiön osakkaiksi tulivat 1 200 osakkeen suunnatussa annissa Koripallosäätiö sr, Urheiluopistosäätiö sr, Suomen Voimisteluliitto ry, Suomen Urheiluliitto ry sekä Kisakalliosäätiö sr. Lisäksi nämä pienomistajat myönsivät Urhea-halli Oy:lle pääomainoita niin, että näiden tahojen kokonaissijoitus halliyhtiöön nousi 1,2 miljoonaan euroon.

Osakkeiden merkitseminen

Kaupunki on omalta osaltaan varautunut osallistumaan Urhea-hallin rakentamiseen. Kaupunginvaltuuston hyväksymän vuoden 2019 talousarvion liitteeseen kirjatussa listassa vuosina 2019–2021 suunnitteilla olevista vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjaushankkeista kaupungin osuudeksi Urhea-hallin kiinteistöosakeyhtiömuotoiseen hankkeeseen on merkitty viisi miljoonaa euroa vuosille 2019–2020.

Kaupungin osallistuminen hankkeeseen on sittemmin suunniteltu toteutettavaksi siten, että Urhea-halli Oy:n osakkeiden merkitsemisen lisäksi kaupunki antaa yhtiölle viiden miljoonan euron suuruisen pääomai-

nan. Kaupungin osuudeksi hankkeen rahoituksesta on suunniteltu yhteensä 5,01 miljoonaa euroa.

Osakkeiden merkitsemisellä ja pääomalainan myöntämisellä varmistetaan, että halliyhtiöllä on riittävä omapääoma valtionavustuksen saamiseksi, lainarahoituksen hankkimiseksi ja koko hallihankkeen toteuttamiseksi.

Urhea-halli Oy:n ylimääräinen yhtiökokous on 10.10.2018 päättänyt suunnatusta maksullisesta osakeannista Helsingin kaupungille yhtiön omistusrakenteen laajentamiseksi sekä oman pääoman vahvistamiseksi. Osakeannissa kaupungille annetaan merkittäväksi 2 000 kappaletta yhtiön osakkeita viiden euron osakekohtaisella merkintähinnalla. Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on osakemerkinnän jälkeen 28 prosenttia.

Osakkeet merkitsemällä ja osakassopimusta koskevan liittymissopimuksen hyväksymällä kaupunki sitoutuu myöntämään hankkeen toteuttamiseksi Urhea-halli Oy:lle viiden miljoonan euron suuruisen pääomalainan. Pääomalainan myöntämiseen on varauduttu kaupungin vuoden 2019 talousarviossa ja vuosien 2019–2021 taloussuunnitelmassa. Pääomalainan myöntämistä koskeva asia tuodaan päätöksentekoon myöhemmin erikseen.

Osakassopimus

Urhea-halli Oy:n osakkeenomistajien välille on solmittu osakassopimus kesäkuussa 2018. Osakassopimusluonnosta on valmisteltu yhtiön nykyisten omistajatahojen ja kaupungin yhteistyönä.

Kaupungin liittyminen osakassopimukseen viedään erikseen kaupunginhallituksen konsernijaoston päätettäväksi.

Lopuksi

Asia on valmisteltu kaupunginkanslian sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteistyönä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Urhea-halli Oy_yhtiökokouspöytäkirja_allekirjoittamaton
- 2 Urhea-halli Oy_merkintälista

10.12.2018

Asia/11

Oheismateriaali

- 1 Osakassopimus
- 2 Liittymissopimus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu

§ 807

Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle myönnettyjen lainojen laina-aikojen pidentäminen

HEL 2018-012296 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti pidentää Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle myöntämiensä lainojen laina-aikaa 30.6.2020 asti.

Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle on myönnetty lainaa yhteensä 1 278 272,03 euroa, josta yhtiöllä on nostamatta 33 426 euroa. Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle on myönnetty lainaa yhteensä 2 387 639,35 euroa, josta on nostamatta 51 323 euroa. Yhtiöiden lainat erääntyvät 31.12.2018.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakemus_KOy 1
- 2 Hakemus_KOy 2

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
KOy Hallitus

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rintamaveteraanien Säätiö perusti 1980-luvulla Oulunkylään kaksi kiinteistöosakeyhtiötä sotaveteraanien asunto- ja palvelutalokysymysten ratkaisemiseksi. Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n hallinnoimat asuintalot sijaitsevat kaupungin vuokratonteilla, osoitteessa Mäkitorpantie 19 - 21. Vuosina 1988 ja 1994 rakennetut talot sisältävät yhteensä 72 asuntoa ja yhdeksän liike- tai toimistohuoneistoa.

Kaupunki on aikanaan myöntänyt yhtiöille rakentamisaikaista lainaa ja vuonna 2017 perusparannuslainaa yhteensä 3 665 911,38 euroa. Hakemuksesta poiketen Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalolle on myönnetty lainaa yhteensä 1 278 272,03 euroa ja Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:lle yhteensä 2 387 639,35 euroa. Nykyisten lainaehtojen mukaisesti lainoista ei peritä lyhennyksiä eikä korkoa rakennusten ollessa sotaveteraanien asuinkäytössä. Sopimusten mukaisesti yhtiöiden hallintaoikeus päättyy 31.12.2018 ja asuinrakennukset siirtyvät vastikkeetta kaupungille. Kaupunki jatkaa nykyisissä rakennuksissa kohtuuhintaisen asumisen järjestämistä niiden siirryttyä velkavastuineen kaupungin omistukseen.

Kaupunginvaltuusto on 30.05.2018, § 142 osaltaan hyväksynyt kiinteistöosakeyhtiöihin liittyvät omistusjärjestelyt. Hallintaoikeuden siirtoprosessin ja yhtiöiden toiminnan uudelleen järjestämisen toteuttaminen ei kuitenkaan ole mahdollista 31.12.2018 mennessä. Kaupungin myöntämien lainojen laina-aikaa on siten jatkettava vuokralaisten asumisen turvaamiseksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakemus_KOy 1
- 2 Hakemus_KOy 2

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

10.12.2018

Asia/12

KOy Hallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 808

**Kaupunginhallituksen myöntämät asukasosallisuusavustukset
vuonna 2019**

HEL 2018-012366 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää asukasosallisuuden avustuksia talousarvion kohdalta 1 30 02 vuodelle 2019 seuraavasti:

- Arabian Asukastalot ry 14 750 euroa (palkkakustannuksiin)
- Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki kulttuuri- ja kaupunginosayhdistys ry 14 750 euroa (palkkakustannuksiin)
- Herttoniemenrannan asukastaloyhdistys Ankkuri ry 29 500 euroa (palkkakustannuksiin)
- Kalliolan Kannatusyhdistys r.y. 70 000 euroa (asukastilan vuokrakustannuksiin)
- Kansan Radioliitto-Folkets radioförbund ry 5 800 euroa (kaupunginosaradion lähetysten tuottamiseen)
- Koillis-Seura ry 8 500 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin)
- KontuKeskus ry 29 500 euroa (palkkakustannuksiin)
- Kruununhaan Asukasyhdistys - Föreningen för Invånarna i Kronohagen ry 22 000 euroa (asukastilan vuokrakustannuksiin 15 000 euroa ja palkkakustannuksiin 7 000 euroa)
- Kumpula-Toukola Kylätilayhdistys ry 45 240 euroa (vuokrakustannuksiin 15 740 euroa ja palkkakustannuksiin 29 500 euroa)
- Kytösuontien Pysäköinti Oy 29 500 euroa (palkkakustannuksiin)
- Käpylän Yhdyskuntaklubi ry 38 700 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin 9 200 euroa ja palkkakustannuksiin 29 500 euroa)
- Lauttasaari-Seura ry 15 750 euroa (palkkakustannuksiin 14 750 euroa ja vuokrakustannuksiin 1 000 euroa)
- Malminkartanon asukasyhdistys ry 34 500 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin 5 000 euroa ja palkkakustannuksiin 29 500 euroa)
- Maunula-Seura ry 9 500 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin)
- Mellunmäki-Seura ry 30 150 euroa (asukastilan vuokrakustannuksiin 15 400 euroa ja palkkakustannuksiin 14 750 euroa)
- Myllypuro-Seura ry 71 449 euroa (asukastilan vuokrakustannuksiin)
- Osuuskunta Hertsikan Pumppu 29 500 euroa (palkkakustannuksiin)
- Pihlajisto-Viikinmäki asukasyhdistys PNV ry 31 000 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin)
- Pikku Huopalahtiseura ry 18 840 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpi-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

tokustannuksiin)

- Pohjois-Haaga Seura r.y. - Norra-Haga Förening r.f. 11 000 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin)
- Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry 20 750 euroa (asukastilan vuokrakustannuksiin 6 000 euroa ja palkkakustannuksiin 14 750 euroa)
- Roihuvuori-seura ry 49 500 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin 20 000 euroa ja palkkakustannuksiin 29 500 euroa)
- Tapanilan Kylättilä ry 44 339 euroa (asukastilan vuokra- ja ylläpitokustannuksiin 14 839 euroa ja palkkakustannuksiin 29 500 euroa)
- Toimintakeskus Semja ry 42 000 euroa (vuokra- ja ylläpitokustannuksiin 27 250 euroa ja palkkakustannuksiin 14 750 euroa)
- Töölön kaupunginosat – Töölö ry 7 500 euroa (asukastilan ylläpitokustannuksiin 500 euroa ja palkkakustannuksiin 7 000 euroa)
- Yhteismaa ry 7 000 euroa (Nappi Naapuri -palvelukonseptin kehittämisen kustannuksiin)
- Östersundom-seura ry 12 500 (palkkakustannuksiin)

Lisäksi kaupunginhallitus päätti hylätä seuraavien hakijoiden avustushakemukset: BadBaaDo ry, Helsingin Kuurojen Yhdistys-Helsingfors Dövas Förening ry, Hermannin viljelijät ry, Kulttuuriosuuskunta Partuuna, Lapinlahden Merelle ry, Pihlajamäki-seura ry, Siltämäki - Suutarila - Seura ry, Sininauhaliitto ry, Stadin Nuorisoseurat ry, Toimintakeskus Sampola ry ja TÖÖLÖ-SEURA - SÄLLSKAPET TÖLÖ R.Y.

Föreningen Luckan i huvudstadsregionen r.f:n hakemus kuuluu kaupunginhallituksen yleisavustuksen piiriin ja käsitellään sitä koskevan päätöksenteon yhteydessä.

Puistola-Seura ry peruutti hakemuksensa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Reunanen Titta, alueosallisuuspäällikkö, puhelin: 09-310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Anu Markkola, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 09-310 36547
anu.markkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenvedo_asukasosallisuuden_avustushakemuksista
- 2 Kaupungin_avustusten_myöntämisessä_noudatettavat_yleisohjeet_Kh_12122011

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Avustusta hakeneet

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

MÄÄRÄRAHA 2018

766 000 euroa

AVUSTUKSET YHTEENSÄ

743 518 euroa

PIENAVUSTUKSIIN JÄÄ

22 482 euroa (2,9 % asukasosallisuusavustusten määrärahasta)

Kaupunginhallitus päätti 28.9.2015, että asukastalojen vuokrat ja ylläpito sekä toiminnan koordinointi asukastaloilla ja kaupunginosissa keskitetään kaupunginhallitukselle vuodesta 2017 alkaen. Kaupungin lautakunnat ja toimialat myöntävät edelleen avustuksia asukastaloilla järjestettävään lautakuntien omaan substanssiin liittyvän ja täydentävän toiminnan tukemiseen.

Avustuslajit vuonna 2019

Yleisavustus, joka on tarkoitettu muiden kuin kaupungin ylläpitämien asukastilojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin.

Toiminta-avustus, joka on tarkoitettu asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen.

Pienavustus, joka on tarkoitettu asukasosallisuusavustusten kriteerien mukaisten alkavien tai kertaluonteisten hankkeiden toteuttamiseen.

Yleis- ja toiminta-avustukset valmistellaan vuosittain kaupunginhallituksen päätettäväksi. Asukasosallisuuden avustuksiin osoitetusta 766 000 euron määrärahasta suurin osa käytetään yleis- ja toiminta-avustuksiin. Summasta varataan vuosittain osa pienavustuksiin.

Kaupunginhallitus päätti 25.6.2018 (§ 460), että 1.6.2018 lukien kaupunginkanslian viestintäjohtaja päättää asukasosallisuuden pienavustusten myöntämisestä, jos haettu avustus on enintään 3 000 euroa.

Pienavustukset ovat luonteeltaan erilaisia kuin yleis- ja toiminta-avustuslajit, jotka kohdistuvat laajempiin ja vakiintuneempiin toimintakokonaisuuksiin ja joissa on kiinteä rajoitettu hakuaika. Pienavustuksilla ei ole kiinteää hakuaikaa, joka mahdollistaa vuoden kuluessa nopean ja ketterän reagoinnin kaupunkiyhteisöstä nouseviin tarpeisiin. Pienavustusten hakijoina voivat olla myös rekisteröitymättömät toimijat ja ryhmät.

Kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuus ja neuvonta -yksikkö on valmisteluvastuussa kaikissa asukasosallisuuden avustuslajeissa.

Avustuskriteerit

Asukasosallisuuden avustuksia myönnetään Helsingin kaupungin strategian mukaiseen ja kaupungin toimintaa täydentävään, yleishyödylliseen, avoimeen ja pääsääntöisesti maksuttomaan, innovatiiviseen ja monipuolisesti eri väestöryhmille suunnattuun toimintaan.

Avustettavan toiminnan tavoitteena tulee olla asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien, yhteisöllisyyden, alueen viihtyisyyden ja vetovoiman parantaminen.

Avustusten hakijoina voivat olla rekisteröidyt yhteisöt, kuten asukas/kaupunginosayhdistykset, muut yhdistykset, säätiöt, osuuskunnat, sosiaaliset yritykset, asukastaloja hallinnoivat pysäköintiyhtiöt ja muut yritykset, sikäli kun avustettava toiminta on yleishyödyllistä ja kohdistuu Helsingin kaupungin asukkaisiin. Yritysmuotoisiin hakijoihin sovelletaan kaupungin yleisiä ohjeita. Asukasosallisuuden pienavustuksia voivat hakea myös rekisteröitymättömät toimijat kuten kaupunginosaliikkeet ja erilaiset toimintaryhmät.

Toiminnan tulee edistää yhteistyötä alueen eri toimijoiden kanssa.

Tavoitteena on alueellinen tasapaino ja tarveperustainen harkinta.

Tukea voidaan priorisoida alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän.

Hakijalla tulee olla toimintaa varten muitakin resursseja, jotka voivat koostua varainhankinnasta, jäsenmaksuista, tiloista tai niiden edelleen vuokraamisesta saaduista tuloista, vapaaehtoistyöstä sekä muista avustuksista.

Hakijalta edellytetään toiminnan tulosten ja hyötyjen näkyväksi tekemistä ja niistä raportointia.

Nämä kriteerit täydentävät Helsingin kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavia yleisohjeita (12.12.2011), jotka ovat esityslistan liitteenä.

Hakuprosessi 2019

Avustuskuulutus julkaistiin kaupungin yhteisessä ilmoituksessa joulukuussa 2017. Mahdollisille hakijoille järjestettiin avoin keskustelutilaisuus maaliskuussa 2018. Kaikille edellisenä vuonna avustusta saaneille lähetettiin sähköinen viesti asukasosallisuuden avustuksista helmikuussa ja huhtikuussa.

Kaupunginhallituksen asukasosallisuuden avustushakemuksia vuodelle 2019 tuli määräaikaan 30.4.2018 mennessä 40 kappaletta. Avustusta haettiin yhteensä 1 511 535 euroa. Talousarvioon 2019 vahvistettiin asukasosallisuuden avustuserärahaksi 766 000 euroa. Määrärahaan sisältyvät asukasosallisuuden pienavustukset, jotka avataan haettavaksi tammikuussa 2019.

Hakemuksia on käsitelty ja päätöstä valmisteltu vuorovaikutuksessa hakijatahojen sekä kaupungin muiden avustuksia myöntävien hallintokuntien kanssa. Lisäselvitysten pyytämässä pyrittiin asukaslähtöisyyteen ja joustavuuteen. 30.11.2018 mennessä hakemuksia ja liitteitä on ehditty täydentää riittävästi.

Vuoden 2019 avustusten myöntämisen perusteet

Asukasosallisuuden avustuskriteerien mukaan yleisavustusta myönnetään asukastalojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin sekä toiminta-avustusta asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen. Asukasosallisuuden avustusta myönnetään asukastiloille, jotka ovat pääsääntöisesti helsinkiläisten avoimesti ja maksutta käytettävissä ja joita käytetään monipuolisesti ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Asukasosallisuuden avustuksissa pyritään alueelliseen tasapainoon, yhdenvertaisuuteen ja tarveperustaiseen harkintaan.

Vuoden 2019 avustusesityksessä turvataan nykyisten yhteisöjen ylläpitämien asukastalojen toiminta vuokrien sekä välttämättömien kiinteiden kulujen osalta. Jaettavissa olevan määrärahan puitteissa ei ole ollut mahdollisuutta avustaa muita kuin välttämättömiä ylläpito- ja toimintakustannuksia. Lisäksi asukasosallisuutta parantavien rakenteiden ja menetelmien kehittämiseen suunnattua toiminta-avustusta on voitu myöntää vain Kansan Radioliitto ry:lle kaupunginosaradion alueellisten lähetysten tuottamiseen ja Yhteismaa Ry:lle asukasosallisuuden ja alueellista osallistumista edistävän Nappi Naapuri -palvelukonseptin kehittämiseen.

Palkkakustannusten pääsääntönä on ollut, että palkka-avustusta myönnetään enintään 29 500 euroa kaupunginosaa kohden. Yhtä työntekijää kohden myönnetään avustusta enintään 29 500 euroa vuodessa. Esi-tyksen mukaisella määrärahan tasapuolisella kohdentamisella tavoiteltiin mahdollisimman oikeudenmukaista tilannetta hakijoiden kesken. Tavoitteena on saavuttaa hakijaa kohden määrärahojen mahdollistama palkka-avustuksen taso, jota voidaan pitää kokonaisuutta ajatellen tyydyttävänä. Yhtenevällä palkka-avustuksella vastataan myös asukasosallisuuden kriteeristön yhteisvalmistelussa yhteisöjen esiin nostamaan kritiikkiin avustusmäärärahojen epätasaisesta jakautumisesta kaupunginosittain.

Mikäli toiminnasta, johon avustusta haetaan, vain osa on kaikille avointa ja maksutonta, avustus esitetään myönnettäväksi osittain. Avustusta ei myönnetä yhdistysten perushallinnon toimeenpanoon tai yhdistyksen hallinnon toimitiloihin.

Avustusta tulee kohdentaa myös niille alueille, joilla ei entuudestaan ole asukastilatoimintaa. Vuodelle 2019 avustusta myönnetään kahdelle uudelle asukastilaa ylläpitävälle hakijalle. Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry hakee avustusta Lapinlahden alueella käynnistetyn asukastilatoiminnan vuokra-, palkka- ja muihin kustannuksiin. Alueella ei entuudestaan ole kaupungin tukemaa asukastilaa. Östersundom-seura ry hakee avustusta asukastalo Gillen palkkakustannuksiin.

Pääosa avustusmäärärahasta kohdentuu asukastilatoiminnan vuokra- ja palkkakustannuksiin. Avustusmäärärahoista 353 218 euroa kohdentuu asukastilojen vuokriin ja ylläpitoon. Avustuksilla tuetaan 19 asukastaloa ja -tilaa. Palkka-avustusta myönnetään yhteensä 380 500 euroa. Palkka-avustuksella tuetaan 18 työntekijän palkkausta.

Esitettävät avustussummat vaihtelevat 7 000 eurosta 71 449 euroon.

Tapahtumiin ja yhteisöllisesti ja osallistavin menetelmin tuotetun alueellisen tiedonkulun parantamiseen tukea hakeneet hakijat ohjataan hakemaan vuonna 2019 avattavaa pienavustusta.

Vuodelle 2019 esitetään pienavustuksiin varattavaksi 22 482 euroa. Verrattuna vuoteen 2018 määräraha on pienempi, koska yleis- ja toiminta-avustusta haettiin ja esitetään myönnettäväksi enemmän vuodelle 2019. Pienavustuksiin kohdistettu määräraha vuonna 2019 on suuruudeltaan 2,9 prosenttia asukasosallisuusavustusten kokonaismäärärahasta. Pienavustuksia vuodelle 2018 on myönnetty joulukuun alkuun mennessä 52 489 euroa.

Hylkäysperusteet

Hakemuksista 11 ehdotetaan hylättäviksi, koska ne eivät täytä hakuehtoja tai ehdotettua toimintaa ei muusta perustellusta syystä ole mahdollista avustaa asukasosallisuuden määrärahan puitteissa. Avustusesityksessä turvataan vakiintuneiden asukastalojen toiminta. Lisäksi tuetaan alueellisen tasapainon turvaamiseksi kahta uutta tilahanketta. Tukea priorisoidaan alueille, joissa toimintaa on ennestään vähemmän tai joiden katsotaan siitä eniten hyötyvän. Määrärahojen puitteissa ei ole mahdollista myöntää toiminta-avustusta asukasosallisuuden uusien menetelmien kehittämiseen.

Seuraavat hakemukset hylätään:

BadBaaDo ry:n hakemus hylätään, koska hakemus kohdentuu pääasiallisesti kotouttamistoimenpiteisiin, jotka eivät ole asukasosallisuuden avustuslajien mukaista toimintaa. Lisäksi hakemus ei täytä kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavan yleisohjeiden kohtaa 2.2. Avustusta myönnettäessä kiinnitetään huomiota kaupungin edellisinä vuosina myöntämien avustusten käyttötarkoituksen toteutumiseen. Hakijalta on takaisinperitty kaupungin aiemmin myöntämää avustusta (kumppanuuspäällikkö Markku Toivosen päätös 17.1.2018 § 3).

Helsingin Kuurojen Yhdistys-Helsingfors Dövas Förening ry:n hakemus hylätään, koska hakemus kohdentuu pääasiallisesti kaupungin verkko- viestinnän kehittämiseen sekä yhdistyksen laitehankintoihin, sisäiseen kehittämiseen ja viestintään. Esitetyt toimenpiteet eivät ole asukasosallisuuden avustuslajien mukaisia.

Kulttuuriosuuskunta Partuunan hakemus hylätään, koska toiminnan tavoitteena on ensisijaisesti Pohjavedenpuiston luonnon suojelu ja kaupungin rakentamiskaavan pyörittäminen. Esitetyt toimenpiteet eivät ole asukasosallisuuden avustuslajien mukaisia. Hakemus kohdistuu rajatulla alueella toteutettavaan kapea-alaiseen toimintaan. Määrärahojen puitteissa ei ole mahdollista myöntää avustusta uusien paikallisten asukasosallisuuden menetelmien kehittämiseen.

Pihlajamäki-seura ry:n hakemus hylätään, koska hakemus kohdentuu yksittäisiin ja pienimuotoisiin tapahtumiin ja toimintamuotoihin, joihin voidaan hakea pienavustusta.

Sininauhaliitto ry:n hakemus hylätään, koska hakemus ei täytä kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavan yleisohjeiden kohtaa 2.5. Avustuksia ei myönnetä keskusjärjestöille.

Stadin Nuorisoseurat ry:n hakemus hylätään, koska hakemus kohdentuu rajatulla alueella toteutettavaan kokeiluun. Määrärahojen puitteissa ei ole mahdollista myöntää avustusta uusien paikallisten asukasosallisuuden menetelmien kehittämiseen.

10.12.2018

Toimintakeskus Sampola ry:n hakemus hylätään, koska yhdistys on lakkauttanut toimintansa.

TÖÖLÖ-SEURA - SÄLLSKAPET TÖLÖ R.Y.:n hakemus hylätään, koska hakemus kohdentuu yksittäisiin ja pienimuotoisiin toimintamuotoihin, joihin voidaan hakea pienavustusta.

Hermannin viljelijät ry:n, Lapinlahden Merelle ry:n ja Siltämäki - Suutari-la - Seura ry:n hakemukset hylätään, koska hakijat eivät pyynnöistä huolimatta toimittaneet vaadittuja liitteitä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Reunanen Titta, alueosallisuuspäällikkö, puhelin: 09-310 23437
titta.reunanen(a)hel.fi
Anu Markkola, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 09-310 36547
anu.markkola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenveto_asukasosallisuuden_avustushakemuksista
- 2 Kaupungin_avustusten_myöntämisessä_noudatettavat_yleisohjeet_Kh_12122011

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Avustusta hakeneet

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Avustuksia hakeneet

§ 809

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma

HEL 2018-003594 T 11 00 00

Päätös

A

Kaupunginhallitus hyväksyi Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman ohjeellisenä asiakirjana käynnistämään tarvittavat toimenpiteet kaupunkistrategiassa 2017-2021 asetettujen päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus totesi, että toimenpideohjelmaa tulee sen yksittäisiä toimenpiteitä koskevasta ohjeellisuudesta huolimatta toteuttaa kunnianhimoisesti ja määrätietoisesti. Teknologian kehittymisen, lainsäädännön muuttumisen sekä ilmastonmuutosta koskevan tiedon ja ymmärryksen lisääntymisen takia toimenpideohjelman on elettävä ajassa. Mikäli esimerkiksi jokin ohjelmassa esitetyistä toimenpiteistä osoittautuu kustannuksiltaan tai teknologialtaan epätarkoituksenmukaiseksi, on tilalle löydettävä tehokkaampia keinoja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaavasti, jos syntyy uusia tehokkaampia keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi, voidaan harkita luopumista jostakin ohjelmassa mainitusta, mutta vertailussa tehottomammaksi todetusta keinosta.

B

Kaupunginhallitus päätti, että Helsingin kaupunki liittyy uudistettuun EU:n kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopöytäkirjaan (Covenant of Mayors for Climate & Energy), jossa sitoudutaan vähentämään kasvihuonekaasuja 40 prosentilla vuoteen 2030 mennessä ja sitoutumaan yhteisiin periaatteisiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Esa Nikunen, ympäristöjohtaja, puhelin: 310 32000
esa.nikunen(a)hel.fi
Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

- 1 Hiilineutraali Helsinki toimenpideohjelma
- 2 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman elinkeinovaikutusten arviointi, VTT
- 3 Yhteenvedo elinkeinovaikutusten arvioinnin osalta annetuista lausunnoista
- 4 Helen Oy:n lausunto
- 5 Helsingin Satama Oy:n lausunto
- 6 Vähäpäästöisyys selvitys, MOTIVA Oy

Muutoksenhaku

- A Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
- B Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helen Oy
Pääkaupunkiseudun S&C -säätiö
HSL
HSY

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 asetettiin tavoitteeksi päästöjen vähentäminen 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja hiilineutraali Helsinki vuoteen 2035 mennessä. Hiilineutraalius edellyttää kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä Helsingissä 80 prosenttia vuodesta 1990. Jäljelle jäävä 20 prosenttia kompensoidaan. Helsingin kasvihuonekaasupäästöjen merkittävimpiä lähteitä ovat rakennusten lämmitys, sähkönkäyttö ja liikenne. Ilmastotavoitteet koskevat kaupunkiorganisaation lisäksi kaupunkilaisia ja Helsingissä toimivia organisaatioita. Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma on esitys siitä, miten päästövähennykset voidaan käytännössä saavuttaa ja millaisiin toimiin tulee ryhtyä tällä valtuustokaudella.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma (HNH 2035 –ohjelma) sekä Helen Oy:n kehitysohjelma ja sen jatko toteuttavat yhdessä kaupungin päästövähennystavoitteet. Helen Oy:n kehitysohjelma koskee keskitetyn energiantuotannon toimia, kun taas Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on tarkasteltu muita kuin keskitetyn energiantuotannon toimia. Ohjelmat tukevat toisiaan.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma sisältää katsauksen Helsingin kaupungin toteutuneisiin ilmastotoimiin 1990-2017, kasvihuonekaasupäästöjen kehityssuunnitteet vuosille 2030 ja 2035 sekä tarvittavat toimet hiilineutraaliuden saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä. Ohjelmassa on yhteensä 147 toimenpidettä, jotka on jaoteltu liikenteen, rakentamisen ja rakennusten käytön, kuluttamisen, hankintojen ja jakamis- ja kiertotalouden sekä Smart & Clean -kasvun toimenpidekokonaisuuksiin. Lisäksi ohjelmassa on kuvattu mm. Helen Oy:n kehitysohjelmaa ja lähivuosien toimia, hiilinieluja ja päästöjen kompensointia.

Ilmastonmuutoksen torjuntaan käytetyt teknologiat kehittyvät jatkuvasti. Tästä syystä laaditun toimenpideohjelman on elettävä ajassa. Mikäli jokin ohjelmassa esitetyistä toimenpiteistä osoittautuu kustannuksiltaan tai teknologialtaan epätarkoituksenmukaiseksi, on vastaavasti löydettävä tilalle muita tehokkaampia keinoja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Vastaavasti, jos syntyy uusia tehokkaampia keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi, voidaan jostain ohjelmassa linjatusta mutta vertailussa tehottomaksi todetusta keinosta luopua. Tarve uudelleen tarkastella ohjelman esityksiä voi syntyä myös esim. tieteen uusista saavutuksista tai lainsäädännön muutoksista.

Päästövähennystavoitteiden saavuttaminen edellyttää päästövähennysten etenemistä kaikilla sektoreilla. Toimenpiteitä tulee tehdä laajalaisesti ja toimeen on ryhdyttävä ripeästi. Toimenpiteiden toteutusjärjestyksessä ja mahdollisessa priorisoinnissa tulee huomioida niiden vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja elinkeinopoliittiset vaikutukset.

Toimenpideohjelman keskeisin seurantakanava on vuosittainen ympäristöraportointi. Ympäristöraportoinnin yhteydessä kaupunginvaltuustolle esitellään vuosittain kokonaiskuva toimenpideohjelman tavoitteiden etenemisestä.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma on liitteenä 1.

Toimenpideohjelman elinkeinovaikutuksia on arvioitu erillisessä raportissa, joka on liitteenä 2.

Elinkeino-vaikutusten arvioinnin yhteydessä saaduista lausunnoista on koostettu yhteenveto, joka on liitteenä 3. Helen Oy:n lausunto on liitteenä 4 ja Helsingin Sataman lausunto liitteenä 5.

Motivan analyysi liikennettä koskevien toimien vaikuttavuudesta on liitteenä 6.

Esittelijän perustelut

Ilmastonmuutos on aikamme suurin ja vakavin kysymys.

Hallitustenvälisen ilmastopaneelin IPCC:n hiljattain julkaiseman raportin mukaan ilmaston lämpenemisen rajoittaminen 1,5 asteeseen on vielä mahdollista, mutta se vaatii kauaskantoisia ja ennennäkemättömiä muutoksia.

Helsinki on kaupunkistrategiassaan asettanut tavoitteekseen erottautua kansainvälisesti verkottuneena, globaalin vastuun paikallisen toteuttamisen edelläkävijänä. Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelma on olennainen osa tätä työtä.

Helsinki pyrkii strategiansa mukaisesti vahvistamaan kansainvälistä toimintaansa kärkinään erityisesti digitalisaatio ja ilmastonmuutoksen torjunta, jotka yhdistävät kaikkia johtavia kaupunkeja, ovat voimakkaimpia globaaleja muutostekijöitä ja siten luontevia kansainvälisen toiminnan profiloitumisalueita. Toimenpideohjelman ensisijaisena tehtävänä on määritellä millä toimenpiteillä Helsinki vähentää päästöjään ja saavuttaa hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä. Sen avulla sekä muilla toimenpiteillä Helsinki pyrkii kuitenkin vaikuttamaan myös maantieteellistä aluettaan laajemmin globaalin ilmastonmuutoksen torjunnassa.

Kaupunkien merkitys aikamme suurten globaalien haasteiden ratkaisijoina kasvaa. Kaupungit ovat ratkaisukeskeisiä, pragmaattisia ja ketteriä etsiessään vastauksia aikamme suuriin kysymyksiin. Ilmastonmuutoksen torjuntaan vakavasti ja kunnianhimoisesti suhtautuvat kaupungit voivat innovaatioillaan ja esimerkillään vaikuttaa omaa osuuttaan olennaisesti merkittävämmällä tavalla ihmiskunnan tulevaisuuteen. Kaupunkien välisellä yhteistyöllä on mahdollisuus löytää ratkaisuja moniin globaaleihin haasteisiin. Tässä kehityksessä Helsinki haluaa toimia ensimmäisten joukossa.

Kansainvälisen toiminnan vaikuttavuutta vahvistetaan monin tavoin ja eri yhteistyömuodoilla. Kunnianhimoinen ja käytännönläheinen ilmastohjelma luo pohjan myös Helsingin tavoitteelle päästä jäseneksi maailman johtavien kaupunkien C40-ilmastoverkostoon.

Kaupunkistrategia ja siihen pohjautuva HNH 2035 -ohjelma toimivat myös kimmokkeena Helsingin päätökselle aloittaa YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -tavoitteiden toteutumisen raportointi paikallistaloudella ensimmäisenä kaupunkina Euroopassa ja toisena maailmassa. Vaikka Agenda 2030 on valtiotasoinen sitoumus, ohjelman onnistuminen on pitkälti kiinni käytännön toimeenpanosta kaupungeissa ja muissa yhteisöissä.

Vapaaehtoinen toimeenpanoportointi yhdistää YK:n kestävän kehityksen tavoitteet Helsingin kaupunkistrategian toimenpiteisiin. Kokonaisvaltaisen taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen kestävyuden varmistaminen on kasvavan kaupungin tärkeimpiä tavoitteita. Kestävän

kehityksen tavoitteiden toimeenpanoraportti tekee näkyväksi Helsingin kehityksen ja mahdollistaa YK:n maailmanlaajuisiin mittareihin perustuvan vertailun sekä avaa kaupungin kestäväen kehityksen edistymistä suhteessa näihin mittareihin. Helsinki pyrkii yhteistyössä New Yorkin kaupungin kanssa rohkaisemaan myös muita kaupunkeja aloittamaan paikallisen raportoinnin.

Helsingin tavoitteena on toimia tehokkaana testialustana kansainvälisten ratkaisujen kehittämiseksi. Kaupungin tavoitteena on myös jakaa tuloksia ja parhaita käytäntöjä muille ja kehittää yhteistyömalleja muiden kaupunkien kanssa.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –ohjelma sekä Helsingin muut sitoumukset kestäväen kehityksen edistämiseksi rakentavat Helsingistä aitoa edelläkävijää kaupunkien kansainvälisessä yhteistyössä ilmastomuutoksen ja muiden kestäväen kehityksen haasteiden ratkaisemisessa.

Toimenpideohjelman laadinta, vuorovaikutus ja viestintä

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman laatimisesta on vastannut kansliapäällikön asettama työryhmä, johon kuuluivat kaupungin toimialojen lisäksi jäsenet Helen Oy:stä, HSL- ja HSY -kuntayhtymistä sekä Smart & Clean -säätiöstä. Työryhmän esitys valmistui 28.2.2018. Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma laadittiin avoimesti kaikkien asiakirjojen ollessa julkisesti saatavilla ja kommentoitavissa www.stadinilmasto.fi -nettisivustolla. Ohjelmaan kerättiin yhdeksästä työpajasta ehdotukset päästövähennystoimenpiteiksi, jotka ohjausryhmä ja kaupungin asiantuntijat muokkasivat lopulliseen muotoonsa. Eri tilaisuuksiin osallistui yhteensä yli 300 kaupungin työntekijää ja sidosryhmien edustajaa.

Jo valmisteluvaiheessa Gaia Consulting Oy ja WSP Finland Oy toteuttivat arviot liikenteen ja rakentamisen toimenpiteiden päästövähennysvaikutuksista ja kustannuksista. Muiden toimenpiteiden toteutettavuutta ja kustannuksia on arvioitu kaupungin asiantuntijatyönä.

Kooste keskeisten toimenpidekokonaisuuksien kustannuksista ja hyödyistä on esitetty erillisenä taulukkona liitteessä 2. Toimenpideohjelmaan liittyvistä Gaia Consulting Oy:n ja WSP Finland Oy:n selvityksistä saatiin lisätukea sille, että Helsinki pystyy saavuttamaan hiilineutraalisuuden vuoteen 2035 mennessä. Työryhmän esityksestä pyydettiin lausunnot Helen Oy:ltä ja Helsingin Satamalta keväällä 2018. Elinkeinolämältä pyydettiin lausunnot syksyllä 2018 ja VTT laati elinkeinovai-
kutusten arvioinnista raportin. Motiva Oy laati syksyllä 2018 selvityksen, jossa tarkastellaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaan ja Helsingin kaupungin ilmansuojelusuunnitelmaan (2017–2024)

kirjattuja liikennettä koskevia toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta. Arvioinnin painopiste oli ajoneuvoteknologiassa ja sen kehityksessä.

Ohjelmaa on esitelty lukuisissa tilaisuuksissa Suomessa ja ulkomailla. Ohjelmaa muokattiin raportin valmistumisen jälkeen keväällä 2018 Helenin ja Sataman lausuntojen perusteella sekä syksyllä 2018 elinkeino-vaikutusten arvioinnin yhteydessä saadun palautteen ja lausuntojen perusteella. Tällöin sinne lisättiin neljä uutta toimenpidettä sekä muokattiin 12 toimenpidettä ja perustelutekstejä.

Hiilineutraali Helsinki 2035 ei synny pelkästään kaupungin toimilla. Toimenpideohjelman toteuttamiseen tarvitaan laajaa asukkaiden osallistamista sekä yhteistyötä yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa.

Toimenpideohjelman sisältö

Toimenpideohjelma on jaettu kahdeksaan lukuun. Suurin osa toimenpiteistä koskee kahta ensimmäistä lukua, jotka ovat 1) liikenne sekä 2) rakentaminen ja rakennusten käyttö. Nämä muodostavat myös valtaosan kaupungin tilastoiduista kasvihuonekaasupäästöistä. Muut luvut ovat 3) Kuluttaminen, hankinnat, jakamis- ja kiertotalous, 4) Smart & Clean –kasvu 5) Helenin kehitysohjelma, 6) Hiilinielut ja päästöjen kompensointi, 7) Viestintä ja osallistaminen sekä 8) Ilmastotyön koordinaatio, seuranta ja arviointi.

Vaikka kaupunki tuottaa vain pienen osan kaupunkialueen päästöistä itse, ohjelmassa on tunnistettu lukuisia keinoja, joilla kaupunki pystyy vaikuttamaan päästöihin. Kaupunki pystyy suoraan vähentämään omistamiensa rakennusten ja kaluston päästöjä sekä vaikuttamaan omistamiensa yritysten ja yhteisöjen valintoihin. Hankinnat ja investoinnit ovat keskeinen asia, joilla kaupunki voi vaikuttaa suorien päästöjen ohella myös välillisiin päästöihin. Kaavoituksella ja tontinluovutuksella sekä rakentamisen ohjauksella voidaan vaikuttaa rakennus- ja liikennesektorin päästöihin. Liikennejärjestelmän kehittämällä voidaan vaikuttaa liikenteen päästöihin. Koulutuksella, sidosryhmäyhteistyöllä ja viestinnällä voidaan vaikuttaa asukkaiden ja yritysten päästöihin. Lisäksi kaupungilla on rooli testialustojen tarjoamisessa uusien ratkaisujen kehittämiseksi. Oikein suunnatuilla kannustimilla kaupunki pystyy ohjaamaan kuluttajien valintoja, joista vähäpäästöisten ajoneuvojen etuudet ovat hyvä esimerkki.

Toimenpideohjelmaa varten tehdyn taustaselvityksen (WSP) mukaan liikenteen päästöjen vähentäminen 69 prosenttia vuodesta 2005 vuoteen 2035 mennessä voidaan saavuttaa. Tämä edellyttää kuitenkin huomattavaa määrää toimenpiteitä, joita kaupungin tulee tehdä sekä itse että yhteistyössä muiden kanssa. Liikenteen päästövähennystavoitteet voidaan saavuttaa, jos kaikki tässä toimenpideohjelmassa tunnis-

tetut päästövähennystoimet, tai vaikutuksiltaan vastaavia uusia toimenpiteitä toteutetaan.

Suurin osa helsinkiläisten päästöistä syntyy rakennusten lämmityksestä ja sähkön käytöstä. Rakennusten energiankäytön päästövähennystavoite on 82 prosenttia vuosina 1990-2035. Tavoitteen taustaoletuksena on toimenpideohjelman lisäksi Helenin kehitysohjelmasta seuraava kaukolämmön tuotannon päästöjen väheneminen sekä Suomen energia- ja ilmastostrategian vaikutus sähkön tuotannossa syntyvien päästöjen vähenemiseen. Tavoite on taustaselvityksen (Gaia Consulting) mukaan mahdollista saavuttaa, mutta edellyttää toimenpiteiden nopeaa ja laajamittaista käynnistämistä sekä nykyisessä että uudessa, rakennettavassa rakennuskannassa. Toimenpiteiden teknistaloudellinen energiansäästöpotentiaali olisi vuoteen 2035 mennessä jopa 2300 GWh, kun huomioidaan lämmön- ja sähkönkulutus. Säästö vastaa noin 20 prosenttia Helsingin kaupunkialueen sähkö- ja lämmönkulutuksesta vuonna 2015.

Helsingin suoran päästövaikutuksen ohella toimenpideohjelmassa on tunnistettu keskeiset toimenpiteet, joissa kaupunki voi välillisesti vaikuttaa päästöjen vähentämiseen. Näistä keskeisimpiä ovat hankinnat, joita Helsinki tekee vuosittain yli kahden miljardin euron arvosta ja joista puolet ovat rakentamiseen liittyviä. Helsingin kaupunki voi suurena hankkijana vaikuttaa markkinoiden kehittymiseen vähäpäästöiseen suuntaan. Kokonaistaloudelliset, koko elinkaaren huomioivat hankinnat voivat nostaa kustannuksia lyhyellä aikavälillä, mutta pitkällä aikavälillä niillä arvioidaan olevan potentiaali päästöjen vähentämiseen, laadun parantamiseen ja taloudellisiin säästöihin.

Vaikka päästölaskentaan ei voida vielä sisällyttää kaupunkilaisten koko hiilijalanjälkeä, pidettiin tärkeänä nostaa tähän toimenpideohjelmaan myös kuluttamisen elinkaaripäästöjä vähentäviä toimia. Näitä ovat muun muassa ruoan hiilijalanjäljen pienentäminen sekä jakamistalouden ja kiertotalouden edistäminen. Helsinkiläisten kulutukseen perustuva hiilijalanjälki on hieman yli kaksinkertainen verrattuna ns. suoriin päästöihin.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma, Helen Oy:n kehitysohjelma ja sen jatko toteuttavat yhdessä kaupungin päästötavoitteet. Toimenpideohjelma käsittelee energian kuluttajapäässä tehtävää energiatehokkuuden parantamista ja uusiutuvan energian käyttöä. Helen Oy:n kehitysohjelman 40 prosentin päästövähennystavoite vuoteen 2025 mennessä on linjassa kaupungin vuodelle 2030 asetetun 60 prosentin päästövähennystavoitteen kanssa. Helen Oy valmistelee kehitysohjelman jatkolinjauksia.

Hiilineutraali Helsinki 2035 tarkoittaa, että Helsingin alueella syntyviä käyttöperusteisia kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään vähintään 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta. Mahdollisesti jäljelle jäävät päästöt (enintään 20 prosenttia) kompensoidaan. Näin saavutetaan hiilineutraalisuus, eli nettopäästöt vuoden 2035 tarkastelujaksolla ovat nolla. Kaupunki selvittää seuraavien vuosien aikana tarkemmin päästökompensaation mahdollisuuksia.

Vaikutusten arviointi

a) Keskeisten toimenpidekokonaisuuksien kustannukset ja hyödyt

Toimenpiteiden kustannuksia ja hyötyjä on arvioitu rakennusten osalta Gaia Consulting Oy:n ja liikenteen osalta WSP Finland Oy:n toimesta osana päästövähennyslaskentaa. Arvioita kustannuksista ja hyödyistä on tarkennettu kaupungin omana asiantuntijatyönä. Kooste keskeisten toimenpidekokonaisuuksien toteuttamiseen liittyvistä kustannuksista, hyödyistä ja käytetyistä laskentaoletuksista sekä tiivistelmä toimenpidekokonaisuuksien laskennallisista päästövähennyksistä on esitetty toimenpideohjelmaraportin liitteinä.

Laskennallisesti Helenin kehitysohjelmalla arvioidaan saavutettavan noin 32 % ja Helsingin Sataman toimilla noin 2 % tavoiteltavasta päästövähennyksestä vuoteen 2035 mennessä. Keskeisten toimenpidekokonaisuuksien päästövähennyspotentiaalien osalta voidaan todeta, että päästövähennysten saavuttaminen edellyttää laajaa keinovalikoimaa, sillä vain muutamilla toimenpidekokonaisuuksilla on laskennallisesti-kaan suurempi kuin 5 % vaikutus kokonaispäästövähennykseen. Lisäksi toimenpiteistä riippuen kaupungin vaikutusmahdollisuus vaihtelee. Siten välilliset keinot kuten ohjaus, neuvonta ja viestintä ovat merkittävässä asemassa. Myös kaupungin hankinnoissaan asettamien kriteerien merkitys korostuu.

Hiilineutraali Helsinki edellyttää helsinkiläisten, yritysten, tutkimuslaitosten ja kaupunkiorganisaation välistä laajaa ja moniulotteista yhteistyötä useilla eri sektoreilla. Kokonaisuuden kannalta vaikuttavimpia toimia Helenin toimien toteuttamisen jälkeen ovat lämmön kokonaiskulutuksen vähentäminen, paikallisesti tuotetun lämmön ja sähkön osuuden lisääminen sekä sähköautojen osuuden kasvu.

Rakennuksiin kohdistuvista päästövähennystoimista valtaosa on pitkällä aikavälillä taloudellisesti kannattavia rakennusten omistajille. Useissa tunnistetuissa toimenpidekokonaisuuksissa tarvitaan kehitystyötä vaikutusten arvioinnin kehittämiseksi. Vuoden 2019 aikana kaupunkiympäristön toimialalla on tarkoitus kehittää ja ottaa käyttöön toimenpideohjelman toteutumisen ja vaikutusten arvioinnin työkalu.

b) Elinkeino vaikutukset

VTT on Helsingin kaupungin toimeksiantona suorittanut elinkeinovaikutusten arvioinnin. Arviointi perustuu VTT:n asiantuntijoiden arviointiin, sidosryhmien antamiin lausuntoihin ja yrityshaastatteluihin. Saatujen lausuntojen määrä oli 26 kpl ja haastatteluja tehtiin 33 kpl.

Kaikki toimenpideohjelman arviointiin osallistuneet tahot näkevät ohjelmassa merkittäviä elinkeinovaikutusmahdollisuuksia. Samalla erityisesti sidosryhmien lausunnoissa nostetaan esille kehitystä hidastavia tekijöitä. Haastatteluihin osallistuneet yritysedustajat suhtautuvat pääasiassa positiivisesti toimenpideohjelmaan ja näkevät siinä selvästi enemmän mahdollisuuksia kuin uhkia. He toivovat kaupungilta rohkeaa panostamista ohjelman toteuttamiseen. Vaikutusten merkittävyys riippuu ohjelman toteutustavasta, tavoitetasosta ja tavoitteiden toteutumisesta. Tähän kaupunki voi vaikuttaa monella tavalla. Lyhyellä tähtämellä kaupunki voi sääntelyn muutosten ja julkisten hankintojen kautta luoda edellytyksiä yritysten liiketoiminnalle ja työllisyyden parantamiselle. Keskipitkällä aikavälillä kaupunki voi välillisesti vaikuttaa yritysten liiketoimintaan vaikuttamalla asukkaiden käyttäytymiseen ja kulutustottumuksiin. Pitkällä tähtämellä kaupunki voi luoda edellytyksiä tulevaa liiketoimintaa varten. Innovatiivisten hankintojen, pilottien ja markkinakoekilujen kautta kaupunki tukee uuden liiketoiminnan syntymistä. Onnistuessaan liiketoiminnan kasvussa ja kansainvälistymisessä uudet yritykset voivat vaikuttaa merkittävästi alueen työllisyyteen.

VTT:n tekemän arvioinnin mukaan liikenteen hinnoittelujärjestelmä on investointi, jolla voi olla selkeitä vaikutuksia kuluttajatottumuksiin. Tätä kautta kaupunki voi lisätä kustannuksia autoilulle ja vastaavasti suosia kestävämpiä liikkumismuotoja. Liikenteen hinnoittelujärjestelmän käyttöönottoon liittyy yritysten näkökulmasta selkeitä riskejä. Yritykset pelkäävät, että järjestelmä vaikeuttaa ja vähentää liikkumista kaupungissa. Arvioinnissa koettiin myös tärkeänä, että mahdolliset ratkaisut tehdään tiiviissä yhteistyössä lähialueen kaupunkien ja kuntien kanssa, jotta Helsinki ei joudu eri asemaan muihin nähden.

Erityisesti logistiikkapuolen nuorissa yrityksissä koettiin markkinaehtoisien olosuhteiden luominen tärkeäksi. Tällä yritykset tarkoittavat, että niillä tulisi olla riittävästi tilaa luoda kannattavaa liiketoimintaa. Innovatiiviset hankinnat ja pilotit ovat hyviä keinoja testata uusia ratkaisuja, mutta ne eivät ole riittäviä toimenpiteitä markkinaolosuhteiden luomiselle. Näiden yritysten näkökulmasta toimenpideohjelmassa tulisi olla riittävästi numeerisia tavoitteita, jotta yritykset voivat laskea oman ratkaisunsa merkittävyyttä tavoitteisiin nähden ja tätä kautta päätellä millaisia panostuksia markkinat mahdollistavat. Innovatiivisten hankintojen ja pilottien jälkeen kaupungin tulisi pystyä nopeaan päätöksentekoon han-

kintojen toteuttamisessa ja markkinoiden avaamisessa. Yrityksissä koettiin, että vain markkinaehtoinen liiketoiminta on riittävä referenssi yritysten kansainvälistymisen tueksi.

Rakennetun ympäristön hiilineutraaliuden tavoittelussa hajautetuilla uusiutuviin energioihin pohjautuvilla ratkaisuilla ja niiden liiketoimintamalleilla on oleellinen merkitys. Kiinteistöt voivat muuntautua osin energiaomavaraisiksi, ja kiinteistöt voisivat myös muuntautua passiivisesta kuluttajasta tuottajakuluttajaksi pyrkien liiketoiminnallisesti hyödyntämään energiainvestointia. Muutoksilla voi olla hyvin merkittävä positiivinen vaikuttavuus yritysten liiketoimintaan ja teknisten ratkaisujen ja palvelujen kysyntään.

Kaupungilla on tärkeä rooli energiatehokkaan korjausrakentamisen edistämisessä kaavoituksen, neuvonnan, esimerkkien ja kannusteiden avulla. Sekä tilaajat että palveluntarjoajat tarvitsevat vielä paljon uutta objektiivista tietoa ja neuvontaa. Kaupungin rooli tiedon tuottajana on tärkeä. Taloyhtiöiden päättäjien ja asukkaiden neuvonnan lisäksi tarvitaan verkostoja ja aktiivista ammatillista tukea rakentamisen ammattilaisille. Taloudellisilla kannusteilla voi olla suuri ja nopea vaikutus energiaremonttien vauhdittamiseen. Onnistuneet ja vahvasti viestitetyt demonstroinnit ovat yksi keskeisistä toimenpiteistä ohjelman toteuttamisessa.

Toimenpideohjelman tavoitteet eivät saisi johtaa monimutkaisiin lupaprosesseihin. Vaatimuksien ja säätelyn pitäisi aina kohdistua lopputuotteen haluttuun päästövähennystasoon, energiatehokkuuteen ja muuhun haluttuun toimivuuteen.

Smart&Clean osa-alueen keinovalikoimaa pidettiin hyvänä ennen kaikkea siksi, että Helsingin maine kansainvälisesti houkuttelevana sijoituskohteena kasvaa ja yritysten, tutkimuksen ja muun julkisen sektorin yhteistyön tiivistäminen luo kansainvälisesti houkuttelevan kokeilu-ympäristön. Elinkeino- ja ilmastopolitiikan yhdistäminen on tärkeä edistysaskel, joka luo päästövähennysten ohella talouskasvua ja työpaikkoja.

Toimenpideohjelman tavoitteiden toteuttaminen jakautuu kaupungin organisaatiossa hyvin monille toimijoille. Onnistuneen toteutuksen kannalta on tärkeää varmistaa, että kaikilla toimijoilla on samanlainen päämäärätietoisuus ohjelman tavoitteiden toteuttamiseen. Erityisen tärkeää on myös varmistaa hankinnan rooli kunnianhimoisten vaatimusten esittäjänä ja toteuttajana

Suosittelavaa on, että ohjelmaa kehitettäisiin eteenpäin kokonaisvaltaisena kehitysohjelmana. Erityisen tärkeää olisi toimenpiteiden yhteydessä miettiä ja ratkaista rahoitusvaihtoehdot. Ohjelma tarvitsee lähitule-

vaisuudessa organisatorisen toteutussuunnitelman, seurannan mittarit ja raportointisuunnitelman.

Elinkeinovaikutusten seuranta nähdään tärkeänä sekä kaupungin että yritysten puolella. Sopivien indikaattorien kehittäminen on syytä toteuttaa kaupungin ja yritysten välisessä yhteistyössä. Tällä tavalla taataan, että yritykset ovat valmiita mittaamaan ja raportoimaan seurannan kannalta oleellisia asioita.

c) Liikennettä koskevien toimenpiteiden vaikuttavuus

Motiva Oy laati syksyllä 2018 selvityksen, jossa tarkasteltiin liikennettä koskevien toimenpiteiden vaikuttavuutta (liitteenä 6). Arvioinnin painopiste oli ajoneuvoteknologiassa ja sen kehityksessä. Analyysin mukaan toimenpideohjelman laskelmissa käytetty 30 % sähköauto-osuus Helsingissä saattaa tuoreimpien ennusteiden mukaan olla hyvinkin mahdollinen, samoin raskaan ajokaluston päästövähennystavoite, jos laadukasta uusiutuvaa polttoainetta on saatavilla riittävän edullisesti.

Jotta toimenpiteillä saavutettaisiin haluttu päästövähennys (-69%) liikenteen osalta, kaikkien ohjelmassa kuvattujen toimenpiteiden, tai vaihtoehtoisesti vastaavan vaikutuksen omaavien uusien toimenpiteiden, tulisi toteutua. Suurimmaksi riskiksi tunnistettiin se, että suuri osa vaikutuksista perustuu sekä helsinkiläisten että lähiseudun asukkaiden merkittäviin käyttäytymismuutoksiin, ei pelkästään Helsingin kaupungin päätettävissä oleviin asioihin.

Ohjelman seuranta ja päivitys

Toimenpideohjelmassa esitetään, että kaupunkiin perustetaan ohjausryhmä vastaamaan ilmastoasioiden ja ympäristöjohtamisen toteutumisesta. Ryhmän tehtävänä on raportoida kaupungin johtoryhmälle päästövähennysten ja toimenpideohjelman toteutumisesta sekä arvioida mahdollisia uusia ja korvaavia toimenpiteitä. Toimenpideohjelman keskeisin seurantanakana on nykyinen ympäristöraportointi. Ympäristöraportoinnin yhteydessä kaupunginvaltuustolle annetaan vuosittain kokonaiskuva toimenpideohjelman tavoitteiden etenemisestä.

Ohjelman laadinnassa hyödynnettyä avoimuusperiaatetta on tarkoitus jatkaa myös toimeenpanovaiheessa. Toimenpiteiden käytännön toteutuminen voi vaihdella olosuhteiden muuttuessa, tiedon lisääntyessä ja tekniikan kehittyessä. Avoin osallisuus toimeenpanovaiheessa mahdollistaa uusien näkökulmien ja uuden tiedon keräämisen.

Toimenpideohjelman etenemistä seurataan säännöllisesti. Kaupungille perustettava ohjausryhmä vastaa seurantatiedon sekä palautteen ja ideoiden hyödyntämisestä toimenpideohjelman päivittämisessä. Ryhmä

varautuu toiminnassaan siihen, että päästövähennysohjelmaa päivitetään strategiakausittain.

Saadut lausunnot

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmasta pyydettiin Helen Oy:n ja Helsingin Sataman lausunnot keväällä 2018. Lisäksi syksyllä 2018 tehdyn elinkeinovaikutusten arvioinnin yhteydessä saatiin yhteensä 26 lausuntoa mm. yrityksiltä ja muilta sidosryhmiltä.

Toimenpideohjelmaa on päivitetty syksyllä 2018 elinkeinovaikutusten arvioinnista saatujen lausuntojen perusteella lisäämällä neljä uutta toimenpidettä ja kahtatoista toimenpidettä sekä perustelutekstejä muokkaamalla. Elinkeinovaikutusten arvioinnin yhteydessä saatuja lausuntoja sekä niiden perusteella tehtyjä päivityksiä on kuvattu kohdassa "Elinkeinovaikutukset". Kooste elinkeinovaikutusten arvioinnin yhteydessä saaduista lausunnoista on liitteenä 3.

Helen Oy toteaa lausunnossaan, että Helsingin hiilineutraalisuustavoite vuoteen 2035 mennessä ja hallituksen energia- ja ilmastostrategia tarkoittavat, että Helen päättää kehitysohjelman jatkosta, kun kaikki HanaSaaren voimalaitoksen korvaavat investoinnit on saatu toteutettua tai niistä on tehty investointipäätös. Samalla Helen toteaa, että hallituksen päätös kieltää kivihiili energiakäytössä vuoteen 2029 mennessä asettaa aikatauluhaasteita korvaavien investointien toteuttamisen osalta etenkin energiantuotantoon soveltuvien tonttien rajallisuuden sekä laitosprojektien pitkän keston näkökulmasta. Nopeutetussa aikataulussa myös mahdollisuudet uuden teknologian ja markkinoiden tulevaisuudessa tuomien uusien ratkaisujen hyödyntämiseen ovat rajalliset. Lausunnossaan Helen toteaa, että kivihiilen korvaaminen hajautetummalla energiantuotannolla tarvitsee nykyistä enemmän tilaa. Helen toivoo kaupungin tukea kehitysohjelman toimeenpanemiseksi nykyisten energiantuotantoalueiden säilyttämisen ja useiden, eri puolille kaupunkia sijoittuvien, uusien alueiden kaavoittamisen muodossa.

Lisäksi Helen tuo lausunnossaan esiin, että hallituksen päätös kieltää kivihiili energiakäytössä vuoteen 2029 mennessä aiheuttaa energiajärjestelmän muutoksen, voimalaitosten ennenaikaisen alasajon ja polttoainemuutosten myötä merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia. Muutos heikentäisi Helenin asemaa kilpailluilla energiamarkkinoilla verrattuna markkinaehtoiseen etenemiseen. Tämän vuoksi Helen pitää erityisen tärkeänä kaupunkistrategiassa kivihiilen käytön kieltämisen yhteydessä esitettyä mainintaa valtion johdonmukaisesta tuesta korvaavan energiajärjestelmän osan kehittämisessä.

Lausuntonsa lopuksi Helen toteaa, että kaupungin asettamat kunnianhimoiset ilmastotavoitteet tuovat lisää kysyntää Helenin kehittämille uu-

sille asiakaspään energiaratkaisuille ja tarjoaa otollisen ympäristön innovoida niitä lisää. Helenin lausunto on liitteenä 4.

Helsingin Satama Oy pitää päästövähennystavoitteita tärkeinä ja toteaa pyrkivänsä edistämään mm. satamien kautta kulkevan liikenteen vähäpäästöisyyttä. Samalla Satama kuitenkin muistuttaa, että hiilineutraalisuustavoite satama-alueilla vuoteen 2035 mennessä on erittäin haastava, sillä satamien alueilla syntyvät päästöt ovat yli 90 prosenttisesti muita kuin Helsingin Satama Oy:n toiminnasta aiheutuvia päästöjä, jolloin myös sataman vaikutusmahdollisuudet ovat hyvin rajallisia. Satama toteaa, että alusten päästörajoituksia säätelee kansainvälinen IMO-järjestö (International Maritime Organization), jonka meriympäristön suojelukomitea asetti 13.4.2018 ensimmäisen sitovan tavoitteen kansainvälisen meriliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 50 % vuoteen 2050 mennessä vuoden 2008 tasosta. Satama esittää, että mikäli IMO:n asettama tavoite ei riitä saavuttamaan Helsingin Sataman alusliikenteen päästöjen osalta toimenpideohjelmassa esitettyä 30 % vähennystä vuoteen 2035 mennessä, tulisi kompensatiota voida käyttää lisätoimenpiteenä Hiilineutraali Satama 2035 -päästövähennysohjelmassa.

Lisäksi Satama toteaa lausunnossaan, että Länsisataman ja Helsingin keskustan muiden satamien liikenteen toimivuus ja sujuvuus vaikuttavat osaltaan myös päästöjen määrään turhien pysähdysten ja odotusaikeiden vähentyessä. Satama myös painottaa, että päästövähennysohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toimeenpanossa tulee huomioida Helsingin satamien riittävän toiminnallisen tilan ja sujuvien liikenneyhteyksien turvaaminen. Nykyinen keskustan satamien toimintamalli, jossa tavaraliikenne ja matkustajaliikenne on yhdistetty, on kustannus- ja energiatehokas ratkaisu sekä vähentää päästöjä verrattuna malliin, jossa tavaraliikenne on kokonaan eriytetty omaksi kuljetusketjukseen. Sataman lausunto on liitteenä 5.

Toimenpideohjelmaa on keväällä 2018 muokattu Helenin ja Sataman lausuntojen keskeisten näkökulmien osalta. Sataman osalta Hiilineutraali Satama -päästövähennystoimenpiteet koskevat sataman omaa toimintaa, jolloin oletuksena on ollut, että satamatoiminnassa liikenteen päästöt alenevat politiikkatoimien eli valtioneuvoston ja Helsingin tavoitteiden mukaisesti.

Covenant of Mayors ja Compact of Mayors

Helsingin kaupunginhallitus päätti 9.1.2009 liittymisestä EU:n Covenant of Mayors - ilmasto- ja energiasopimukseen, jossa kaupungit sitoutuivat hillitsemään ilmastonmuutosta vähentämällä kasvihuonekaasupäästö-

jään vähintään 20 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Vuoden 2015 alussa sopimuksen tavoitteet uudistettiin. Sopimus laajeni kattamaan myös ilmastomuutokseen liittyvät sopeutumistoimet. Uudistunut sopimus edellyttää siihen liittyviä kaupunkeja vähentämään kasvihuonekaasupäästöjään vähintään 40 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja laatimaan sopeutumis suunnitelman. Helsingin uudet ilmastotavoitteet ylittävät sopimuksen edellyttämän tason.

Vuoden 2015 marraskuussa Helsinki liittyi kaupunginjohtaja Pajusen allekirjoituksella Compact of Mayors -ilmastositoumukseen, joka pitää sisällään hillinnän ja sopeutumisen asiat. Sitoumus edellytti hillinnän ja sopeutumisen toimenpideohjelmien laatimista kolmen vuoden sisällä allekirjoituksesta.

Vuoden 2017 alussa Covenant of Mayors ja Compact of Mayors yhdistyivät Global Covenant of Mayors for Climate & Energy -sitoumukseksi.

Esittelijän kannanotot

Jos kaupunginhallitus hyväksyy päätösesityksen, kansliapäällikkö asettaa ohjelmassa mainitun kaupunkitasoisen ohjausryhmän.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Esa Nikunen, ympäristöjohtaja, puhelin: 310 32000
esa.nikunen(a)hel.fi
Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hiilineutraali Helsinki toimenpideohjelma
- 2 Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman elinkeinovaikutusten arviointi, VTT
- 3 Yhteenveto elinkeinovaikutusten arvioinnin osalta annetuista lausunnoista
- 4 Helen Oy:n lausunto
- 5 Helsingin Satama Oy:n lausunto
- 6 Vähäpäästöisysselvitys, MOTIVA Oy

Muutoksenhaku

A

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

B

täytäntöönpano
Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Otteet

Ote

Helen Oy
Pääkaupunkiseudun S&C -sää-
tiö
HSL
HSY

Tiedoksi

Päästövähennysohjelmatyöryhmän jäsenille

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 784

HEL 2018-003594 T 11 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

03.12.2018 Pöydälle

Asian aikana kuultavina olivat ympäristöjohtaja Esa Nikunen ja ympäristötarkastaja Jari Viinanen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Esa Nikunen, ympäristöjohtaja, puhelin: 310 32000
esa.nikunen(a)hel.fi
Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 810

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointeja koskevan hankesuunnitelman hyväksyminen

HEL 2018-010212 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi 9.4.2018 päivätyn Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman siten, että hankkeen rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 9 830 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

Kaupunginhallitus edellyttää, että Pakastamo-hankkeen jatkosuunnittelussa huolehditaan alueen yritysten toimintamahdollisuuksien ja asianmukaisten kulkuyhteyksien säilyttämisestä niin purku- ja rakennustöiden aikana kuin uuden pakastamon valmistuttuakin.

Käsittely

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään päätökseen seuraava kappale:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että Pakastamo-hankkeen jatkosuunnittelussa huolehditaan alueen yritysten toimintamahdollisuuksien ja asianmukaisten kulkuyhteyksien säilyttämisestä niin purku- ja rakennustöiden aikana kuin uuden pakastamon valmistuttuakin."

Kannattaja: Marcus Rantala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelma 9.4.2018

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy 9.4.2018 päivätyn Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman siten, että hankkeen rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 9 830 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

Tiivistelmä

Helsingin Tukkutorin käytössä oleva pakastamo pitää purkaa sen turvallisuusriskiksi todetun kylmäjärjestelmän sekä huonon teknisen kunnon johdosta. Pakastamon kylmäaineena käytetty ammoniakki on riski ympäristölle eikä se sovellu käytettäväksi asutuksen lähellä. Pakastamosta ei saada korjausinvestoinneinkaan toiminnallisesti, energiankäytöllisesti ja elintarvikevalvonnallisesti toimivaa kokonaisuutta. Pakastamon tilat eivät vastaa muunneltavuudeltaan ja varastointiteknologialtaan nykypäivän vaatimuksia. Jotta Tukkutori voi säilyä ja kehittyä aktiivisena elintarvikekaupan alueena, tarvitaan pakastamolle korvaavat tilat alueelta ennen kuin nykyinen pakastamo voidaan purkaa.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hanke toteutetaan esirakentamishankkeena. Hanke käsittää nykyisen pakastamorakennuksen purun ja purun aiheuttamat muutostyöt muissa rakennuksissa, jotka tukeutuvat pakastamorakennuksen teknisiin järjestelmiin. Lisäksi hanke käsittää Tukkutorin alueen ajoneuvoliikenteen siirron kulkemaan asemakaavamääräysten mukaisesti keskitetysti Vanhan talvitien kautta sekä muut toimenpiteet, jotka Tukkutorin alueella on tehtävä, kun vanha pakastamo puretaan. Edellytysinvestointeihin sisältyvät myös uuden pakastamon rakentamisen edellyttämät purkutyöt, pilaantuneen maan poisto sekä lämpö- ja viemäriinjojen ja kaapeleiden siirto rakennuspalkalta. Nykyisille torimyynti- ja autopaikoille toteutetaan korvaava sijoitus Tukkutorin alueella.

Esittelijän perustelut

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankkeen hankesuunnitelman lähtökohtana on velvollisuus poistaa pakastamorakennuksesta sen ympäristöriskiksi todettu kylmäjärjestelmä.

Pakastamorakennus pitää purkaa myös koska rakennuksen tekninen kunto, käyttöominaisuudet, energiankulutus ja elintarviketurvallisuus ovat huonot, rakennus on elinkaarensa päässä eikä siitä saada korjausinvestoinneinkaan toiminnallisesti, energiankäytöllisesti ja elintarvikevalvonnallisesti toimivaa kokonaisuutta. Pakastamon tilat eivät ole muunneltavuudeltaan ja varastointiteknologialtaan ajan tasalla. Pakastamon tavaraliikenne kulkee suurelta osin, asemakaavamääräysten vastaisesti, Sörnäistenkadun ajoneuvoliittymistä ja estää koko Tukkuto-

rin ajoneuvoliikenteen ohjaamisen Vanhan talvitien kautta. Pakastamon purku mahdollistaa Tukkutorin alueen liikenteen ajan tasalle saattamisen.

Jotta Tukkutori voi säilyä ja kehittyä aktiivisena elintarvikekaupan alueena, pakastamotoiminnalle tarvitaan korvaavat tilat alueelta ennen kuin nykyinen pakastamo voidaan purkaa. Nykyisen pakastamon korvaavaa rakennusta Tukkutorin alueelle suunnitellaan perustettavan keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön lukuun ja omistukseen. Kiinteistöosakeyhtiö toteuttaa rakennushankkeen ja vastaa rakennuksen ylläpidosta. Kiinteistöosakeyhtiön osakkaina olisivat Helsingin kaupunki sekä alueella toimivia yksityisiä elintarvikealan yrityksiä. Tukkutorin uuden pakastamon hankesuunnitelma tuodaan päätöksentekoon, kun keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön osakkaiksi tulevien yrittäjien sitoutuminen on varmistettu esisopimuksella. Uudisrakennushankkeen tavoiteaikataulun mukaan rakentaminen alkaa 4/2019 ja työ valmistuu 12/2020.

Uuden pakastamon sijoituspaikka on voimassa olevan asemakaavan mukaisella Tukkutorin alueen keskellä sijaitsevalla rakennusalueella. Pakastamorakennuksen käyttäjinä tulevat olemaan omat varastohuoneistonsa omistavat kiinteistöosakeyhtiön osakkaat sekä kaupungin omistamista pakkasvarasto- tai kylmävarastohuoneistosta pienvarastopalveluja ostavat yrittäjät.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hanke toteutetaan esirakentamishankkeena. Hanke käsittää nykyisen pakastamorakennuksen purun sekä purun aiheuttamat muutostyöt muissa rakennuksissa, jotka tukeutuvat pakastamorakennuksen teknisiin järjestelmiin. Lisäksi hanke käsittää Tukkutorin alueen ajoneuvoliikenteen siirron kulkemaan asemakaavamääräysten mukaisesti keskitetysti Vanhan talvitien kautta, kun nykyinen pakastamo Sörnäistenkadun varrella voidaan purkaa. Edellytysinvestointeihin sisältyy pakastamotoiminnan korvaavan uuden pakastamon rakentamisen edellyttämät purkutyöt, pilaantuneen maan poisto sekä lämpö- ja viemäriinjojen ja kaapeleiden siirto rakennuspaikalla. Nykyisin paikalla oleville torimyynti- ja autopaikoille toteutetaan korvaava sijoitus Tukkutorin alueella.

Osa edellytysinvestoinneista on tehtävä ennen uuden pakastamorakennuksen työmaan aloitusta, osa tehdään työmaan aikana ja osa siten kun uusi pakastamorakennus on valmistunut.

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankesuunnitelma käsittää muihin rakennuksiin tarvittavat muutokset. Nykyiseen pakastamoon on sijoitettu Tukkutorin kiinteistövalvonnan ja kulunvalvonnan keskusyksiköt. Nykyisestä pakastamosta syötetään sähköä rakennukseen 1 ja 18 sekä kylmäliuosta rakennukseen 1. Tämä edellyttää edelly-

tysinvestointina tehtäviä muutoksia nykyisiin järjestelmiin sekä pakastamosta teknisiltä järjestelmiltään riippuvaiseen rakennukseen 1 oman muuntajan, pääkeskuksen ja kylmälaitoksen toteuttamista.

Nykyinen pakastamo, sen kylmäjärjestelmä sekä pakastamosta viereisiin rakennuksiin kylmän siirtoa varten rakennettu vanha huoltosilta puretaan. Pakastamon pakkas- ja kylmätilojen purku voidaan tehdä vasta sitten, kun korvaavat tilat ovat käytettävissä. Tällöin tuotteet voidaan siirtää uuteen pakastamoon. Ammoniakin poisto tehdään ennen pakastamorakennuksen purkua.

Koko Tukkutorin aluetta palveleva jäteasema toimii nykyisen pakastamorakennuksen osana ja se täytyy purkaa ennen uuden pakastamon työmaan alkua. Pakastamon uudisrakennuksen yhteydessä toteutetaan Tukkutorin aluetta palveleva uusi pysyvä jäteasema. Jäteasemakustannukset sisältyvät Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointihankkeen kustannuksiin.

Edellytysinvestointihankkeeseen sisältyy asemakaavamääräysten edellyttämä Tukkutorin Sörnäistenkadun ajoneuvoliittymien poisto. Nykyisen pakastamon tavaraliikenne tukeutuu suurelta osin Sörnäistenkadun ajoneuvoliittymiin. Kun pakastamo puretaan, Tukkutorin ajoneuvoliittymät keskitetään Vanhalle talvitielle. Tukkutorin alueen liikenteen ajan tasalle saattaminen käsittää Tukkutorin sisäisen, Vanhalta talvitieltä kulkevan pääajoreitin ajoratamaalausten, liikennemerkkien ja suojetijärjestelyiden uusimista sekä rakennusten 1 ja 18 lastauslaitureihin kohdistuvia muutoksia.

Korvaavan uuden pakastamon rakennuspaikalla suoritettiin pilaantuneen maan tutkimuksia kesällä 2017. Koko tutkimusalueen laajuudella todettiin kynnysarvot ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia. Rakennuspaikan maaperää tullaan puhdistamaan erillisten suunnitelmien ja ympäristöluvan mukaisesti hankkeen maanrakennustöiden yhteydessä edellytysinvestointeihin kuuluvana esirakentamistyönä. Rakennuspaikalla tehdään myös lämpö- ja viemäriinjojen ja kaapeleiden siirtotöitä sekä puretaan paikalla oleva pieni rakennus.

Edellytysinvestointihanke on osa Tukkutorin alueen kehittämistä aktiiviseksi elintarvikekaupan alueeksi. Vanhan, elinkaarensa päässä olevan pakastamokokonaisuuden purkaminen ja sen korvaaminen uudella nykyaikaisella pakastamolla jatkaa Tukkutorin alueen yrittäjien toimintamahdollisuuksia ja on yksi edellytys alueen tukkutoritoiminnan säilymiselle ja kehittymiselle. Tukkutorin alueella toimivien yritysten toiminta edellyttää nykyaikaisia varastointipalveluja ja -tiloja. Uuden pakastamon avulla pakastamotoiminta tehostuu ja elintarviketurvallisuus para-

nee. Uusi pakastamo on bruttoalaltaan vanhaa pakastamoja pienempi, mutta tilavuudeltaan tehokkaampi.

Uudelle pakastamolle osoitettu rakennuspaikka on tällä hetkellä asfaltoitu alue, jossa on Tukutorin henkilöautopaikkoja. Lisäksi alueella on noin 80 torimyyntipaikkaa, joita Tukutori vuokraa myyjille kevästä syksyyn ajoittuvan myyntikauden aikana. Paikkoja käytetään aamun myyntiajan ulkopuolella pysäköintipaikkoina. Näitä paikkoja korvaava torimyynti- ja autopaikka-alue rakennetaan edellytysinvestointina Tukutorin alueen luoteiskulmaan.

Tukutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hanke luo edellytykset Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 toteuttamiselle. Strategian mukaan tiivis ja toiminnallisesti sekoittunut kaupunkirakenne luo pohjan urbaanille elämälle. Strategian mukaan Helsingin kaikissa kaupunginosissa on edellytykset hyvälle arjelle, toimivalle liikenteelle, monipuolisille lähipalveluille ja elinkeinoille. Helsinki haluaa tarjota yrityksille monipuolisia sijaintimahdollisuuksia hyvin saavutettavilla alueilla. Kun vanha ammoniakkaa kylmäjärjestelmässään käyttävä pakastamorakennus puretaan, voidaan viereiset asuntorakennustontit osoittaa strategian mukaiseen asuntotuotantotavoitetta toteuttavaan käyttöön.

Tukutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankesuunnitelma on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelun ja tilapalvelun kanssa. Pilaantuneen maan osalta asiantuntijana on kuultu maaomaisuusyksikön rakentamiskelpoisuustiimin edustajia. Uuden pakastamon hankesuunnitteluvaiheessa on kuultu asiantuntijoina asemakaavoituksen, rakennusvalvonnan, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia.

Kustannukset

Tukutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit -hankkeen kustannusarvion mukaan rakennuskustannukset ovat lokakuun 2017 hintatasossa arvonlisäverottomana yhteensä 9 830 000 euroa.

Vuokravaikutus

Tukutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelmassa sisäisen vuokran periaate koskee Tukutorin alueen uutta jäteasemaa. Jäteaseman huoneistoala on 161 htm², joka on sisäisen neliövuokran perusteena. Käsittelyohjeiden mukaan määritelty sisäinen vuokra on noin 12,85 euroa/htm², 2 069 euroa/kk ja noin 24 826 euroa/v. Tästä pääomavuokran osuus on 10,50 euroa/htm²/kk ja ylläpito- vuokran osuus on 2,35 euroa/htm²/kk. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpito- vuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpito- vuokraa vastaavaksi.

Rahoitus

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestoinnit toteutetaan esirakentamishankkeena ja rahoitetaan talousarvion alakohdasta 8 01 03 01, Muu esirakentaminen, alueiden käyttöönotto ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunkiympäristölautakunnan käy-
tettäväksi. Rahoitusvaraus on jakautunut seuraavasti: vuosi 2018 430 486 euroa, vuosi 2019 3 986 234 euroa, vuosi 2020 4 057 417 ja vuosi 2021 1 355 863 euroa.

Toteutus ja aikataulu

Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman tavoiteaikataulun mukaan rakentamisen oli tarkoitus alkaa loka-
kuussa 2018. Käytännössä rakentaminen aloitetaan heti kun päätös on lainvoimainen. Työn on tarkoitus valmistua tavoiteaikataulun mukaan vuoden 2020 joulukuussa. Tukkutorin alueen omistaa Helsingin kaupunki. Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

1 Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelma
9.4.2018

Oheismateriaali

1 Tukkutorin uuden pakastamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.12.2018 § 788

HEL 2018-010212 T 10 06 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

10.12.2018

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

03.12.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pia Pakari-
sen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 23.10.2018
§ 115

HEL 2018-010212 T 10 06 00

Eesitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
esitti kaupunginhallitukselle 9.4.2018 päivätyn Tukutorin uuden pakas-
tamon edellytysinvestointien hankesuunnitelman hyväksymistä siten,
että hankkeen rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäve-
rottomana 9 830 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset
alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odot-
tamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Tarja Lehto, projektinjohtaja, puhelin: 310 31822
tarja.lehto(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, projektinjohtaja, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

§ 811

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 49

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölaikunta

4.12.2018

- ympäristö- ja lupajaosto
- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto
- liikuntajaosto
- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

4.12.2018

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaikaitos
- taloushallintopalveluliikelaikaitos
- työterveysliikelaikaitos
- rakentamispalveluliikelaikaitos
- liikenneliikelaikaitos

keskusvaalilaikunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

10.12.2018

Asia/18

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 812
Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 20 k.)

10.12.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 795, 796, 797, 798, 800, 801, 802, 803, 809 (A), 811 ja 812 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 799, 804, 805, 806, 807, 808, 809 (B) ja 810 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

10.12.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

10.12.2018

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Mari Tammisto
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Otso Kivekäs

Mika Raatikainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.12.2018.